

FAKULTA PRÁVNICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PRÁVNICKÁ

Katedra finančního práva a národního hospodářství

DIPLOMOVÁ PRÁCE

*KRYPTOMĚNY V KONTEXTU PRÁVNÍ REGULACE V ČR
& JEJICH ZDANĚNÍ*

Zpracoval: Jan Lejčko

Plzeň, 2021

**ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI**

Podklad pro zadání DIPLOMOVÉ práce studenta

**ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI**

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma;

„Kryptoměny v kontextu právní regulace v ČR & jejich zdanění“

vypracoval samostatně pod vedením JUDr. Silvie Anderlové a v rámci příslušné normy jsem uvedl všechny použité tištěné a digitální literární a jiné odborné zdroje a statě, které jsem řádně označil a uvedl v přiloženém seznamu pramenů, to vše v souladu s platnými předpisy Západočeské university – fakulty právnické.

Dále prohlašuji, že text této práce obsahuje 217 255 znaků včetně mezer, 128 stránek a 188 306 znaků bez mezer k tomu 29 626 slov.

V Plzni dne 31. března 2021

Jan Lejčko

**ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI**

Poděkování

Touto cestou a na prvním místě děkuji své rodině za podporu při studiu.

Velice děkuji paní JUDr. Silvii Anderlové za vstřícný přístup, konzultace a výraznou odbornou pomoc, za její připomínky a čas, který mi věnovala při zpracování diplomové práce. Zároveň děkuji paní JUDr. Petře Smržové, Ph.D. za schválení individuální žádosti a umožnění sepsání této práce.

Děkuji

**ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI**

Anotace

Diplomová práce se zaměřuje na historický legislativní vývoj virtuální měny, tzv. kryptoměny, na území České republiky, s jednotlivými odkazy na právní úpravu této problematiky ve světě. Akcentuje též zlato jako podstatného hybatele společnosti při vývoji zlatého standardu a jeho postupnou regulaci v oběživu. Zároveň se odráží od zlata jako podkladového aktiva, které bylo dlouhá tisíciletí spjata se světovou měnou.

V první části se zabývá vývojem peněz a jeho klíčových vlastností. Další část je zaměřena na historickou genezi vývoje Česko-slovenského oběživa a zároveň naráží na podobné rysy a hodnoty, které jsou přivlastňovány zlatu. Třetí a čtvrtá část se zabývá výkladem základních pojmů a naráží na předchůdce kryptoměn a jejich definici. Grósové práce je obsaženo v části páté a šesté, které reflektuje legislativní změny v České republice a ve světě. Reaguje na postupný vývoj v ČR i zahraniční scéně s odkazem na tradiční měny. Zdanění digitální měny je řešeno v předposlední části jako vedlejší dílčí téma. Závěrečný oddíl je věnovaný samostatné realizaci nákupu Bitcoinu.

Klíčová slova

Kryptoměna, digitální měna, zlato, zlatý standard, Bitcoin

**ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI**

Annotation

This thesis focuses on historical legislative development of virtual currency - cryptocurrency in the Czech Republic with particular references to the legal regulation of these aspects in the world. It emphasizes gold as a significant driver of society in the development of the gold standard and its gradual regulation in circulation. Simultaneously, it is based on gold as an underlying asset that has been associated with the world currency for millennia.

The introductory part addresses the development of money and its key features. The next part is focused on the historical genesis of the development of the Czech-Slovak currency in circulation as well as it encounters similar characteristics and values which are usually attributed to gold. Next two sections deal with definitions of basic notions and describe cryptocurrency predecessors and their fundamental concepts. The core of thesis is covered by the chapters 8 and 9 reflecting the legislation changes regarding cryptocurrencies, both in the Czech Republic and in the world. It responds to the gradual development on the Czech and foreign scene with reference to traditional currencies. The penultimate part addresses the cryptocurrency taxation. The final section is dedicated to the actual purchase of Bitcoin.

Key words

Cryptocurrency, digital currency, gold, gold standard, Bitcoin

**ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI**

1	OBSAH	
2	PŘEDMLUVA	1
3	SEZNAM ZKRATEK	4
4	HISTORIE PENĚZ	6
4.1	Stručné dějiny peněz.....	6
4.2	Předchůdci peněz	6
4.3	Kovové peníze a mince.....	9
4.4	Definice peněz	10
5	LEGISLATIVNÍ VÝVOJ KORUNY OD VZNIKU ČSR	13
5.1	Jednotlivý přehled platidel dle předpisů s uvedením jejich platnosti	19
5.1.1	Vývoj platidel, mincí a státovek do 50 Kč dle předpisů ČSR.....	21
5.1.2	Platidla vyšší nominální hodnoty	23
5.2	Přehled platidel po r. 1927	24
5.2.1	Zlatý standard a jeho stanovení v ČSR.....	24
6	ZÁKLADNÍ POJMY	26
6.1	Peníze.....	26
6.2	Měna	26
6.3	Hodnota zlata	27
6.4	Hodnota zlata ve světě	30
6.4.1	Hodnota trojské unce od roku 1792 do zrušení zlatého standardu USA...	33
6.4.2	Vývoj a růst ceny trojské unce zlata od roku 1970	34
6.5	Papírové peníze vázané na zlato	36
6.6	Měny s nuceným oběhem	36
6.7	Digitální peníze.....	37
6.7.1	E-gold.....	38
6.7.2	B-money.....	38
6.7.3	Liberty Dollar	39
6.7.4	e-Bullion	40
6.7.5	Liberty Reserve.....	41
6.8	Předchůdci kryptoměn	43
6.9	Virtuální kryptoměny.....	46
6.10	Elektronické peníze vs. Virtuální měny.....	47

7	KRYPTOMĚNY	49
7.1	Definice pojmu kryptoměn	49
7.2	Základní vlastnosti kryptoměn	50
7.2.1	Decentralizovanost	50
7.2.2	Celosvětově a časově neomezený rozsah	50
7.2.3	Bezpečnost a transparentnost	50
7.2.4	Anonymita	51
7.2.5	Nízké nebo žádné poplatky za transakce	51
7.2.6	Transakce je neodvolatelná	51
7.2.7	Důvěryhodnost	51
8	LEGISLATIVNÍ STAV KRYPTOMĚN VE SVĚTĚ	52
8.1	Ruská federace	52
8.2	Finská republika	53
8.3	Slovenská republika	54
8.4	Kyperská republika	54
8.5	Spolková republika Německo	55
8.6	Švýcarská konfederace	56
9	LEGISLATIVA KRYPTOMĚNY V ČR	61
9.1	Postoj ČNB k virtuálním měnám	61
9.2	Trestně právní aspekt kryptoměn	62
9.3	Ústava ČR a kryptoměny	65
9.4	Virus SARS-cov2 & kryptoměny	66
9.5	Obchodování & kryptoměny	67
9.6	Občanský zákoník & kryptoměny	69
9.7	Kryptoměny jako investice	70
10	DANĚ A KRYPTOMĚNY	72
10.1	Kryptoměny a DPH	72
10.2	Kryptoměny jako účetní jednotka	74
11	NÁKUP BITCOINU	75
11.1	Výběr peněženky	75
11.1.1	Mobilní peněženka	75
11.1.2	Desktopová peněženka	75
11.1.3	Bitcoinový klient/full node	75
11.1.4	Webové peněženky	75
11.1.5	Hardwarové peněženky	75
11.1.6	Papírové peněženky	75

11.2	Simulovaný nákup BTC.....	76
12	ZÁVĚR	80
13	SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY.....	86
13.1	Knižní literatura	86
13.1.1	Knižní literatura česká	86
13.1.2	Knižní literatura zahraniční.....	86
13.2	Právní předpisy	87
13.2.1	Zákony české	87
13.2.2	Zákony cizojazyčné	89
13.2.3	Nařízení české.....	90
13.2.4	Vyhlášky české	93
13.3	Judikatura.....	95
13.3.1	Judikatura české republiky.....	95
13.3.2	Judikatura cizojazyčná.....	96
13.4	Internetové zdroje	101
13.4.1	Internetové zdroje české	101
13.4.2	Internetové zdroje cizojazyčné	103
13.5	Grafy	105
13.6	Aplikace.....	105
13.7	Transakce.....	105

2 PŘEDMLUVA

V posledních letech s rozvojem digitální sítě a internetu obecně se objevují nové metody bezhotovostního placení a obrovské příležitosti a přínosy internetu na poli platebním a na poli umělé inteligence. Jednou z přelomových technologií v používání platebního prostředku jsou jednoznačně digitální měny, tzv. kryptoměny.

Je to fenomén, který je na celosvětové úrovni z pohledu novosti a využitelnosti jednoznačně jeden z nejúspěšnějších produktů této doby. Proto jsem se rozhodl sepsat tuto práci na vlastní žádost, nutno podotknout, že se podívám z perspektivy českého práva pod kabát kryptoměnám. Ačkoliv nejsou kryptoměny toliko rozšířeny mezi 7 miliard lidí na planetě, dají se jednoznačně považovat za velmi progresivní platební systém současnosti, se kterým nemusíte být vázáni jako váš účet v bance.

Příchod digitálních měn do společnosti vnesl ovšem dříve nepoznané překážky nejenom legislativního charakteru, ale i hodnotového. Přispěl k motivaci několika lidí a celého společenství. Přispěl i ke změně myšlení, když oživil debatu ohledně ovlivňování oběživa centrálními autoritami. Digitální měny umožnily jistým způsobem beztržného a anonymního užití peněz v pravém slova smyslu a po celém světě bylo možné si poslat určitý ekvivalent peněz, aniž by o vaší aktivitě kdokoliv věděl.

Stejně jako těžba zlata byla i těžba Bitcoinů ve své podstatě velmi náročná na výrobu, respektive na těžbu samotnou. S postupem času se z těžby stal velmi vysoký a finančně výnosný obchod. Určitá uzavřená část uživatel zbohatla, a někteří jen poskytují svůj výpočetní výkon udržitelnosti sítě. V práci se ovšem nezaměřuji na těžbu jedné jednotky digitální měny, zaměřuji se na určité pozorovatelné rozdíly mezi nakládáním se zlatým standardem a digitální měnou jako jakousi alternativou ke zlatému standardu.

Úvodní kapitola této práce je zaměřena na historický vývoj peněz a úlohy zlata jako klíčové suroviny. Snažím se klást důraz na zlatý standard, který můžeme datovat už několik tisíc let před naším letopočtem. Zlatý standard našel svoje uplatnění v měnovém systému po celém světě a fungoval až do roku 1971 nejenom na území Československé republiky.

V následující kapitole se snažím už s legislativními prvky obsáhnout vývoj nejenom zlatého standardu jako standardu nově vzniklého státu Československého, ale zároveň zde narážím na určité mantinely, které přinášejí tisknutí nových a nových bankovek, které jsou postupem času zase zpátky staženy z oběživa, díky různým vládním a regulativním opatřením.

Na začátku třetí kapitoly jsou vydefinovány jednak základní terminologické pojmy, které souvisejí s digitální měnou, a následně jsou popisována určitá legislativní omezení, která jsou s digitální měnou spjatá. Dále jsou zde začleněny historické milníky ve vývoji kryptoměn, tak, jak je v dnešní podobě známe. Zároveň se v této kapitole snažím zároveň reflektovat i určitá legislativní omezení států Evropské unie i mimo ni, a tyto legislativní prvky přenést do práce tak, aby vystihovala paralely a rozdílnosti právního rámce kryptoměn.

Předposlední část práce je věnována daňovým legislativním problémům, které jsou spjaty s digitální měnou. V práci narážím na DPH a úpisy virtuální měny ve výkazech osob nebo společností. Daňová problematika byla dílčím cílem práce. Nicméně pro svoji komplikovanost, rozsáhlost a omezené zdroje byla práce v tomto ohledu rozdělena na dva klíčové aspekty. Jednak dani z přidané hodnoty a jednak evidenci, respektive úpisů kryptoměn jako zúčtovací jednotky.

Závěrečnou část práce věnuji samostatné realizaci nákupu digitální měny. Pro simulaci nákupu jsem využil platformy Wirex. Wirex je anglická společnost, která poskytuje nákup a služby v tomto odvětví. Skrze aplikaci na telefonu, kterou lze používat i na počítači, jsem realizoval nákup malého množství jednotky Bitcoinu. Přičemž při nákupu jsem zároveň dbal na jednoduchý a uživatelsky přívětivý styl popisu. Jednotlivé kroky byly popsány a zdokumentovány.

3 SEZNAM ZKRATEK

AML	Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů
A.S.	Akciová společnost
BaFin	Spolkový úřad pro finanční dohled
BTC	Bitcoin
CZK	Česká koruna
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
EET	Elektronická evidence tržeb
ETH	Ethereum
EU	Evropská unie
EUR	Euro
FIFO	First in-First out
FO	Fyzická osoba
K R-U	Koruna Rakousko-uherská
Kč	Česká koruna
LTC	Litecoin
MJ.	Mimo jiné
OZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
PO	Právnícká osoba
RESP.	Respektive
R-U K	Rakousko-uherská koruna
S.R.O.	Společnost s ručením omezením
SZoDPH	Zákon č. 222/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
TJ.	To jest
TZ	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
TZV.	Takzvaně
USD	Americký dolar (měna)

VIZ.	Odkaz na dokument, text
ZoB	Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů
ZoDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZoDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
ZoEET	Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů
ZoS	Zákon č. 277/2013 Sb., o směnářenské činnosti, ve znění pozdějších předpisů
ZoÚ	Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
ZoŽP	Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů
ZP	Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdější předpisů
ZPKT	Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů
ZPS	Zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů

4 HISTORIE PENĚZ

Pro pochopení dnešního stavu, v jakém se svět a platidla v podobě peněz nacházejí, je potřeba znát a uplatňovat znalost historických událostí a jejich význam. V tomto ohledu to platí zejména v případě peněz a jejich vývojových stádií. Z pohledu historie lze vydedukovat odpovědi na otázky typu: proč by se měla používat jiná platidla do této doby zavedená, proč a za jakých okolností byla přijímána, i mnohá další. Jako třeba proč zavádět nový (de facto finanční) systém uplatňovaný pomocí peněz jako prostředku směny, když ten starý je funkční. Respektive co a kdo tak rozhoduje o tom, zda se tyto nebo jiné nové typy peněz uplatní a díky svému uplatnění začnou být přijímány a akceptovány širokou veřejností. A nejenom jí, ale také institucemi a státy.

4.1 STRUČNÉ DĚJINY PENĚZ

Dějiny peněz znamenají jednak dějiny platidel jako hmotných prostředků směny (mince, bankovky), jimiž se zabývá širěji numismatika, jednak dějiny měny jako abstraktní zákonné normy peněz. Zavedení peněz předcházela přírodní platidla. Od mušlí, perel, zpracovaného masa, ovoce, zeleniny, zvířat (jídla obecně) až po drahé kovy a kameny, která měla i svoji vlastní nominální užitnou hodnotu, spočívající v dané váze, množství, kvalitě atd. Jako příklad můžeme vzít třeba to, že za doby několik tisíc let před naším letopočtem lidé směňovali/vyměňovali svoje vyrobené produkty za jiné produkty, služby či hodnoty. Typicky dva krajíce chleba za 20 vajec, 0,2 – 0,5 kg vepřového masa, sůl za cukr, dvě krávy za koně atd. tomuto obchodu v tomto pojetí se říká tzv. barterový obchod, neboli prostá směna zboží za zboží, vychází tak z doby předtím, než lidé začali k obchodu mezi sebou používat peníze určité hodnoty¹.

4.2 PŘEDCHŮDCI PENĚZ

Prostá směna zboží za zboží čili barterový obchod ovšem narážela na podstatná úskalí, a to sice tím, že na jedné straně bylo nutno vytvořit prostou poptávku/nabídku a na straně druhé prostou nabídku/poptávku. Toto tak naráželo na problém „double coincidence“², kdo tak chtěl směnit například dřevo za kůži z býka, musel najít na druhé straně někoho, kdo nejenže tuto kůži chtěl a na směnu by přistoupil, ale zároveň někoho, kdo byl ochoten za dřevo přijmout kůži z vola.

---

¹ PENIZE. Historický vývoj peněz. Penize [on-line].[cit. 2019-09-09]. Dostupné [on-line] na WWW: <http://penize.org/historie-penez/>

² Dvojí shody potřeb

Protože v těchto dobách neexistovalo žádné universální platidlo, směňovaly se přímo zboží či služby za jiné zboží či služby. Podmínkou tohoto obchodu, barteru ovšem vždy bylo, aby obě strany – osoby nebo komunity, měly to, co druhá chce (prostá nabídka/poptávka). Pro ekonomiku tohoto typu byla podstatná vzájemná shoda potřeb zboží, služeb a zdrojů. K uspokojení těchto potřeb a nalezení těchto osob či komunity však bylo zapotřebí neúměrně vysokého časového a finančního horizontu (nákladů obecně), což dramaticky omezovalo jejich další využití a i proto se už v předhistorických společnostech začaly prosazovat zprostředkovatelské služby, tzv. zprostředkovaný obchod, pomocí kterých bylo možné docílit vzájemného uspokojení obou zúčastněných osob. Zároveň také onoho prostředníka, který si za zprostředkovaný obchod nechal dobře zaplatit. Buď procenty z obchodu anebo od každé strany - například solí, papyrusem³ či jiným universálním prostředkem směny. Postupem času dá se říci odfiltroval tento prvek v podobě prostředníka, a začal se prosazovat zprostředkovaný obchod pomocí vzácných, universálních, žádoacích a trvanlivých předmětů. Tyto předměty byl každý ochoten přijmout, i když je právě nepotřeboval, protože věděl, že bude-li v budoucnu potřebovat výše zmíněnou kůži z vola či dřevo, tak pomocí těchto universálních předmětů směny je smění/prodá. Nejznámějšími příklady jsou mušle kauri a podle zprávy cestovatele Ibrahima Ibn Jakuba se v našich zemích v polovině 10. století platilo kousky plátna⁴. Postupně se však prosadily hlavně drahé kovy, protože byly vzácné (nyní víme, že i omezené), byly trvanlivé a přitahovaly i svým leskem a pestrostí. Typickým představitelem této doby bylo zlato⁵, stříbro⁶, diamanty, platina⁷ aj. (ačkoliv je v této době lidé neuměli pojmenovat). Kromě toho měly velmi malý objem a daly se téměř libovolně odvažovat a dělit podle velikosti a hmotnosti. Stříbro se jako prostředek směny užívalo například už v Mezopotámii od 5 tisíciletí před naším letopočtem.

Postupem doby a času lidstvo přišlo na tzv. komoditní peníze, které spočívaly zejména v tom, že představovaly uchovanou hodnotu z titulu dané komodity, typicky šlo o sůl, papyrus/plátno, korálky, tabák až po výše zmíněný dobytek a drahé kovy. Tyto se staly respektovaným platidlem nejen na daném

---

³ Papírem

⁴ NOHEJLOVÁ-PRÁTOVÁ, Emanuela. Základy numismatiky. 2. vydání. Academia Praha, 1986. 336 s.

⁵ Au - zlato

⁶ Ag - stříbro

⁷ Pt - platina

místním území, ale též na jistých územích odvíjejících se od státního zřízení (republika, monarchie, říše, císařství atd.), de facto na celém kontinentu. S tím rozdílem, že v každém z nich bylo pouze odlišeno jen to za kolik se daný komoditní peníz např. papyrus smění, staly se tak vcelku universálním platidlem a prostředkem směny. Nicméně pro prostředek směny bylo nutné si zachovat určitou vnitřní hodnotu komoditních peněz. Tato hodnota byla v první fázi odvislá od prostředí země/kontinentu, kde ke směně mělo dojít. Předpokladem pro směnný obchod prostřednictvím komoditních peněz tak bylo to, že musely být zpravidla ceněné a dostatečně vzácné pro dané území, a dále měly mít další vlastnosti vhodné pro použití jako peníze. Uchovatelnost, skladnost, dělitelnost, užitnost, což právě typicky představují výše zmíněné komodity - (sůl, plátno, korálky, dobytek, tabák, drahé kovy). Díky komoditním penězům tak odpadl prvek spočívající v problému směny (jako universálního platidla) a úmorného hledání člověka, který potřebuje směnit typizovaný produkt či službu. Účastníci obchodu se tak mohli spolehnout na to, že pokud to nebylo spotřební zboží, tak si za zlato budou opět moci v budoucnu koupit jiné zboží či službu.

Okolo roku 2000 před naším letopočtem se rozšířilo mohutné uplatňování, používání zlata (stříbra, platiny - obecně drahých kovů) jako standardizovaného a univerzálního platebního prostředku směny. Příčina byla jednoduchá. Jako prostředek směny už nevyhovoval dobytek, kameny, či komoditní peníze. Zkrátka nebyly vhodné. Těžko se přepravovaly, nebyly skladné a v mnohých případech ztrácely hodnotu. Navíc se komplikovaně měřily či porovnávaly s předmětem prodeje. Používání drahých kamenů, drahých kovů, respektive zlata jako nejstarší známé měny, mělo oproti výše zmíněným druhům peněz několik zásadních výhod, které spočívaly zejména v tom, že **a) byly vzácné** a **nedaly se reprodukovat** (v zásadě byly omezené), nerostlo na stromech a získat ho ze země si vyžaduje námahu, úsilí a vytváří náklady. Jiné produkty, výrobky či zboží jako je třeba zvíře (kráva), sůl či cukr, toto kritérium nesplňovalo bezvýhradně. Zlato nemůže zemřít ani se změnit, ani člověk ho nedokáže změnit (míněno co do složení, ne do tvaru – například roztavením). Z tohoto pohledu bylo zlato ideálním prostředkem pro uchování hodnoty nejenom proto, že je vzácné a nemění se, ale také proto, že je **b) malé, dělitelné** na menší kusy či jednotky a též **skladné, nositelné**, má velkou vysokou hustotu a nezabírá tolik místa. V tomto aspektu je to obrovská výhoda v porovnání například s chovem dobytka. Proto je zlato dobrým

přenosným prostředkem⁸ a c) drahé kovy, respektive zlato, jsou nezaměnitelnými prostředky směny. Tzn. že jedna unce čistého zlata/1 gram platiny/1 karát diamantu je rovna jedné unci čistého zlata/1 gramu platiny/1 karátu diamantu. Na základě tohoto principu lze říci, že neexistuje unce zlata/gram/karát drahých kovů, které mají větší hodnotu jako jiná celá unce/gram/karát. Dvě půlky unce zlata mají stejnou hodnotu jako jedna celá unce zlata, a stejně tak tomu je u výše uvedených drahých kovů - s gramem platiny případně s karátem diamantu. Díky tomuto prvku je obchodování a směna mnohem jednodušší pro samotné účastníky obchodu. Tento faktor tak sehrál svoji klíčovou roli, proč lidé opustili komoditní peníze, respektive směnu pomocí mušlí, soli, cukru, zvířat, atd. Pro výše zmíněné diamanty se uplatňovalo pravidlo tzv. 3C; colour⁹, cut¹⁰, clarity¹¹, tyto tři faktory tak určují hodnotu diamantu. Platilo tak pravidlo pro určení hodnoty diamantu - čím vyšší, zářivější, zajímavější barva, brus a čistota diamantu a faktor tvaru (kulička, kosočtverec, obdélník, kužel, apod.), tím vyšší hodnota. V tomto ohledu platilo u diamantů další pravidlo, že dva kameny sice mohou vypadat stejně, ale jeden z nich může být téměř bezcenný a druhý vzácný díky svému tvaru, barvě, čirosti, brusu (3C). U zlata toto pravidlo nebylo nutno aplikovat, neplatilo, a proto fungovala jako dobrá zúčtovací jednotka¹².

4.3 KOVOVÉ PENÍZE A MINCE

Předtím, než se začaly ze zlata a také stříbra razit kovové mince a peníze, tak se tyto suroviny používaly ve formě kousků zlatých prutů a stříbra a jejich kvalita nebyla nikterak oficiálně, z pozice moci, ověřována. Obyvatelé Evropy byli jedni z prvních, kdo začal používat standardizované kovové mince, jejichž kvalita byla ověřována. Staří Řekové zavedli stříbrné mince kolem roku 700 před naším letopočtem. Jedny z prvních městských států, které začaly razit a používat vlastní mince byly Atény (575 př. n. l.)¹³. Aténská mince drachma s vyobrazenými sovami se chlubila obsahem stříbra a zůstala stabilní po dobu téměř 400 let. Obecně se dá říci, že řecké mince byly velmi rozšířené, i velmi oblíbené¹⁴ a na tu dobu velmi stabilní, protože jejich kvalita byla ověřována a obsah zlata,

⁸ DR. HOSP, Julian. Kryptomeny. TATRAN, 2018. 26/169 s. ISBN 978-80-222-0945-8

⁹ Barva

¹⁰ Brus

¹¹ Čistota, čirost

¹² DR. HOSP, Julian. Kryptomeny. TATRAN, 2018. 27/169 s. ISBN 978-80-222-0945-8

¹³ Předtím Egina (595 př. n. l.) a Korint (570 př. n. l.)

¹⁴ Archeologové je našli na územích od Španělska až po dnešní Indii.

respektive stříbra v nich obsažených byl konstantní a vynucovaný státním zřízením (panovníky¹⁵). Co se týče stručného vývoje platidel u Římanů, tak zde platilo, že před zavedením platidla v podobě zlata nebo stříbra bylo užito jiného drahého kovu, a to sice bronzu, v podobě bronzových destiček¹⁶. Po tlaku pokroku doby u Řeků přijali řeckou inovaci v podobě používání oficiálního platidla (oficiálních mincí) a jako první zavedli bimetalismus¹⁷, později tak byly bronzové destičky plně nahrazeny zlatým aureusem a stříbrným denárem¹⁸.

4.4 DEFINICE PENĚZ

Typická definice peněz zní, že „peníze jsou jakékoliv aktivum, které je všeobecně přijímáno při placení za zboží a služby nebo při splácení dluhu“¹⁹. Celosvětově mají peníze definovány další tři funkce, a to sice;

- Jsou prostředkem výměny/směny,
  - Peníze umožňují oddělit nákup a prodej zboží, nemusí existovat dvojí shoda potřeb, požadavkem pro funkci výměny/směny je snadné používání, snadná dělitelnost, neopotrebování se, vzácnost.
- Jsou zúčtovací jednotkou,
  - V penězích vyjadřujeme určitou cenu zboží či služeb, například úklid pokoje za 200 Kč/hodina, či nákup 4 ks rohlíků za 10 Kč.
- Slouží jako uchovatel hodnoty.
  - Peníze představují zásobu kupní síly v čase a vystupují jako jedna ze složek bohatství (jsme v schopni v roce 2020 koupit jeden rohlík za 2 Kč – standard doby)²⁰.

---

¹⁵ Například Alexandrem Velikým

¹⁶ Aes signatum

¹⁷ peněžní soustava, v níž za míru hodnoty slouží dva různé drahé kovy

¹⁸ GERDESMEIER, Dieter. *The role of wealth in money demnad*. [on-line]. Deutsche Bundesbank Germany, 1996. 56 s. Dostupné [on-line] na WWW: <https://poseidon01.ssrn.com/delivery.php?ID=34411808880883070105019004013096065052088069085027026127042120025029031009005021040005001063108005068085025011008023014059042118022004101126117082114081011023029113089096071072069101092085031090122008100&EXT=pdf>

¹⁹ REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012. 14/424 s. ISBN 978-80-7261-240-6

²⁰ Například v USA se bere v jistém kontextu standard burgeru v MC, jeden burger = \$1, když je hodnota burgeru vyšší znamená to, že je devalvovaná měna, když je nižší = měna je posílena.

Dále peníze můžeme rozdělit na;

- Hotovostní peníze²¹, a
- Bezhotovostní peníze²²,
- Případně na šeky, obligace, opce, dluhopisy, akcie, aj..

Respektive na;

- Bankovky, a
- Mince²³.

Dále pro potřeby životaschopnosti je nutné, aby peníze plnily funkci směny, tedy aby sloužily jako finanční prostředek, proto někteří finanční teoretici přidávají nad to ještě to, že peníze potřebují;

- Akceptovatelnost (musejí být akceptovány každým subjektem na trhu a v ekonomii, ekonomice),
- Dělitelné (dělitelnost na menší hodnotu 100, 50, 25),
- Jednotnost (aby byly čitelné a jednoduše rozeznatelné/rozlišené),
- Omezené množství (počet mincí/bankovek musí být omezen, jinak by si neuchovávaly danou hodnotu, staly by se bezcennými),
- Přenosnost (lehce přenosné a de facto skladovatelné),
- Životnost (tedy aby odolávaly dlouhodobému používání – dobrý materiál, stabilita měny)²⁴.

Největším faktorem, který ovlivňuje kvalitu peněz, jako uchovatele hodnoty je;

- Růst (pokles) cenové hladiny, tedy kupní síla peněz = množství zboží a služeb, které lze při existujících cenách za peníze získat (USA Američani = 1x burger = \$1), je nepřímo úměrná růstu cenové hladiny.
- Úrok (explicitní výnos peněz) de facto když banky půjčí peníze svému klientovy, tak natisknou nové peníze do oběhu. Úkolem národních bank je, abych tyto neztrácely svoji hodnotu (viz body výše).

---

²¹ Fiat měny, peníze, které reálně máme u sebe

²² Peníze, které máme na účtu u bankovních poskytovatelů.

²³ §2 odst. 5 a 6 zákona č. 136/2011 Sb. Zákon o oběhu bankovek a mincí a o změně zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

²⁴ POLOUČEK, Stanislav a kolektiv. *Peníze, banky, finanční trhy*. 1. vydání. C.H.Beck, 2009. 415 s. ISBN 978-80-7400-152-9

- Likvidita (implicitní výnos peněz), znamená okamžitou použitelnost, aktivita na nákup zboží a služeb a úhradu závazků, dluhů.²⁵

Podle některých historiků ale peníze nejprve představovaly úvěr a až potom hodnotu pro výměnu²⁶. Také většina otroků nebyla vlastněna apriori za účelem práce, ale pracovala na splacení dluhu svého (pro vykoupení se), nebo někoho jiného²⁷. Chartalismus²⁸ také poukazuje na to, že motivací k zavedení peněz byly také daně²⁹.

---

²⁵ Peníze mají nejvyšší likviditu

²⁶ SMITH, Yves. *What is Debt? – An Interview with Economic Anthropologist David Graeber*, Nakedcapitalism, 2011. [on-line]. Dostupné na WWW: <https://www.nakedcapitalism.com/2011/08/what-is-debt-%E2%80%93-an-interview-with-economic-anthropologist-david-graeber.html>

²⁷ 1 800 před naším letopočtem Babylon – From Sumerian Gods to Modern Day: The History of Slavery (<https://www.ancient-origins.net/human-origins/sumerian-gods-modern-day-history-slavery-00442>)

²⁸ GRAEBER, David. *Debt: The First 5,000 Years*, 2011. ISBN 978-1-933633-86-2. V makroekonomii je chartalismus teorií peněz, která tvrdí, že peníze pocházely z pokusů států směřovat ekonomickou aktivitu spíše než jako spontánní řešení problémů s barterem nebo jako prostředek, kterým lze tokenizovat dluh a tato fiat měna (států) má hodnotu výměnou na úkor/kvůli svrchované pravomoci vybírat daně z hospodářské činnosti splatné v měně (států), kterou vydávají.

²⁹ Tamtéž

5 LEGISLATIVNÍ VÝVOJ KORUNY OD VZNIKU ČSR

Zákonem č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého byl proklamován jeho vznik „Samostatný stát československý vstoupil v život“. Tímto zákonem nebyla sice určena samotná podoba a forma nového státu, ale jistými proudy a směry byla již proklamována parlamentní podoba, byla naznačena i v dřívějších lidových uskupeních a shromážděních. Zákonem byl prozatímně recipován rakousko-uherský právní řád a zároveň bylo možno uplatňovat mince a bankovky vydávané mocnářstvím c.k. Od roku 1918 až po jisté sjednocení³⁰ platil na celém území Československa právní dualismus až trialismus, kdy na území českých zemí platily rakouské zákony a na Slovensku zase původní uherské právo a k tomu na cípu někdejší Podkarpatské Rusi různý právní mix, přičemž dominovalo právo maďarské. Národní výbor jako orgán nejvyšší ústavodárné a zákonodárné pravomoci „jednomyslné vůle národa“ začal vykonávat moc zákonodárnou a výkonnou³¹. Po roce 1918 se nově vzniklá Československá republika musela vyrovnat s mnoha nelehkými úkoly, spočívajícími zejména v právní úpravě, zakotvení úředního jazyka³², zakotvení důležitých orgánů státu. Obecně právní úpravě a pro nás důležité peněžní/finanční soustavě a k tomu přidružující národní měně. Jedním z prioritních úkolů tehdejšího Národního výboru bylo osamostatnění a vytvoření měny nového státu, souběžně s tím zastavení velké míry inflace a vytvoření nezávislých orgánů, a také ustavení národní banky³³. Před nově vzniklou republikou byl postaven nelehký úkol; sjednotit rozdílné právní řády, vybudovat a zajistit fungování jednotného aparátu, ale zároveň se vypořádat s dluhem po předválečném rakousko-uherském dluhu, kterým byla ČSR zatížena jako bývalý „blok“ c.k.mocnářství. Tehdejší ministr financí JUDr. Alois Rašín byl pověřen k nahrazení rakouské měny novou měnou československou a k tomu provedení měnové reformy, které byla podmínkou pro přijetí národní měny. K přijetí nové národní měny bylo zapotřebí též vymyslet klíč a princip tak, aby byla měna obecně přijímaná okolními státy a zároveň aby nebyla hodnota této měny ihned devalvována. Tedy předjímat krok zastavení růstu inflace a přijetí a schválení prvního československého státního rozpočtu byl nutný.

---

³⁰ Do roku 1924 až 1929

³¹ Reciproční zákon, zákon č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého ze dne 28. října 1918

³² Jazykovým zákonem, Zákon č. 122/1920 Sb., ze dne 29. února 1920

³³ Cedulová banka

Dne 2. listopadu roku 1918 byl zřízen úřad pro správu finanční³⁴, v rámci něhož byla pozdějším nařízením národního výboru³⁵ zřízena odborná finanční komise. Tato měla mj. za úkol zajistit nerušený oběh platidel. Z dnešního pohledu měl tento orgán povinnost zajistit „cash flow“, jinými slovy nutný oběh peněz mezi obyvateli a státy, a k tomu rovněž zajistit plnohodnotný příjem prostředků nové národní měny, stejně tak jako omezení platidel Rakousko-uherské banky. Odborná komise byla zřízena na dobu nezbytně nutnou, do doby než vznikl úřad nový, jinými slovy než se z úřadu pro správu finanční stal plnohodnotný (státní) úřad – ministerstvo financí³⁶.

Po vzniku Československé samostatné republiky³⁷ bylo možné platit na území celého státu i nadále Rakousko-uherskou měnou, jejíž emise nebyla nikterak pod přímou kontrolou československé vlády (ani pozdější národní banky), ale byla v rukou Rakousko-uherské cedulové banky, jež neustálým zvyšováním bankovek v oběhu přispívala k poválečné inflaci³⁸. V průběhu první světové války Rakousko-uherská vláda využila cedulovou banku k tisku bankovek, což přineslo značnou inflaci v poválečné éře a banka byla de facto odepsána ke krachu. Na základě císařského nařízení ze dne 4. srpna 1914 mohla tehdejší vláda činit mimořádná opatření, která jí pomáhala financovat válku, ale též tisknout peníze, které ovšem neodpovídaly reálným krytím zlatem³⁹. V pozdějších dobách někdejší Rakousko-uherská vláda suspendovala pravomoc, možnost vyměňovat bankovky za zlato, což znamenalo v pozdějších dobách nekontrolovatelné tisknutí bankovek, které nebyly už kryty zlatem⁴⁰. Cedulová banka posléze ztratila svoje renomé a vliv a hlavně v tomto ohledu narušila dosavadní funkci pružného regulátora oběhiva, který obíhající bankovky kryté zlatem v případě nutnosti doplňoval bankovkami, které už zlatem resp. kovem kryté nebyly. S ohledem na zvyšování počtu bankovek v oběhu, které nebyly kryté zlatem se bankovka stávala bezcennou. Jako

---

³⁴ Úřad měl obdobu ministerstva financí, tento byl zřízen na základě zákona č. 2/1918 Sb.

³⁵ Nařízení výboru č. 30/1918 Sb., kterým se zřizuje odborná finanční komise při úřadu pro finanční správu

³⁶ Vizte odkaz WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1918/005-1918.pdf>

³⁷ Čech, Moravy, Slezska, Slovenska a Podkarpatské Rusi

³⁸ PEICHOVÁ, Adéla. Právní úprava měny po vzniku ČSR, zřízení bankovního úřadu Ministerstva financí a jeho fungování v prvním roce jeho činnosti. [on-line]. 31. s. Dostupné na WWW: https://karolinum.cz/data/clanek/1129/PHS_43.53-83.pdf

³⁹ Rakousko-uherská vláda, císařství bylo vázáno tím, že banka měla vykazovat každých deset dní výkazy o stavu svého hospodaření a povinnost krýt minimálně 40% vydaných bankovek zlatem. Před první světovou válkou banka disponovala zásobou kovů v hodnotě 1,5 mld. Korun na 2,3 mld. Bankovek v oběhu)

⁴⁰ Resp. zlatem kryty byly, ale neodpovídalo to poměru 1 ku 40%

přičitatelný fakt k tomu hrál prim doby, když se Rakousko-uhersko muselo vyrovnávat po první světové válce s těmi zeměmi, které stály na straně vítězné. V letech 1924 až 1925 cedulová banka byla nucena ukončit svoji činnost a k tomu se vyrovnat s nástupci její činnosti, tedy s nástupnickými státy. Československá republika tak po zániku cedulové banky obdržela značný finanční zlatý obnos.⁴¹ Velmi zajímavý a zarazující údaj, který jednoznačně hraje proti cedulové bance jsou čísla, která jsou evidována před první světovou válkou a čísla po jejím ukončení. Podle stavu ke dni 23. června 1914 byly v oběhu peníze, bankovky v celkovém objemu 2,13 mld. korun. Před provedením měnové reformy⁴² stoupl objem obíhajících peněžních prostředků na 37,57 mld. korun⁴³, což už tehdy bylo astronomické číslo, nehledě na to, že v roce 1914 bylo oněch 2,13 mld. korun kryto ze 40% zlatem⁴⁴. Jisté bylo jedno. Až se tato informace dostane mezi řadové obyvatele Československé republiky, přestanou měně Rakouska-Uherska důvěřovat a vidět v ní základní hodnoty, což je uchování hodnoty v tištěné bankovce. I proto byla nucena tehdejší vláda a národní výbor postupně stahovat tuto měnu z oběhu a nahrazovat ji svojí vlastní měnou. Postupem času se stalo očekávané a to sice to, že obyvatelé ztráceli v tyto peníze důvěru a dokonce i banky a peněžní ústavy snižovaly úroky za vklad, některé z nich dokonce úplně zastavily možnost ukládání úspor na svůj účet do depositu.

K tomu negativně přispívala i tezaurace peněz, která odváděla obyvatelstvo a podniky od ukládání hotovosti do peněžních ústavů. A to především proto, že se lidé obávali krize a nedostatku platidel, případného uložení majetkové dávky či se snažili zakrýt válečné výdělky a mít potřebnou hotovost k dispozici u sebe⁴⁵. Všechny tyto aspekty měly negativní vliv i na naše hospodářství a novou Československou měnu.

Předtím, než s definitivní platností tato cedulová banka pozbyla na celém území pravomoc k vydávání platidel, byla několikrát vyzývána, aby svůj nekontrolovatelný tisk zastavila. Přes svoje utopické oficiální prohlášení se situace nezměnila, a ani další požadavky nebyly vyslyšeny. Nástupnické státy tak

---

⁴¹ Zlato ve výši vyšší než 15 mil. Korun bylo poukázáno Úřadu pro finanční správu

⁴² Ke dni 28. února 1919

⁴³ LACINA, Vlastislav. *Alois Rašín*. 1. vydání. Mladá fronta, 1992. 21/54 s. ISBN 80-204-0303

⁴⁴ Celkové zadlužení cedulové banky představovalo téměř 20x násobek po r. 1919

⁴⁵ VENCOVSKÝ, František. *Vztestupy a propady československé koruny*. 1. vydání. Oeconomica, 2003. 18/227 s. ISBN 80-245-0497-9

v návaznosti na svoje kroky předložily Rakousko-uherské bance podmínky, za nichž jsou ochotny na určitý čas ponechat v oběživu rakouskou měnu. Jednalo se o tři podmínky. První z nich spočívala v tom, že každý nástupnický stát ustanoví svého vládního komisaře u této banky, a ten bude mít výsostné právo dohledu nad hospodařením a obchody banky. Druhá podmínka spočívala v zákazu lombardu válečných půjček. Třetí podmínka představovala zákaz poskytování půjček nástupnickým státům, výhradně se souhlasem všech ostatních nástupnických států. Banka souhlasila pouze s první a třetí podmínkou, což se nelíbilo tehdejšímu ministrovi financí ČSR a proto zakázal na našem území válečné půjčky přijímat. V návaznosti na to bylo též zakázáno přijímat válečné půjčky při placení daní⁴⁶. Jako nejefektivnější východisko z celé situace bylo vyřešit ji měnovou reformou. Měnová reforma spočívala v tom, že se určitá hodnota rakouských peněžních prostředků zadrží vůči hodnotě v měně české koruny⁴⁷. Měnová reforma na počátku Československé republiky mohla být vyřešena elegantním způsobem. Místo toho, aby byla striktně zadržena rakouská měna a nahrazena měnou českou, mohla být nahrazena výdejem náhradních platidel, která byla poskytována pouze na určitou dobu prostřednictvím krátkodobých bezúročných půjček⁴⁸. Výdej náhradních platidel měl být svěřen Zemské bance Království českého. K realizaci měnové reformy pomocí těchto pokladničních poukázek nakonec nedošlo, i když reálný tisk těchto poukázek proběhl. Ministr financí se obával velkého inflačního účinku, a proto realizaci zákona zastavil a již vytištěné poukázky byly zničeny.

Obecně můžeme říci, že v otázce provedení měnové reformy převládaly tři základní směry. První byl celkem prostý, leč z časových důvodů nerealizovatelný. Spočíval v nahrazení rakouského oběživa poměrem 1:1 k české měně, a k tomu zřízení emisní banky a natisknutí 10 mld.⁴⁹. Druhý směr byl postavený na postupném „sběru“ peněžního oběživa a uznáním jen jeho poměrné části předložených bankovek⁵⁰. Třetí směr⁵¹ měl být odrazem „nedávné“ doby r. 1811, kdy se měnové reformy mělo docílit tím, že se zajistí postupná a odstupňovaná devalvace dosavadních peněz a pohledávek (zejména těch rakouských)⁵².

---

⁴⁶ Nařízení č. 19/1918 Sb., jímž se zrušuje povolení platit válečnou daň dluhopisy rakouských válečných půjček

⁴⁷ Zákon č. 49/1918 Sb., o zavedení obchodních platidel můžeme považovat jako první

⁴⁸ Zpravidla do 90denní, zápůjčky státu byly vyloučeny.

⁴⁹ Směr zastávaný JUDr. Jaroslavem Preissem

⁵⁰ Směr zastávaný JUDr. Aloisem Rašínem a JUDr. Vilémem Pospíšilem

⁵¹ Tento směr převládal u ekonomických teoretiků

⁵² VENCOVSKÝ, František. *Vzestupy a propady československé koruny*. 1. vydání. Oeconomica, 2003. 28/227 s. ISBN 80-245-0497-9

V kontextu doby a politických tlaků byla nakonec prosazena koncepce měnové reformy ministra financí JUDr. Aloise Rašína. Koncepce především zamýšlela pomocí restrikce oběživa zvýšit kupní sílu peněz a umožnit vzestup kurzu nové měnové jednotky na mezinárodních burzách a pomocí majetkové dávky stáhnout válkou rozmnožené oběživo z oběhu. V duchu výše uvedené koncepce bylo přijato nařízení vlády, které reagovalo na zatížení vládních finančních prostředků, nikoliv občanů a postupem času tento tzv. státovkový dluh stát měl splatit⁵³.

Měnová reforma byla provedena v rozsahu od 25. února do 15. dubna 1919, kdy byla oficiálně zavedena a do oběživa uvedena koruna československá. Stalo se tak oficiálně v noci ze dne 25. února na 26. února 1919, kdy nejdříve byly vojskem uzavřeny a posléze obsazeny hranice, a tak byl zastaven veškerý pohyb osob a zboží přeshraničního charakteru, včetně poštovního styku⁵⁴. Ona „kolkovací akce“⁵⁵ proběhla ve dnech třetího až devátého března 1919, kdy bylo provedeno okolování většiny Rakousko-uherských bankovek, nalézajících se na území ČSR. Místo Rakousko-uherské měny byla zavedena koruna československá v poměru jedna ku jedné. K samotné zákonné úpravě československé měny došlo desátého dubna 1919, kdy byl přijat tzv. měnový zákon. Na jeho základě se zákonným platidlem staly okolované bankovky a také byl stanoven název naší měny na „koruna československá“⁵⁶.

V první fázi reformy byla provedena měnová odluha od Rakousko-Uherska a vytvořena nová samostatná československá měna. Při kolkování platidel byla označena jen polovina předložených bankovek⁵⁷. V rámci druhé fáze reformy, spočívající v realizaci deflační politiky, byla třetina hotovosti, předložené ke kolkování, zadržena jako nucená státní půjčka, která byla úročena jedním procentem. Byly vydány vkladní listy, tedy vládní (státní) dluhopisy, které zněly na

---

⁵³ Nařízení vlády č. 119/1919 Sb., o úpravě poměru k Rakousko-uherské bance, nařízení de facto reagovalo na situace, kde by se státní orgány a samotná vláda měly revanšovat za rakouské peníze a dále reflektovalo obstarávání funkcí za státní cedulovou banku (z dnešního pohledu ČNB), VENCOVSKÝ, František. *Vzestupy a propady československé koruny*. 1. vydání. Oeconomica, 2003. tamtéž/227 s. ISBN 80-245-0497-9

⁵⁴ KALABIS, Zbyněk. Pracovat a šetřit. Projděte si život a dílo Aloise Rašína. Měsíc.cz [online]. [cit. 2020-08-22]. Dostupné on-line na <https://www.mesec.cz/clanky/pracovat-a-setrit-projdete-si-zivot-a-dilo-aloise-rasina/>

⁵⁵ Kolkováním mělo být zajištěno hodnoty 10 až 12 miliard. Neokolkované bankovky se měly stát po uplynutí lhůty měnou cizí

⁵⁶ Mezi návrhy názvu nové měny se objevil také název československý frank nebo sokol, pro haléře byl navrhován název stotiny.

⁵⁷ Obecně hotovosti, papírového formátu (dluhopisy, akcie, směnky, šeky, samotné bankovky)

jméno a byly nepřevoditelné. Tímto způsobem bylo staženo z oběhu 34 % oběživa. Současně s tím byl pořízen soupis veškerého movitého a nemovitého majetku, cenných papírů a vkladů. Tento soupis byl podkladem pro dávku z majetku a z přírůstku majetku. Úkolem tohoto opatření bylo eliminovat aktivita a majetek, který byl inflačního původu. Dávky byly výrazně progresivní a měly za úkol odstranit a odčerpat finanční bezhotovostní kupní sílu a zdanit válečné zbohatlíky⁵⁸. Majitelům měly být za tyto zadržené bankovky vydány státní dluhopisy. Zadržení bankovek se mělo vztahovat i na peněžní ústavy, a aby Rakousko-uherská banka nerozmnožovala žirové účty, měly být tyto účty převzaty do státní správy. Zajímavým krokem tehdejší vlády bylo zavedení povinnosti pro československé občany a pro cizince zdržující se v ČSR déle než jeden rok, nabídnout cizí měny Československé devizové ústředně⁵⁹.

Proto vláda vydává nařízení v průběhu několika let, které de facto reaguje na omezování měny Rakousko-uherského původu a nahrazuje ji velmi lehce a postupně svou vlastní československou měnou⁶⁰. Zprvu jsou z oběživa postupně stahovány jednokorunové a dvoukorunové bankovky, a posléze i bankovky vyšší hodnoty⁶¹. Zde zákon reaguje v § 2 na jistý poplatek za výběr, když [...] „za výměnu vybere se správní poplatek 10 % jmenovité hodnoty těchto bankovek tak, že snižuje se platební hodnota bankovky jednokorunové na 90 h a dvoukorunové na 1 K 80 h“. Následně byly do oběhu zaváděny státočky v hodnotě jedné a pěti korun,⁶² 50 korun⁶³, 100 korun a 500 korun⁶⁴ a 1 000 korun⁶⁵ československých. Vláda tak efektivně stahovala velké i malé bankovky z oběhu, a nahrazovala je svými až do úplného vypořádání, které se traduje až do roku 1929. [...] Z nařízení vlády republiky Československé ze dne 4. července 1919, č. 363 Sb., z. a n., počne Bankovní úřad vydávati v nejbližších dnech u svého hlavního ústavu v Praze,

---

⁵⁸ ČNB. Rašínova měnová reforma. [on-line]. Česká národní banka. [cit. 2020-08-22]. Dostupné on-line

https://www.historie.cnb.cz/cs/menova_politika/1_vznik_a_stabilizace_samostatne_ceskoslovenske_meny/rasinova_menova_reforma.html

⁵⁹ Tamtéž

⁶⁰ Viz. Nařízení č. 240/1919 Sb., o obmezeném přijímání jedno- a dvoukorunových bankovek ze dne 14. května roku 1919

⁶¹ Zákon č. 505/1919 Sb., o výměně jednokorunových a dvoukorunových bankovek

⁶² Nařízení vlády ČSR ze dne 25. září 1919 č. 507/1919 o vydání státoček jedno- a pětikorunových

⁶³ Nařízení vlády ČSR ze dne 8. listopadu 1919 č. 578/1919 o vydání státoček stokorunových československých

⁶⁴ Nařízení vlády ČSR ze dne 17. října 1919 č. 544/1919 o vydání státoček 500 korunových československých

⁶⁵ Nařízení vlády ČSR ze dne 12. prosince 1919 č. 641/1919 o vydání státoček 1000korunových československých

jakož i všech svých odboček jednotokorunové státočky československé s datem 15. dubna 1919 výměnou za jednotokorunové bankovky Rakouskouherské banky, opatřené kolkem československým.[...] ⁶⁶ Obecně lze tak říci, že bankovky v nominální hodnotě 100 Kč byly tištěny v letech 1919, 1920 a následně v roce 1919, 1920 a 1939 staženy z oběhu právě tak, aby se zachovala hodnota této bankovky a jednak proto, že zde byla jakási nutnost přimět obyvatele k zachování korunového standardu. Zajímavé je u posledně zmiňovaného případu to, že tato povinnost byla stanovena vyhláškou ministerstva financí dne 6. května roku 1939 platná od 1. července roku 1940 až do 30. června 1944, kdy po [...] „30. červnu 1944 jest jakákoli výměna uvedených státoček vyloučena“.[...] ⁶⁷.

5.1 Jednotlivý přehled platidel dle předpisů s uvedením jejich platnosti

Pořadí	Předpis	Hodnota	Náhrada	Platnost
1.	Vyhláška č. 364/1919 ze dne 4. července 1919 Nařízení č. 573/1919 ze dne 31. října 1919 Nařízení č. 599/1920 ⁶⁸ ze dne 6. listopadu 1920	100 Kč 100 K R-U	Výměna R-U K za Koruny Čs	od 15. dubna 1919 do 15. listopadu 1919 od 6. listopadu 1920 do ____ 19XX
2.	Zákon č. 505/1919 ze dne 23. září 1919	1 Kč / R-U 2 Kč / R-U	90 h 1 K a 80 h	od 23. října 1919 do 15. října 1919
3.	Nařízení č. 507/1919 ze dne 24. září 1919 Nařízení č. 320/1922 ze dne 9. listopadu 1922	1 Kč 5 Kč 5 Kč	1 Kč 5 Kč 5 Kč	od 24. září 1919 do 31. prosince 1922 ⁶⁹
4.	Nařízení č. 544/1919 ze dne 14. října 1919 Nařízení č. 161/1922 ze dne 30. května 1922	500 Kč	500 Kč	od 14. října 1919 do 31. srpna 1922 ⁷⁰

⁶⁶ Viz. Nařízení č. 363/1919 Sb., o vydávání jednotokorunových československých státoček s datem 15. dubna 1919, a emise dle vyhlášky ze dne 6. listopadu 1920 Bankovního úřadu ministerstva financí

⁶⁷ Vyhláška Ministerstva financí ze dne 25. dubna 1939 č. 119/1939 Sb., o stažení stokorunových státoček (tvaru II.) s datem 14. ledna 1920.

⁶⁸ Reálně došlo k výměně stokorunových státoček s datem 15. dubna 1919 za státočky s datem 14. ledna 1920

⁶⁹ Platí pouze u pětikorunových státoček s datem 15. dubna 1919. Od 1. ledna 1923 do 31. prosince 1924 bylo možné z oběhu vzaté státočky vyměnit jen u Bankovního úřadu ministerstva financí, a to jak u hlavního úřadu v Praze, tak i u všech jeho odboček. De iure pozbývaly platnosti k 1. lednu 1925, neb prováděcí vyhláška 321/1922 stanovila, že po 31. prosinci 1924 jest i tato výměna vyloučena.

⁷⁰ Od 1. září 1922 až do 31. srpna 1924 lze tyto z oběhu vzaté státočky již jen vyměňovati u Bankovního úřadu ministerstva financí, a to jak u hlavního úřadu v Praze, tak u všech jeho odboček. De facto pozbývají platnosti až k 1. září 1924.

Pořadí	Předpis	Hodnota	Náhrada	Platnost
5.	Nariadení č. 577/1919 ze dne 5. listopadu 1919 Nariadení č. 63/1920 ze dne 4. února 1920	50 Kč	50 Kč	od 5. listopadu 1919 do 29. února 1920 ⁷¹
6.	Nariadení č. 639/1919 ze dne 12. prosince 1919 Nariadení č. 640/1919 ze dne 12. prosince 1919	1 000 Kč / R- U	1 000 Kč	do 31. prosince 1919 ⁷² od 12. prosince 1919 do 30. června 1942
7.	Vyhláška č. 395/1919 ze dne 22. července 1919 Nariadení č. 42/1921 ze dne 3. února 1921	5 000 Kč 5 000 K R-U	Výměna R-U K za Koruny Čs	od 22. července 1919 ⁷³ od 15. dubna 1921 ⁷⁴ od 3. února 1921 do ____ 19XX
8.	Nariadení č. 107/1920 ze dne 24. února 1920	10 Kč	10 Kč	od 24. února 1920 do 31. července 1920 ⁷⁵
9.	Nariadení č. 47/1920 ze dne 24. ledna 1920	20 Kč	20 Kč	od 24. ledna 1920 do 30. června 1933
10.	Nariadení č. 47/1922 ze dne 16. února 1922	20 h 50 h	20 h 50 h	od 16. února 1922 ⁷⁶ do ____ 19XX
11.	Nariadení č. 49/1922 ze dne 16. února 1922	20 h R-U	10 h	od 16. února 1922 ⁷⁷ do ____ 19XX
12.	Nariadení č. 155/1922 ze dne 26. května 1922	1 Kč mince	1 Kč mince	od 26. května 1922 ⁷⁸ do ____ 19XX
13.	Nariadení č. 195/1922 ze dne 22. června 1922	10 h 5 h 2 h	10 h 5 h 2 h	od 22. června 1922 ⁷⁹ do ____ 19XX

⁷¹ Od 1. dubna 1920 do 30. dubna 1920 přípustná jest tato výměna (§ 2) již jen z hlavního ústavu Bankovního úřadu ministerstva financí v Praze. De facto pozbývají v platnosti až k 1. květnu 1921.

⁷² Nejdříve byly staženy 1 000 Koruny Rakousko-uherské banky a poté nahrazeny 1000korunovými československými. Rakousko-uherské tak, od 1. února do 28. února 1920 bylo možno vyměnit jen u hlavního ústavu Bankovního úřadu v Praze, poté pozbývaly planosti.

⁷³ Vládním nariadením č. 42/1921 mělo dojít k výměně 5 000 Kč s datem 15. dubna 1919 na 5 000 Kč s datem 6. července 1920. Čili i zde platí, že definitivní oficiální zneplatnění státovky došlo k 1. únoru 1923.

⁷⁴ Po 15. dubnu 1921 do 31. ledna 1923 přijímány budou tyto státovky pouze u Bankovního úřadu ministerstva financí v Praze i jeho odboček na výměnu.

⁷⁵ Od 1. srpna 1920 do 31. srpna 1920 přípustna jest tato výměna již u hlavního ústavu Bankovního úřadu ministerstva financí v Praze.

⁷⁶ Dle vládního nariadení č. 47/1922 ze dne 16. února 1922 bylo dáno do oběhu celkem nejvíce za 31 milionů Kč.

⁷⁷ Drobné mince 20haléřové korunové měny rakousko-uherské, ať niklové, či železné, které obíhají na území republiky Československé, berou se dnem vyhlášení tohoto nariadení z oběhu. Směna staré mince 20haléřové v hodnotě poloviční u veřejných pokladen a úřadů není omezena určitou výší.

⁷⁸ Dle vládního nariadení č. 155/1922 ze dne 26. května 1922 bylo dáno do oběhu celkem nejvíce za 100 milionů Kč.

⁷⁹ Dle vládního nariadení č. 195/1922 ze dne 22. června 1922 tyto drobné mince razí se jen na účet státu, celkem nejvíce za 40 milionů Kč. Státní a jiné veřejné poklady byly povinni přijímat desetníky a pětníky jen do 10 Kč, dvouhaléře jen do 2 Kč. Ve styku soukromoprávním nebyl nikdo povinen přijímat desetníků a pětníků více než 10 Kč a dvouhaléřů více než 1 Kč.

5.1.1 Vývoj platidel, mincí a státovek do 50 Kč dle předpisů ČSR

Pořadí	Předpis	Hodnota	Náhrada	Platnost	
14.	Nařízení č. 246/1924 ze dne 6. listopadu 1924	1 h	0 h	od 6. listopadu 1924 do 5. prosince 1924 ⁸⁰	
		2 h	0 h		
		10 h	0 h		
15.	Nařízení č. 247/1924 ze dne 6. listopadu 1924	1 Kč	1 Kč	od roku 1919 do 31. prosince 1924 ⁸¹	
		50 Kč	50 Kč		
16.	Vyhláška č. 72/1926 ze dne 10. května 1926	5 Kč	5 Kč	od 14. dubna 1920 do 31. prosince 1931 ⁸²	
		Státovka			
17.	Nařízení č. 167/1928 ze dne 14. září 1928	5 Kč	5 Kč	od 14. září 1928 do ____ 19XX ⁸³	
	Vyhláška č. 129/1929 ze dne 10. září 1929	10 Kč		od 18. září 1929 do ____ 19XX ⁸⁴	
	Vyhláška č. 46/1931 ze dne 24. března 1931	5 Kč	5 Kč	od 17. července 1925 do 1. července 1931 ⁸⁵	
	Nařízení č. 48/1934 ze dne 12. března 1934	5, 10, 20 Kč	5 Kč	od 2. května 1938 ⁸⁷ do ____ 19XX	
	Vyhláška č. 88/1938 ze dne 22. dubna 1938	5 Kč			
	18.	Vyhláška č. 36/1927 ze dne 4. dubna 1927	10 Kč	10 Kč	od 24. září 1919 do 31. prosince 1922 ⁸⁸
		Vyhláška č. 94/1931 ze dne 5. června 1931	bankovka	bankovka	od 1. července 1931 do ____ 19XX
		10 Kč	10 Kč		
		mince	mince		

⁸⁰ Dle tohoto nařízení byl každý povinen přijímat tyto mince při platech, nejpozději ještě 20. listopadu 1924, ovšem veřejné poklady a úřady tyto mince už nesměly nadále vracet do oběhu čili je přijímaty, ale nevracely zpět. Dnem 5. prosince 1924 pozbývají tyto mince vůbec platnosti. § 2 Mince korunové měny rakousko-uherské ražené po roce 1918 a desetihaléře železné vůbec nikdy zákonným platidlem jsou z přijímání a výměny vyloučeny.

⁸¹ Státovky 1korunové československé s datem 15. dubna 1919, vydané vládním nařízením č. 507 ze dne 24. září 1919 a státovky 50korunové československé s datem 15. dubna 1919, vydané vládním nařízením č. 577 ze dne 5. listopadu 1919 přestávají býti dnem 31. prosince 1924 na území republiky Československé zákonným platidlem. Od 1. ledna 1925 do 31. prosince 1926 bylo možné tyto vzaté státovky z oběhu vyměnit jen u Bankovního úřadu ministerstva financí, a to jak u hlavního ústavu v Praze, tak i u všech jeho odboček. De iure nebylo možné tyto státovky k 1. lednu 1927 vyměnit ani je nikterak použít jako jiné oběživo.

⁸² Od 1. ledna 1917 do 31. prosince 1928 bude Národní banka Československá tyto z oběhu vzaté státovky vyměňovati u svých pokladen, a to jak hlavního ústavu v Praze II, Bredovská ulice č. 5, tak i všech svým odboček, od 1. ledna 1929 do 31. prosince 1931 však již jen u pokladen hlavního ústavu v Praze. Po 31. prosince 1931 od 1. ledna 1932 pozbývala státovka platnost.

⁸³ Poprvé od samostatného Československého státu byla vydána vlastní kovová mince v nominální hodnotě 5 Kč, 10 Kč a 10 Kč jubilejní s počtem 1 000 000 kusů.

⁸⁴ Dne 18. září 1929 začala Národní banka Československá (dnešní ČNB) u hlavního ústavu i u všech svých filiálek vydávat stříbrné pětikoruny, dosavadní mince pětikorunová zůstávala v platnosti.

⁸⁵ Jedná se o niklové pětikoruny, nikoliv o pětikoruny stříbrné. Vyhláška ministerstva financí reaguje na stažení z oběživa niklových pětikorun a nového plánu jejich nahrazení stříbrnými. Po 31. prosinci 1932 byla jakákoliv výměna vyloučena.

⁸⁶ V roce 1934 byl přijat vládní nařízení, kterým se upravuje podoba nové stříbrné dvacetikorunové mince

⁸⁷ Dosavadní stříbrné pětikoruny zůstávaly nadále zákonným platidlem, ale předpokládalo se jejich stažení z oběživa.

⁸⁸ Platí pouze u pětikorunových státovek s datem 15. dubna 1919. Od 1. ledna 1923 do 31. prosince 1924 bylo možné z oběhu vzaté státovky vyměnit jen u Bankovního úřadu ministerstva financí, a to jak u hlavního ústavu v Praze, tak i u všech jeho odboček. De iure pozbývaly platnosti k 1. lednu 1925, neb prováděcí vyhláška 321/1922 stanovila, že po 31. prosinci 1924 jest i tato výměna vyloučena.

Státovky v podobě bankovek (papírových platidel), byly v určité době částečně nahrazeny mincemi, které tak měly naplňovat podobu zlatého standardu dle pana JUDr. Aloise Rašína. Nutno podotknout, že státovky v nižší nominální hodnotě byly nahrazeny za mince z toho důvodu, aby kov obsažený v mincích reflektoval určitým způsobem hodnotu daného platidla, ale stejně tak, aby si řadový občan uvědomoval hodnotu výměnného obchodu. Postupem času bylo nutné zabezpečit papírová platidla proti případnému padělání, a proto na ně byly zvýšeny nároky na ochranné prvky. Spolu s vytvářením a uchováním nové měny Československé bylo zapotřebí též stabilizovat měnu na burze Curyšské. Příkladem toho bylo například to, že od období od 20. února až do 14. května 1919 tehdejší marka klesla z 52 švýcarských franků (za 100 marek) na 36 franků švýcarských, rakouská koruna z 23.50 na 21, československá koruna však stoupla ze 26 na 33.50 a udržela se kolem 30 franků (za 100 K) až do 23. července 1919. A to navzdory tomu, že stát Československý byl na svém počátku existence a k tomu v červnu prodělala „bolševický vpád maďárský“⁸⁹. Na vybudování silné měny si ovšem Československo muselo „půjčit“. Pan Rašín uvádí, že „[...] *vždycky v historii mladého státu Československého bude s vděčností vzpomínáno velkolepé činnosti Spojených států severoamerických, které za vedení pana Hoovera přispěly na pomoc republice Československé a poskytly nám na úvěr obilí, mouku a tuky za 51 milionů dolarů. Tato velká pomoc velké republiky severoamerické zachránila nejen statisíce lidí od smrti a chorob, spojených s podvýživou, nýbrž také poskytla Československé republice možnost, aby se finančně vzpamatoval. [...]*“⁹⁰

V letech 1926 až 1937 byla koruna stabilizována jak na vnitrostátní úrovni, tak na té mezinárodní. V roce 1927 došlo k úmluvě mezi Československou republikou a republikou Rakouskou o úpravě závazků v rakousko-uherských korunách, která reagovala na závazky mezi stranami ve zlatě. Tyto závazky tak nebyly pro ČSR závazky v korunách rakousko-uherských. V roce 1936 byl dokonce stanoven zlatý standard a zlatý kurs ke koruně Československé.

---

⁸⁹ RAŠÍN, Alois. *Finanční a hospodářská politika československá do konce roku 1921*. Praha: Tiskem a nákladem Pražské akciové tiskárny v Praze, 1922, 70/152.

⁹⁰ RAŠÍN, Alois. *Finanční a hospodářská politika československá do konce roku 1921*. Praha: Tiskem a nákladem Pražské akciové tiskárny v Praze, 1922, 68/152.

5.1.2 PLATIDLA VYŠŠÍ NOMINÁLNÍ HODNOTY

Pořadí	Předpis	Hodnota	Náhrada	Platnost
19.	Vyhláška č. 19/1927 ze dne 19. března 1927	20 Bankovka	Kč 20 Bankovka	Kč od 14. dubna 1920 do 31. prosince 1931 ⁹¹
20.	Vyhláška č. 34/1931 ze dne 21. února 1931	50 Bankovka	Kč 50 Bankovka	Kč od roku 1919 do ____ 19XX ⁹²
21.	Vyhláška č. 90/1932 ze dne 17. června 1932	100 Bankovka	Kč 100 Bankovka	Kč od roku 1919
	Vyhláška č. 119/1939 ze dne 25. dubna 1939	100 Státovka	Kč 100 Bankovka	Kč do ____ 19XX ⁹³
22.	Vyhláška č. 15/1931 ze dne 20. ledna 1931	500 Bankovka	Kč 500 Bankovka	Kč od 20. ledna 1931 do ____ 19XX ⁹⁴
23.	Vyhláška č. 146/1933 ze dne 17. července 1933	1 000 Kč Bankovka	1 000 Kč Bankovka	od roku 1919
	Vyhláška č. 219/1935 ze dne 27. listopadu 1935	1 000 Kč	1 000 Kč	do 30. června 1942 ⁹⁵
	Vyhláška č. 79/1937 ze dne 21. května 1937	Státovka	Bankovka	

V roce 1928 bylo vládním nařízením č. 166/1928 ze dne 2. října 1928 zakázáno přijímat jakékoli platy, převody a veškeré jiné jednání směřující k urovnání peněžních pohledávek pod hrozbou trestného činu a pokutou do 50 000 Kč. Jistým předchůdcem tohoto zákazu bylo přijetí zákona, který poprvé od samostatného Československé státu zakotvoval a de facto tím přejímal soustavu drobných mincí z Rakousko-uherska. Stalo se tak zákonem č. 103/1928 ze dne 22. června 1928, kdy tento zákon stanovil, že drobnými mincemi jsou pěti a desetihaléře ze směsi mědi a zinku dvaceti a padesátihaléře a k tomu „1 Kč ze spěže (bronzu) niklové“, mince po 5 a 10 Kč byly tvořeny ze stříbra.

⁹¹ Od 1. ledna 1927 do 31. prosince 1928 bude Národní banka Československá tyto z oběhu vzaté státovky vyměňovati u svých pokladen, a to jak hlavního ústavu v Praze II, Bredovská ulice č. 5, tak i všech svým odboček, od 1. ledna 1929 do 31. prosince 1931 však již jen u pokladen hlavního ústavu v Praze. Po 31. prosince 1931 od 1. ledna 1932 pozbývala státovka platnost.

⁹² Vedle toho byly v oběhu padesátikorunové státovky s datem 12. července 1922 tyto zůstávaly v platnosti. Na základě výše uvedené vyhlášky byly do oběhu vytištěny bankovky s datem 1. října 1929.

⁹³ Vedle státovek z roku 1919 s datem 14. ledna 1920 byly nově vydávány bankovky ve stejné nominální hodnotě stokorunových bankovek z 10. ledna 1931. V roce 1939 bylo vyhláškou stanoveno stažení oběhu stokorunových státovek s datem 14. ledna 1920. Jejich výměna byla možná do 30. června 1944, poté byla vyloučena.

⁹⁴ Bankovky byly oficiálně uvedeny do oběhu v roce 1931, avšak na jejich rubu bylo uvedeno bankovka pětisetkorunová s datem 2. května 1929. Vedle bankovek v této nominální hodnotě neměly být už platné státovky s datem 15. dubna 1919.

⁹⁵ Státovky ve stejné nominální hodnotě z roku 1919 s datem 15. dubna 1919 jsou touto vyhláškou nedotčeny. Začaly se tak tisknout bankovky tisícikorunové s datem 8. dubna 1932. Posléze byla vydána další emise bankovek tisícikorunových s datem 25. května 1934, stalo se tak v roce 1935. Následně v r. 1937 byly vyhláškou postupně stahovány z oběhu tisícikorunové státovky s datem 15. dubna 1919, jejich možná výměna byla možná do 30. června 1942, poté byla jakákoliv výměna vyloučena a státovka pozbývala platnosti a zároveň své hodnoty.

5.2 PŘEHLED PLATIDEL PO R. 1927

5.2.1 Zlatý standard a jeho ustanovení v ČSR

Nově vzniklý stát od svého počátku nedisponoval v prvních letech žádným zlatem, měna československá tak vznikla jako historicky ojedinělá ve střední Evropě, které nebyla krytá zlatem od počátku. Plnohodnotná bankovka byla uvedena v život až v roce 1926, kdy vznikla Národní banka Československá (dnes ČNB), která měla za úkol emisi bankovek. České zlato patří mezi ty, které je opřeno o bájně legendy a povídky, nicméně záložny a tehdejší banky neměly prakticky žádný podklad (zlaté zásoby). Československo tak čekalo na legionáře z Ruska, kteří měli sebou přivést zlatý poklad. Generál Syrový dne 4. ledna 1920 převzal pod svoji ochranu dvacet vagónů zlata, a později jej přivezl do nově vzniklého státu a de facto naplnil a podložil základy státu zlatem.⁹⁶

Hodnota československé koruny nebyla zprvu podložena ničím, maximálně jen vizí a vírou obyvatelstva v lepší budoucnost. Při vzniku koruny neexistovala povinnost ze strany bankovního sektoru vyměňovat koruny za zlato ani za zlaté devizy, což se postupným naplňováním politického a hospodářského plánu předsedy vlády a ministra financí p. Rašína stávalo nejen reálným, ale v průběhu času vedlo k velkému posílení měny, díky růstu zlatých a devizových rezerv. Československá měna se tak postupem času stala všeobecně uznávanou měnou. Po krvavém období první světové války bylo cílem všech hospodářsky vyspělých evropských zemí znovunavrácení se ke zlatému standardu. Cílem bylo nejenom umožnit a stanovit nový zlatý standard ke koruně, ale zároveň umožnit směnitelnost bankovek i mincí za drahý kov a obnovit důvěru obyvatel v peníze a peněžní a bankovní systém.

Od roku 1921 se začaly razit první československé mince a zároveň docházelo k jisté odluce papírových platidel a mincí Rakousko-uherských. Vláda se musela vypořádat s odfiltrováním „škodlivých“ válečných platidel bývalého mocnářství, což se díky aktivní měnové politice a postupně zvyšující se nedůvěře obyvatelstva stalo v třicátých letech dvacátého století reálné.

Po vzniku Národní banky Československé se zvyšoval tlak na co nejvyšší krytí národní měny zlatem. V roce 1929 došlo definitivně ke vzniku měny kryté

---

⁹⁶ KUČERA, Jiří. [on-line]. 100 let koruny Československé. [cit. 2020-08-20]. Dostupné on-line <https://blog.stavitel.cz/?p=1933>

zlatem a vznikl tak zlatý standard. Ten stanovil, že jednu korunu bylo možné směnit za 44,58 mg zlata. Díky tomuto kroku byla koruna československá ve světě považována za jednu z nejstabilnějších a zároveň za jednu z těch měn, které jsou podloženy nejvyšší gramáží zlata ku své národní měně.⁹⁷

V kontextu událostí se jedním z nejdůležitějších zákonů té doby stal zákon č. 262/1936 Sb., o nové úpravě československé měny ze dne 9. října 1936, který stanovoval historicky od vzniku samostatného státu československého hodnotu zlata na jednotku koruny československé.⁹⁸ Československá měna měla od té doby stanoven jistý zlatý standard, čemuž musel logicky i odpovídat deposit zlata v národní bance. Hodnota koruny československá byla určena definitivně vládním nařízením, které stanovilo 31.21 miligramu ryzího zlata ke koruně.⁹⁹

Postupem času se objem zlata k hodnotě koruně snižoval, bylo to ovlivněno děním celosvětové i hospodářské politiky, ale zejména vyhlášení druhé světové války. V důsledku hospodářského a měnového vývoje hodnota zlatého standardu klesala strmě dolů. V listopadu roku 1945 byla hodnota zlata k jedné koruně stanovena na 17.77 mg, což je de facto o jednu polovinu méně, než téměř deset let nazpět (r. 1936), kdy byl stanoven zlatý standard.¹⁰⁰

Vyhláška ministerstva financí v době „protektorátní“ přišla s omezením výroby ze zlata a stříbra a zároveň omezovala jistým způsobem vlastnické právo držet zlato a stříbro. U omezení vlastnického práva nakládat s těmito drahými kovy bylo nutné dodržet pravidlo, že se muselo jednat o kovy, které jsou jinak nezpracované, a to se mělo dle této vyhlášky odevzdávat Národní bance pro Čechy a Moravu v Praze. Toto opatření jistým způsobem znamenalo, že by mělo dojít k posílení „zlatých pilířů“ ekonomiky a bankovního systému. Nicméně takto zabavené a odvedené zlato a stříbro spíše než na posílení ekonomiky a národního hospodářství československého, směřovalo na válečné účely.¹⁰¹

---

⁹⁷ KUČERA, Jiří. [on-line]. 100 let koruny Československé. [cit. 2020-08-20]. Dostupné on-line <https://blog.stavitel.cz/?p=1933>

⁹⁸ Zákon č. 262/1936 Sb. ze dne 9. října 1936, o nové úpravě československé měny stanovil nejméně 30.21 a nejvíce 32.21 miligramu ryzího zlata.

⁹⁹ Vládní nařízení č. 263/1936 Sb. ze dne 9. října 1936, kterým se stanoví přesně hodnota koruny československé v poměru ke zlatu

¹⁰⁰ KUČERA, Jiří. [on-line]. 100 let koruny Československé. [cit. 2020-08-20]. Dostupné on-line <https://blog.stavitel.cz/?p=1933>

¹⁰¹ Vyhláška ministra financí č. 123/1940 ze dne 8. dubna 1940

6 ZÁKLADNÍ POJMY

6.1 PENÍZE

Před pochopením celého světa digitální technologie, postupů a jejich převodů, je důležité definovat a uchopit, jaký mají význam obecně peníze. Peníze můžeme popsat jako zvláštní druh energie. A to energie, kterou vyprodukuje člověk, a do této hodnoty se energie uchovává. Nejpodstatnějším prvkem peněz je jejich ukládací schopnost, díky které ji lze poté směňovat na cokoliv. Např. na služby, výrobky nebo jiné produkty.¹⁰²

Jak už jsem uvedl v předešlých kapitolách, peníze musejí naplňovat minimálně tři kritéria;

- a) Prostředek na uchování hodnoty,
- b) Přenosné médium,
- c) Zúčtovací jednotka, a v neposlední řadě
- d) Důvěra v měnu.

6.2 MĚNA

Lidé, kteří používají peníze jako prostředek směny, se v podstatě spoléhají na to, že výše uvedená tři kritéria jsou obecně přijímána a rozšířena vůči ostatním „prostředníkům“ v systému směny měny. V okamžiku, kdy jsou tato kritéria všeobecně přijímána a akceptována, jsou lidmi a nejenom jimi, ale též bankovním a národohospodářským společenstvím akceptována a přijímána na druhé straně za peníze. Různá etnika a společenství vytvářejí vlastní druhy a formy peněz, které označují jako měnu, svůj prostředek ke směně.¹⁰³

Důvěra v měnu je asi jeden z nejdůležitějších faktorů. Když jde však o peníze, platí nepsané pravidlo, že můžeme svoji korunu vyměnit za korunu někoho jiného vždy, když víme, že později někdo jiný bude podobnou výměnu akceptovat též. Vedle tohoto pravidla však platí další nepsané faktory, které se projevují zejména v rovině sběratelské. Když vlastní sběratel takovou korunu, se kterou má spjatou určitou vzpomínku, nebo korunu dostal darem od jemu známé, příbuzné osoby nebo od nějakého státníka, má pro něj ona koruna daleko vyšší hodnotu, než

---

¹⁰² DR. Julian Hosp – Kryptomeny – st. 25, ISBN: 978-80-222-0945-8

¹⁰³ SEDLÁČEK, Tomáš. [on-line]. Co jsou peníze aneb filozofie peněz. [cit. 2020-08-20]. Dostupné on-line <http://blog.aktualne.cz/blogy/tomas-sedlacek.php?itemid=12082>

má daná koruna nominální hodnotu. Pro tyto důvody se později vyvinul institut, který můžeme nazvat jako „list důvěry“¹⁰⁴.

Z historie není možno přesně určit, kdy lidstvo začalo důvěřovat zlatu jako uchovateli hodnoty, každopádně to, co můžeme z historie určit, je to, že právě zlato pro své charakteristické povahové rysy bylo vybráno jako vhodný kandidát jako prostředek měny a později ražby mincí. V průběhu několika tisíc let napříč kontinenty a vlády, se zlato stalo jako základní platidlo, prostředek směny. Důvěra lidí ve zlato se stala stabilním zvykem. Dokonce i dnes, když se kdekoliv na světě zeptáte lidí co je největší uchovatel hodnoty a jaké peníze jsou nejlepší, často odpoví, že to je zlato, stříbro, platina a drahé kameny atp.¹⁰⁵

6.3 HODNOTA ZLATA

Zlato samo o sobě nemá žádnou hodnotu. Kromě toho, že má pěknou zlatavou-žlutou barvičku, kterou omámilo neuvěřitelné množství lidí od žebráků po krále. Se zlatem nemůžeme nijak aktivně zacházet, nemůžeme ho sníst, vypít, ani použít na nic jiného, co by bylo nevyhnutelné pro život. Kromě výrobní omezenosti a využitelnosti zlata v průmyslovém hospodářství, nemá žádnou jinou hodnotu. Hodnota zlata se de facto odvíjí od důvěry v jeho historii. Od ražby zlatých císařských mincí až po zlaté hroby různých panovníků a králů. Zlato má svoje určité charakteristické vlastnosti, na základě kterých po tisíci letech fungovalo jako peníze a jako prostředek směny. Je velmi pravděpodobné, že to bude i nadále, a to i za předpokladu, že samo o sobě vlastně žádnou hodnotu nemá. Postupem času se ovšem objevil zásadní problém zlata jako prostředku směny. Jednak jeho těžká nedělitelnost, jeho snadná naředitelnost a také jeho váha. Bylo třeba, aby vznikl úřad - autorita, která by byla schopná určit, zda není zlato falšované jinými slitinami, zda jeho váha a tvar odpovídá určitému standardu. Později si lidé začali zlato ukládat u uchovatele, který ručil za jeho bezpečné uchování a také vydání v okamžiku, kdy o to vlastník požádal. Avšak za svoji bezpečnost si uchovatel účtoval určité poplatky a také proto byl vývoj zlata a peněz v této věci nevyhnutelný.¹⁰⁶ Historický vývoj ceny zlata je kupodivu opřený o americký dolar, ačkoliv se samy Spojené státy americké zlatého standardu zřekly v 80 letech 20 století. Každopádně kurz zlata k americkému dolaru neustále stoupá. Dalo by se

---

¹⁰⁴ Později se list důvěry přeměnil v různé typy certifikátů.

¹⁰⁵ Obecně drahé kovy

¹⁰⁶ DR. Julian Hosp – Kryptomeny – st. 28, ISBN: 978-80-222-0945-8

říci, že se lidé čím dál tím více přiklánějí k jisté a zaručené hodnotě zlata v dobách krize. Zlato si svoji hodnotu udržuje po celá staletí, jen vývoj jeho hodnoty je jiný k dané době. Platí ovšem pravidlo, že si zlato udrží svoji hodnotu tak, jak tomu bylo před tisíci lety, jak je tomu dnes, a jak tomu bude i v následujících dekadách. V roce 1792 byla cena zlata v USD/Oz za 19,39 USD. O století později 1872 23,19 USD, a o další století v roce 1972, kdy byl americký dolar odpoután od zlata, byla jeho cena už 38,90 USD. V době finanční krize mezi lety 2006 až 2009 se jeho cena téměř ztřicetinásobila. Na konci roku 2009 byla cena zlata v USD za trojskou unci na hodnotě 1 087 USD.¹⁰⁷

Na konci 70 let 20 století byl trh se zlatem na spadnutí. Nejenže překonal pomyslnou hodnotu těžby a zpracování, ale též překonal hodnotu globálních zlatých trhů celého amerického akciového trhu. V 80 letech 20 století předešla kapitalizace i akciový trh Japonska. V roce 2014 činila kapitalizace amerických akcií přibližně 22 bilionů USD. Kombinovaná hodnota digitálních měn a altcoinů v té době činila kolem 7,5 miliard USD. Pokud by se stal BTC pomyslnou bublinou jako zlato v 70 a 80 letech 20 století, je možné očekávat jejich velký nárůst. Digitální měna by tak mohla být potenciálně velmi dobrá investice do budoucna.¹⁰⁸

Technologie blockchain může změnit všechno. Nejen peníze, ale i jejich chápání, a též bankovní systém, zákony, sociální média, hazard, a nakonec i akciové trhy. Postupný vzrůstající zájem o tuto technologii by mohl vést k většímu zásahu do společnosti, než bylo samotné spuštění internetu. Například u e-mailových a komunikačních služeb by se tato technologie dala aplikovat tak, že vám nikdo nebude narušovat soukromí ve smyslu toho, že přístup k vašemu účtu můžete mít pouze vy, a společnost vlastníci dané médium vás nemůže nijak omezit. Decentralizovaný komunikační systém, kde není autorita, která by vám mohla smazat data v účtu anebo jinak zasahovat do tohoto prostoru by se odfiltrovala. Co lze říci s jistotou je, že by za dané situace technologie, spočívající na blockchainu, přinesla větší míru bezpečí uživatelům a tím pádem i bezpečnější způsob komunikace jako takové.¹⁰⁹

---

¹⁰⁷ ZLAŤÁKY.CZ [on-line]. Cena zlata a grafy zlata. [cit. 2020-08-20]. Dostupné on-line <https://zlataky.cz/cena-zlata-a-grafy-zlata>

¹⁰⁸ FRISBY, Dominic – Bitcoin, The Future of money? – st. 202, ISBN: 978-1-78352-3

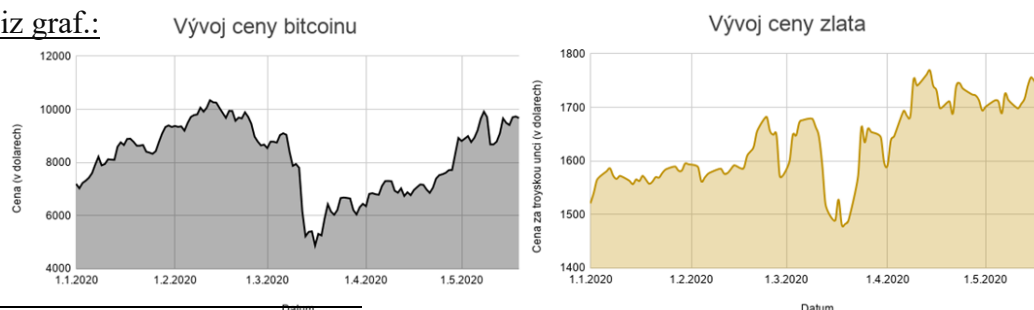
¹⁰⁹ FRISBY, Dominic – Bitcoin, The Future of money? – st. 203, ISBN: 978-1-78352-3

To, jak hodnotili investoři pozitivní prohlášení nadnárodních společností o tom, že se chystají ve svých platformách implementovat technologii na blockchainu, je velmi dobře viditelné na příkladu ze 3. listopadu 2013, kdy CEO – výkonný ředitel eBay John Donahoe uvedl v rozhovoru pro Financial Times, že se PayPal a eBay chystají vytvořit společnou peněženku založenou právně na této technologii. Poté co vyšly komentáře ve Financial Times v tištěné podobě, cena jedné jednotky BTC vzrostla během pár dní z \$215 na \$267 a mírný nárůst ceny akcií zaznamenaly obě společnosti, což byla pozitivní zpráva pro samotné společnosti, ale zejména velmi dobrá reklama pro technologie, založené na blockchain technologii a kryptoměny jako takové.¹¹⁰

Přehoupneme-li se do současnosti, vývoj ceny zlata „opět“ poskočil směrem nahoru, navzdory celosvětové panice způsobené pandemií viru SARS-CoV-2 (COVID-19) se lidé spíše upínali na „zlatou střední cestu“, kdy vzali směnárny zlata útokem, a tím zvyšovali uměle jeho hodnotu. Hodnota zlata se od začátku roku 2020 z původních 1 530 USD vyhoupla a přeskočila hranici 1 900 USD za trojskou unci.¹¹¹ Investiční analytici a investoři do zlata se v každém případě shodují v jedné věci. Tou je, že v okamžiku poklesu akciových trhů kvůli nejistotě ohledně dalšího vývoje mj. způsobeném epidemií viru, se lidé přesunují ke zlaté jistotě. Z různých článků a publikací ohledně vývoje a investice do zlata vyplývá jedno. Lidé v těchto nesnadných a napjatých dobách spíše sahají po něčem, co je v jejich očích lepší uchovatel hodnoty, co mohou mít při sobě a co je možné ihned směnit. Tady se lehce pozastavím. Poprvé v této práci poukážu na kryptoměny, které v ruku v ruce (zejména Bitcoin), mají v jistých směrech podobný vývoj ceny jako zlato na trhu.¹¹²

Viz graf.:

¹¹⁰ POPPER, Nathaniel - Digital Gold. Penguin books 2015, str. 261 – 263. ISBN: 978-0-241-18099-0

¹¹¹ ZLATO.CZ [on-line]. Fronty na zlato v Německu. [cit. 2020-08-20]. Dostupné on-line <https://www.zlato.cz/zlato/fronty-zlato-nemecku/>

¹¹² IDNES.CZ [on-line]. Cena zlata v korunách zlomila dosavadní rekordy. Může růst i nadále. [cit. 2020-08-20]. ČTK článek ze dne 19. května 2020. Dostupné on-line: https://www.idnes.cz/ekonomika/zahranicni/zlato-cena-rekord-krize-investice-pandemie-covid-19-koruna-dolar.A200519_153409_eko-zahranicni_mato

Bank of America zveřejnila výhled, v němž by cena zlata měla vystoupat až na 3 000 dolarů za unci. Vedle investičního zlata, a zlatých mincí se drobní střadatelé a investoři uchýlili k další alternativě v podobě kryptoměn. Cena Bitcoinu za poslední období od roku 2020 do současnosti (březen 2021) oscilovala mezi částkami \$ 10 000¹¹³ až do \$ 56 000¹¹⁴. Zvýšila se tak několikanásobně

6.4 HODNOTA ZLATA VE SVĚTĚ

V roce 1900 byl americký dolar oficiálně prohlášen za zlatou měnu a poměr ceny zlata a stříbra se po 97 letech u této měny zdvojnásobil, a to konkrétně na poměr 1:32,9. Pro srovnání ČSR v roce 1926 přešla též na zlatý standard (ze staré měny doby R-U) až do měnové reformy, která proběhla v roce 1953. Kdy došlo ke zdražení zlata v poměru 1:5 až 1:50. Souběžně s tím začal svět šít po zlatu. A tak v roce 1936 světová těžba zlata poprvé překročila tisíc tun. Celkově se vytěžilo 1 030 tun a později v roce 1940 se poměr ceny zlata a stříbra přiblížil ke stovce, ratio posílilo na 1:97,3. USA v roce 1947 vlastnily 71% světových zlatých rezerv, a po několika dekádách těžby zlata bez přerušení byla postupně ukončena těžba v největších dolech. Skončila tak těžba ve zlatém dole Mollie Kathleen v Cripple Creek v Coloradu v roce 1961.¹¹⁵

Posléze se v Československu v roce 1970 ukončila těžba zlata v Čechách, kdy bylo uzavřeno poslední zlaté naleziště v jílovském revíru u Prahy.¹¹⁶

V roce 1971 za vlády prezidenta Nixona v USA k 15. srpnu, byl americký dolar definitivně oddělen od zlatého standardu. Cena zlata od té doby byla zcela ponechána na vůli volnému trhu a jako výchozí pozice hodnoty zlata za trojskou unci ku americkému dolaru byla na 35 dolarech. Po téměř padesáti letech je tato hodnota šedesátkrát větší. Vlivem několika faktorů studených válek a různých bojů mezi celosvětovými mocnostmi cena zlata neustále rostla. Na přelomu milénia bylo ve světě celkem vytěženo 2 620 tun zlata, celkem 84,233 milionu uncí.

---

¹¹³ IDNES.CZ [on-line]. Cena zlata v korunách zlomila dosavadní rekordy. Může růst i nadále. [cit. 2020-08-20]. ČTK článek ze dne 19. května 2020. Dostupné on-line: https://www.idnes.cz/ekonomika/zahranicni/zlato-cena-rekord-krize-investice-pandemie-covid-19-koruna-dolar.A200519_153409_eko-zahranicni_mato

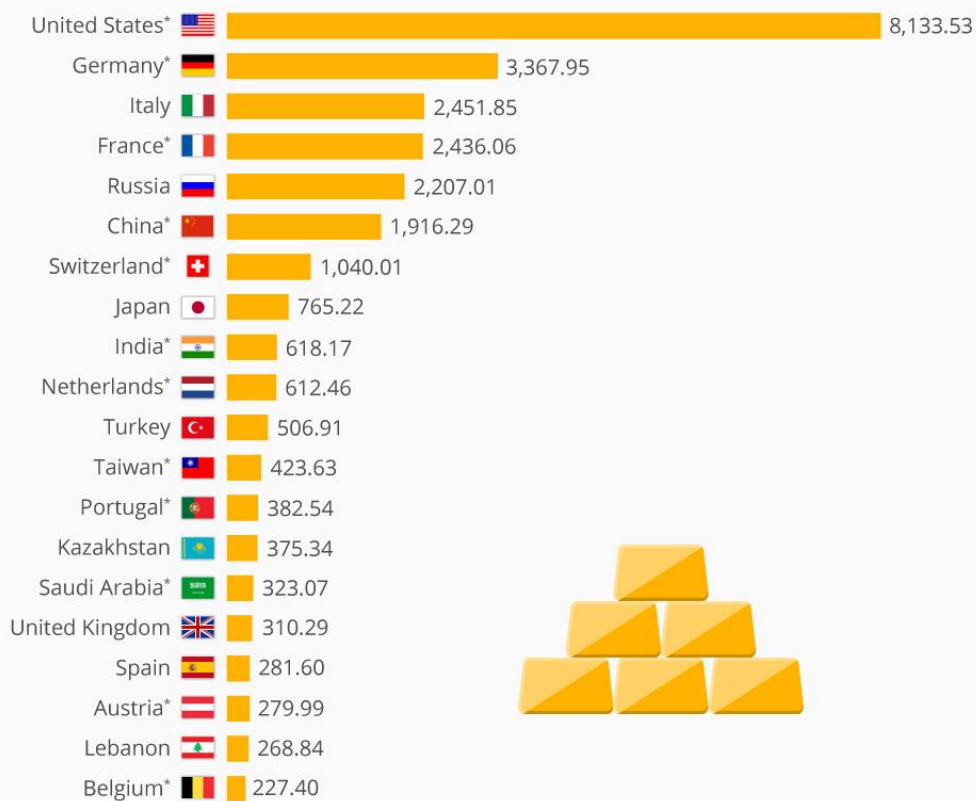
¹¹⁴ BUSINESSINSIDER [on-line]. Bitcoin price record high. [cit.2021-03-12]. MARKETS článek ze dne 19. února 2021. Dostupné on-line: <https://markets.businessinsider.com/currencies/news/bitcoin-price-record-high-btc-cryptocurrency-market-cap-1-trillion-2021-2-1030101053>

¹¹⁵ WEINER, David EZLATO [on-line]. Zlato v datech [cit. 2020-08-20]. Dostupné on-line: <https://www.ezlato.cz/zlato-v-datech/cz/t-230/>

¹¹⁶ MORÁVEK, P., LITOHLEB, J. : Jílovské zlaté doly. - Regionální muzeum Jílové u Prahy, 2002, Jílové u Prahy.

Toto množství by tak stačilo na výrobu 210 tisíc cihel používaných při obchodech s investičním zlatem. V témže roce byly vypočteny průměrné náklady na vytěžení jedné unce zlata. Ty dosáhly na 319 dolarů, londýnská asociace LBMA ve stejném roce fixovala průměrně cenu zlata na 279,194 UDS/oz. O dva roky později byl ¹¹⁷uzavřen nejhlubší a nejbohatší americký zlatý důl Homestake (Jižní Dakota).¹¹⁸

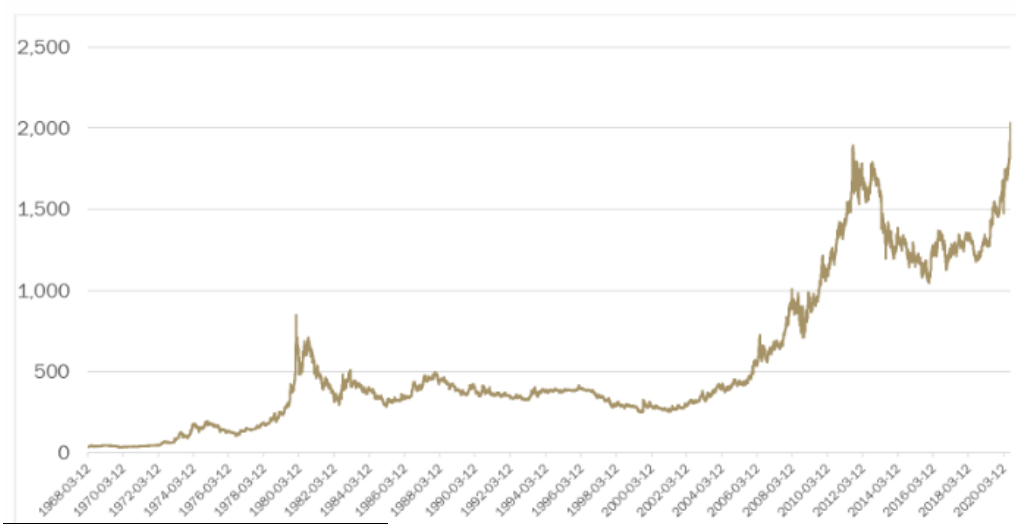
Countries with the largest gold reserves worldwide as of June 2019 (in metric tons)

* Data from May 2019
@StatistaCharts Source: IMF

statista

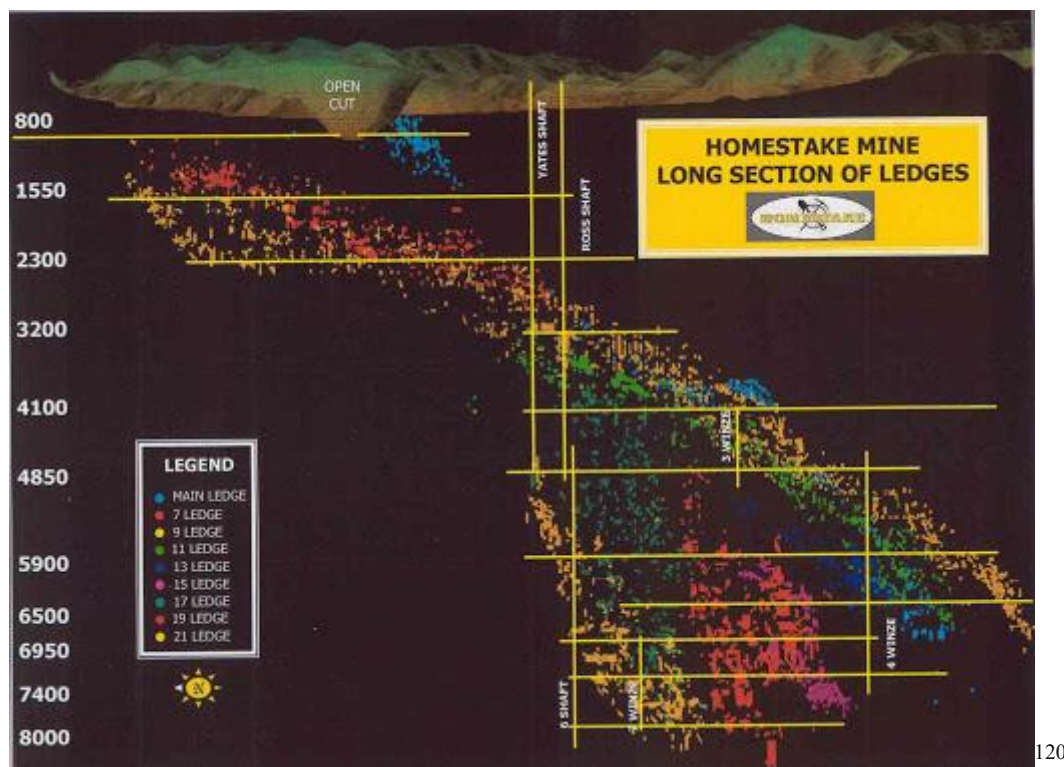
LBMA London Gold Price 1968 - 2020

¹¹⁷ Data k červnu 2019. zdroj statista

¹¹⁸ LBMA London Gold Price 1968 – 2020. Dostupné [on-line] na: http://www.lbma.org.uk/_blog/lbma_media_centre/post/record-gold-price/

V roce 2005 se v České republice začaly razit první zlaté medaile při počáteční sérii 50 ks. Dalo by se říci, že od této doby se začalo české zlato rozprodávat po investičních sériích. Souběžně s tím je parlamentem státu Utah schválen návrh zákona, který uznává jako platidlo vedle amerického dolaru zlaté a stříbrné mince. Stalo se tak k 29. březnu roku 2011.¹¹⁹

120

Pohled na zlatý důl Homestake v Jižní Dakotě je úctyhodný. Není divu, že náklady na vytěžení jedné unce zlata byly vypočteny až poté, co byla těžba zlata v dolech reálně ukončena. Představa jedné pracovní síly, která musí být vybavena kyslíkovou bombou, musí se dopravit více než 2 km pod zem a k tomu mít příslušné životní pojištění, které by měl svému zaměstnanci poskytovat zaměstnavatel, je z dnešního pohledu trochu utopický. Byť zde reálný příklad z dnešní doby je.¹²¹ Stejně tak, jako jsou životní a pracovní náklady zaměstnavatele - potažmo vlastníka dolu, což z historie povětšinou byla vláda, na vytěžení jedné unce zlata či gramu zlata, existují na straně druhé algoritmy a výpočty, kolik reálně stojí jednotka dnes nejhodnotnější kryptoměny.¹²²

Vedle vytěžení jednoho gramu zlata v dolech existují určité paralely na vytěžení jednoho bloku (jedné jednotky Bitcoinu) musíme počítat s tím, jak je energeticky náročná počítačová síť a její výkon. Zásadní rozdíl mezi vytěžením zlata a kryptoměny tu ovšem je. Je to lidská práce a lidský um. Je velký rozdíl mezi

¹¹⁹ WEINER, David EZLATO [on-line]. Zlato v datech [cit. 2020-08-20]. Dostupné on-line: <https://www.ezlato.cz/zlato-v-datech/cz/t-230/>

¹²⁰ Těžba v nejhlubším a nejbohatším dole v Jižní Dakotě USA – Homestake, jeho hloubka činila přes 8 000 ft, což je 2 438 metrů.

¹²¹ SOUČEK, Ondřej E15 [on-line]. Doly Darkov a ČSA to mají spočítané. Těžba tam skončí nejpozději v únoru roku 2021 [cit. 2020-08-22]. Dostupné on-line: <https://www.ezlato.cz/zlato-v-datech/cz/t-230/>

¹²² 1BTC

tím, když člověk musí vyvíjet fyzickou námahu na to, aby se uživil, a zároveň na to, aby onen drahý kov několik metrů nebo kilometrů pod zemí vytěžil, narozdíl od „prostého“ zapojení počítače do sítě.

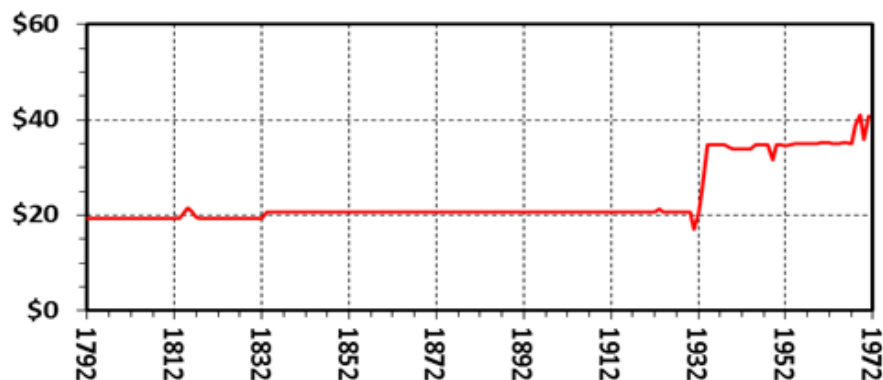
6.4.1 Hodnota trojské unce od roku 1792 do zrušení zlatého standardu USA

1792 až 1833	\$19.39		1951	\$40.00
1834 až 1885	od \$20.69 do \$35.40		1952	\$38.70
1886 až 1918	od \$20.67		1953	\$35.50
1919 až 1922	\$35.40		1954	\$35.25
1923 až 1932	\$20.67		1955	\$35.15
1933	\$32.32		1956	\$35.20
1934 až 1939	\$35.00		1957 až 1959	\$35.25
1940	\$34.50		1960 až 1961	\$35.50
1941 až 1942	\$35.50		1962	\$35.35
1943	\$36.50		1963	\$35.25
1944	\$36.25		1964	\$35.35
1945	\$37.25		1965	\$35.50
1946	\$38.25		1966	\$35.40
1947	\$43.00		1967	\$35.50
1948	\$42.00		1968	\$43.50
1949	\$40.50		1969	\$41.00
1950	\$40.25		1970	\$38.90

123

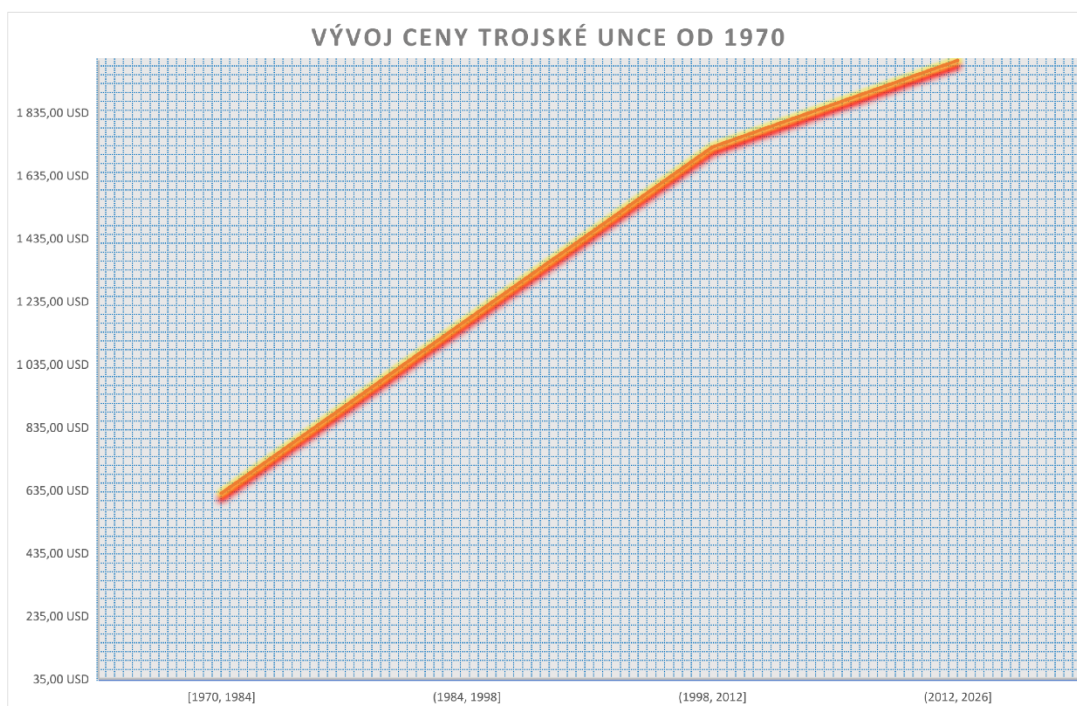
¹²³ ZLAŤÁKY.CZ [on-line]. Cena zlata a grafy zlata [cit. 2020-08-22]. Dostupné on-line: <https://zlataky.cz/cena-zlata-a-grafy-zlata>

Dle výše uvedené tabulky hodnota zlata (od doby kdy se eviduje) relativně konstantě osciluje kolem hodnoty \$35 USD/oz. Po zrušení zlatého standardu a ponechání hodnoty zlata na trhu jeho cena explodovala do závratných výšin.

124

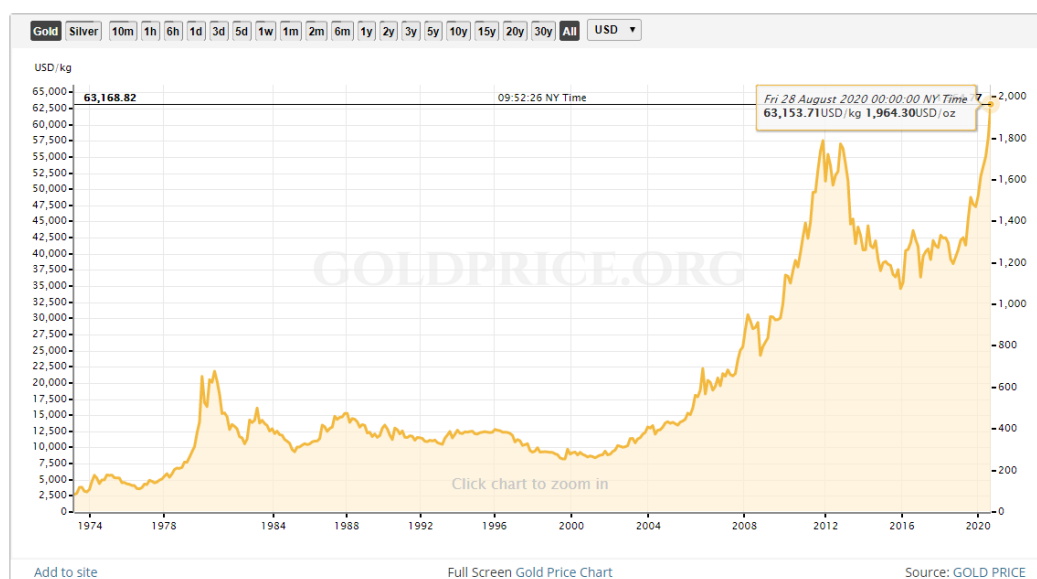
6.4.2 Vývoj a růst ceny trojské unce zlata od roku 1970

¹²⁴ KITCO [on-line]. Multi year gold [cit. 2020-08-28]. Dostupné on-line: <https://www.kitco.com/charts/historicalgold.html>

Historické milníky zlata jsou evidovány k roku 1973, 1978, 1979, 2006, 2007, 2009, 2010, 2011, 2012, 2019 a nakonec letos v srpnu roku 2020, kdy se symbolicky v tomto roce hodnota jedna trojské unce vyšplhala nad \$ 2 020.¹²⁵

V roce 1973 poprvé jedna trojská unce zlata překonala hranici \$ 100. Po pěti letech v roce 1978 se její hodnota zdvojnásobila na \$ 200. V následujícím roce 1979 přehoupla poprvé hranici \$ 500 a o rok později v roce 2006 \$ 600, rok na to (2007) se na New Yorkské burze opět přepisovala historie. Tehdy hodnota jedné trojské unce atakovala hranici \$ 800. V roce 2010 téměř zdvojnásobila svoji hodnotu na \$ 1 400, je to mj. dáno i tím, že americká a celosvětová ekonomika prodělala tzv. ekonomický pád z „levných amerických hypoték“. I proto si lidé začali více uchovávat svoje prostředky právě ve zlatě. V roce 2011 přehoupla hranici jedné trojské unce \$ 1 500 \$ a o rok později 2012 \$ 1 600. Od té doby se hodnota zlata nijak zvlášť neposunula, v minulém roce 2019 se hodnota zlata ustálila na hranici kolem \$ 1 500 a k srpnu 2020 překonala poprvé v historii magickou hranici \$ 2 000/Oz.¹²⁶

¹²⁵ AMADEO, Kimberly [on-line]. Gold Price History from 30 B.C. to Today. THEBALANCE [cit. 2020-08-22]. Dostupné on-line: <https://www.thebalance.com/gold-price-history-3305646>

¹²⁶ WAGNER, Gary [on-line]. Gold closes at a new all-time record high-now within striking distance of \$2000. KITCO [cit. 2020-08-03]. Dostupné on-line: <https://www.kitco.com/commentaries/2020-07-31/Gold-closes-at-a-new-all-time-record-high-now-within-striking-distance-of-2000.html>

¹²⁷ GOLDPRICE [on-line]. [cit. 2020-08-28]. Dostupné on-line: <https://goldprice.org/gold-price-history.html>

6.5 PAPIROVÉ PENÍZE VÁZANÉ NA ZLATO

Přibližně v 15. století vymysleli lidé novou měnu „papírové peníze vázané na zlato“. Tento prostředek směny se v budoucnu ukázal jako velmi efektivní a spolehlivý. Papír sám o sobě nebyl natolik vzácný, ale jeho efektivnost v podobě dělitelnosti a když se vyrobilo dostatečné množství a byl dostatečně krytý a bezpečný, bylo jej o mnoho těžší falšovat. Hodnota papírku ovšem nebyla sama o sobě nijaká, papírek musel být sám o sobě navázaný na hodnotu zlata ve formě úpisu. Když se vydal tehdy majitel tohoto papírku do banky, dostal za něj určitou protiváhu zlata. A naopak, když přinesl člověk do banky zlato, dostal výměnou za něj papírek v určité hodnotě, nebo atypickou směnku, která potvrzovala, že uchované zlato v dané hodnotě patří právě jemu. Namísto směny reálného zlata za prostředky a služby, tak docházelo k výměně úpisů či jiných cenných papírů se všemi jejími výhodami. Postupem času se myšlení lidí posunulo směrem využívat papírky. Jednak je bylo mnohem těžší falšovat, byly o mnoho lehčí na přenositelnost, a úpisy zlata se daly vydat s menší účtovací jednotkou, než byla jedna unce zlata. Výhody pro praktický život byly jasné. Úpisy byly jednoznačně lepší měnou než zlato, a proto bylo snazší přesvědčit občany o nové papírové měně, která vyjadřovala hodnotu zlata, ve kterou mohli začít důvěřovat. Při aplikaci papírové měny v praxi byla důvěra rozhodující, takže proto se mohly v následujících tisíci letech prosadit papírové peníze (bankovky).¹²⁸

6.6 MĚNY S NUCENÝM OBĚHEM

Takzvané FIAT měny jsou měny, peníze, které jsou státní či dokonce nadnárodní měnou.¹²⁹ Jejich hodnota není podložena žádnou komoditou (zlato, stříbro, platina). Na rozdíl od komoditních peněz jsou vhodné pouze ke směně. Vlády nutí obchodníky a občany v systému používat národní měnu a tu přijímat. Při platbě daní musí být použity tyto místní peníze jakožto zákonné. Soukromé banky mají povinnost vést účty právě v této měně, a emise nových bankovek podléhá Centrální bance, která ji také řídí. To, kolik bude peněz v oběhu a jakou budou mít peníze, a hodnotu bankovky, určuje Centrální národní banka daného státu. Lidé, kteří se zajímali o hodnotu svých „papírků“ v peněžence zjistili časem, že si vláda s jejich prostředky hraje. Nejenže má tu výsostní pravomoc tisknout nové peníze, ale má i pravomoc stahovat si staré bankovky z oběhu, čímž udržuje

---

¹²⁸ DR. HOSP, Julian – Kryptomeny, TATRAN 2018 – st. 29, ISBN: 978-80-222-0945-8

¹²⁹ Například € - Euro

hodnotu národní měny, ale zároveň oslabuje určitým způsobem národní měnu v očích obyvatel, kteří tomuto kroku moc nerozumí a neholdují. V určitých chvílích si tak lidstvo osvojilo používání zlata jako jistého standardu.¹³⁰

6.7 DIGITÁLNÍ PENÍZE

V okamžiku, kdy chce banka půjčit klientům prostředky na rekonstrukci, úvěr, hypotéku, atd. musí mít prostředky na svých účtech v 8% minimální hodnoty, kterou poskytuje. Na každých 8 korun, které banka reálně má, může teoreticky půjčit a tím vytvořit 82 korun, které předtím nikdy v oběhu nebyly. Když to banky přeženou a hodně napůjčují, může to skončit ekonomickou krizí, tak jak to skončilo v letech 2007 – 2010. Ve vyšších kruzích společnosti tak převládal pocit bezcennosti a národní měna v jejich očích ztrácela důvěryhodnost.

Jeden z pokusů, jak změnit vnímání lidí a získat důvěru v digitální peníze a jejich oběh a tisk, který by nebyl v rukou vládních mocností a byl decentralizovaný, představil v roce 1989 Američan David Chaun. DigiCash provozovala měnu eCash. David Chaun se věnoval šifrování klíčů s použitím veřejných a soukromých klíčů, které jsou do dneška jednou ze základních technologií kryptoměn. Aplikace v prostředí DigiCash umožňovala klientům zašifrovat jejich příkazy a výpisy z účtů, které nemohla vláda ani jiná třetí osoba rozšifrovat bez pomoci unikátního klíče. Systém používalo několik bank, unikátnost systému se ovšem nepodařilo rozšířit do takového měřítko, aby se projekt uživil a pokračoval úspěšně dál. Záhy společnost zkrachovala, a tím pádem i projekt DigiCash. Každopádně pro praxi bylo asi poprvé v historii použito asymetrické šifrování, které se pak o hodně později rozšířilo ve světě kryptoměn.

V roce 1992 vzniká systém Hashcash¹³¹, který měl zejména chránit e-mailové prostředí, schránky od spamu pomocí filtrace tzv. proof of work (nebo ověřením vykonané práce). Systém spočíval na principu odhalování jednoduchých po sobě jdoucích bitů a čísel v síti z jedné a té samé sítě, ty měl pomocí daného algoritmu odfiltrovat a případně vrátit zpět odesílateli.

---

¹³⁰ SAIFEDEAN, Ammous – The Bitcoin standard., Wiley 2018 – st. 41 - 43, ISBN: 978-111-947-3862

¹³¹ Za projektem stál Adam Back, vypracovali jej Cynthia Dwork a Moni Naor.

6.7.1 E.gold

Platforma E-gold z roku 1996 nabízela online platby pomocí mobilu, respektive mobilní platby pro jednotlivce a obchody skrze vlastní měnu. Měna společnosti E-gold byla kryta fyzickým zlatem uloženým v trezorech společnosti. Nicméně kvůli různým problémům spočívajícím v negativní mediální pozornosti útoky hackerů na platformu a nakonec zpřísnění legislativy (patriot act), byla společnost a její systém ukončen roku 2009. Do svého zániku byla společnost schopna obsloužit a přilákat kolem pěti milionů účtů.¹³²

6.7.2 B-money

V roce 1998 vešel do širšího povědomí programátor Wei Dai s konceptem B-money. Návrh formuloval systém pro anonymní transakce bez zapojení třetí strany a vyžadoval vklad počítačového výkonu. Výsledky by poté ověřovala celá komunita zapojená do sítě a záznam zápisu by se uchovával ve veřejném záznamu. Ve stejném roce navrhl Nick Szabo Bit gold, mechanismus pro decentralizovanou měnu, kde by účastníci řešili kryptografické úkoly a řešení by zveřejňovali na otevřeném záznamu. Důležitým prvkem bylo rozdělení procesu na dílčí úkoly označené časovým údajem.¹³³ V této době vznikla služba PayPal a o dva roky později ji koupil Elon Musk. Vznikla tak jedna z prvních platebních bran, která propojila kreditní karty, e-mailové účty a platit tak platební kartou bylo možno z pohodlí domova bez větších bezpečnostních rizik. Úspěch této platformy ukázal světu plný potenciál internetu a trh s elektronickými platbami, v němž se dalo snadno vydělat a zbohatnout, a v tomto světě chtěli vydělat i poskytovatelé anonymních transakcí s pomocí alternativních peněz.

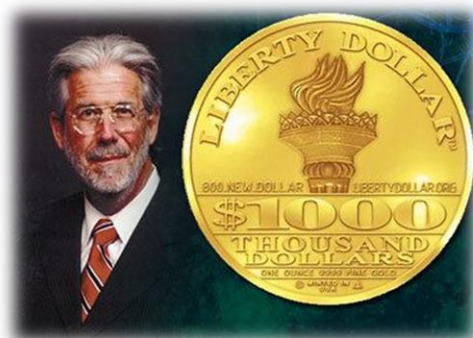
---

¹³² KALISKÝ, Boris – Bitcoin a ti druzí., IFS Publishing 2018 – st. 11, ISBN: 978-808-738-3711

¹³³ KALISKÝ, Boris – Bitcoin a ti druzí., IFS Publishing 2018 – st. 7 - 9, ISBN: 978-808-738-3711

6.7.3 Liberty Dollar

Unikátní svou podobou a rozsahem byl případ Liberty Dollar. Zakladatel Bernard von NotHaus vytvořil systém, který byl založen na stvrzenkách za uskladnění zlata a stříbra, které měly podobu papírových a kovových mincí, případně byly i elektronické.¹³⁴ Americké úřady včele s FBI obvinily a později i odsoudily zakladatele Bernarda za výrobu a distribuci mincí velmi podobných mincím Spojených států amerických. Bernard von NotHaus byl v roce 2011 usvědčen z padělání peněz, za což mu byl vyměřen trest odnětí svobody v délce tří let s podmínkou zkušební doby. Poté, co si odseděl jeden rok, byl ze zkušební doby propuštěn a nyní je na svobodě.¹³⁵ Případ je unikátní i tím, že vlastníkům/investorům měly být vráceny veškeré jejich investice do drahých kovů federální vládou.¹³⁶ To, jestli byly poukázky propracované, můžete posoudit sami níže.

137

¹³⁴ NOTHAUS, von Bernard – The Liberty Dollar Solution to the Federal Reserve 2018 st. 490, Independently published, ISBN: 978-173-104-7472

¹³⁵ Rozhodnutí viz tisková zpráva ministerstva spravedlnosti USA, Federal Bureau of investigation Charlotte [on-line] <https://web.archive.org/web/20110321094220/http://charlotte.fbi.gov/dojpressrel/pressrel11/ce031811.htm>

¹³⁶ Srovnání [on-line] <https://www.coinworld.com/news/precious-metals/2015/08/federal-government-to-return-millions-in-liberty-dollars-.html>

¹³⁷ Dostupné [on-line] na stránkách zakladatele, odkaz <http://libertydollar.org/ld/press-kit/images.htm>

6.7.4 e-Bullion

e-Bullion byl digitální měnou od společnosti Goldfinger coin & Bullion group. Měna byla vázána na zlato a s jistou formou distribuce mezi investory se začalo v roce 2000. Společnost byla jedna z prvních, která nabízela svým klientům svoji tzv. CRYPTOkartu, která umožňovala účinné dvoufázové zabezpečení účtu. Do portfolia služeb společnost zahrnovala nákup digitální měny, která měla být kryta zlatem. Nákup digitální měny bylo umožněno uživateli pomocí standardních bankovních účtů, debetních karet umožňujících transakce, platbu a výběr v amerických dolarech. V roce 2008 byl zakladatel společnosti James Fayed vzat do vazby za nelicencované převody peněz a později dokonce odsouzen za jinou trestnou činnost nesouvisející s obchodováním a licencováním této digitální měny. Společnost byla nucena ukončit svoji činnost a prostředky ve výši \$24 milionu dolarů zabavila vláda USA, která měla následně vydat přihlásivším se poškozeným proporčním způsobem odpovídající náhradu.¹³⁸

¹³⁸ ROCHESTER, Teresa [on-line]. Convicted killer's financial victims can try to recoup losses. VCSTAR [cit. 2020-08-28]. Dostupné on-line: <http://archive.vcstar.com/news/crime/convicted-killers-financial-victims-can-try-to-recoup-losses-ep-363305560-352013661.html>. Srovnání: <https://www.fbi.gov/news/stories/fools-gold>

Liberty Reserve

Liberty

Reserve

S.A. vznikla 2006, ovšem stejný zakladatel vyvinul společnost E-gold a Golden Age. Zakladatel Arthur Budovsky provozoval několik společností, které se zaměřovaly na investice do digitálních měn. Společnost poskytovala službu nákupu digitální měny kryté zlatem, eurem či dolarem a to bez nutnosti ověření identity majitele účtu. V květnu 2013 byla společnost oficiálně vymazána z podnikatelského rejstříku a její majetek byl zabaven vládou a federálními úřady USA na základě tzv. Patriot act. Spojené státy obvinily zakladatele Arthura Budovského a dalších šest lidí z praní špinavých (v té době nelegálních) peněz a provozování nelicencované transakční společnosti. Společnost Liberty Reserve S.A. byla údajně použita k praní více než 6 miliard dolarů z výnosů z trestné činnosti během své činnosti od roku 2006 až do 2013. Jednalo se tak svou měrou a rozsahem o jednoho z největších pachatelů té doby.¹³⁹ V lednu 2016 se Arthur Budovsky přiznal k jednomu případu spiknutí za účelem praní špinavých peněz a v květnu téhož roku byl odsouzen k 20 letům vězení.¹⁴⁰

141

¹³⁹ SANTORA, Marc, RASHBAUM, William K., PERLROTH Nicole [on-line]. Online Currency Exchange Accused of Laundering \$6 Billion. The New York Times [cit. 2020-08-28]. Dostupné on-line: <https://www.nytimes.com/2013/05/29/nyregion/liberty-reserve-operators-accused-of-money-laundering.html>. Srovnání BBC: <https://www.bbc.com/news/technology-22680297>

¹⁴⁰ Viz rozsudek Okresního soudu Spojených států v New Yorku – United states district court southern district of New York [on-line], dostupné: https://www.justice.gov/sites/default/files/usao-sdny/legacy/2015/03/25/Liberty%20Reserve%2C%20et%20al.%20Indictment%20-%20Redacted_0.pdf

¹⁴¹ Arthur Budovsky u soudu.

Výše uvedené společnosti a příběhy vizionářů digitálních měn toho mají mnoho společného. Jednak ukázaly potenciál této měny světu, užití a využití digitálních měn, ale zároveň narazily na odpor vlád, které si velmi často, a zcela přirozeně a logicky ochraňují svoji národní měnu. Nicméně digitální měna přispěla světu a celosvětovému trhu k řešení několika legislativních i aplikačních změn. Je třeba zmínit, že se změnil pohled na tyto měny nejen tuzemskou vládou, ale i mezinárodním společenstvím. Pro potřeby podnikání v této oblasti bylo v té době mnoho překážek. Jednak legislativa nebyla dostatečně pružná a jednak k digitální měně bylo přistupováno velmi odpudivě. Pro objektivitu je ovšem nutné dodat, že každá společnost, která se zasloužila o podnikání na tomto principu, se pohybovala na tenkém ledě a ne vždy se o legální podnikání v ryze pravém slova smyslu jednalo. Často se společnosti dostaly do problémů se zákony a posléze byla jejich činnost velmi rychle ukončena. Ovšem jisté je to, že uvedené společnosti měly jedno společné, a sice to, že si vytvořily svoji digitální měnu, která byla povětšinou kryta drahým kovem. Zlato či stříbro muselo být někde uskladněno a zabezpečeno proti krádeži, což přinášelo nemalé náklady na zabezpečení a vnitro hospodářskou politiku fungování společnosti. Navíc v případě špatného zabezpečení a slabého monitorovacího zařízení mohlo docházet k situacím, kdy byl onen drahý kov zcela odňat od digitální měny z důvodu krádeže a vlastník digitální měny reálně netušil, že podkladové aktivum této měny už žádný drahý kov netvoří.

Docházelo tak k situacím, kdy digitální měna neměla žádnou reálnou hodnotu. Postupem času se o digitální měny začaly zajímat i nadnárodní organizace, společnosti a dokonce i bankovní systém v čele s národními bankami. Obávali se jednoduše toho, že by jejich léty ověřený a propracovaný systém mohl někdo nahradit lusknutím prstu a ještě by s toky peněz nebyla spojena nutná administrativa, která by mohla být dokonce každému veřejně k dispozici. Totiž ona představa rychlého a efektivního systému, kde by se nemusely platit poplatky za převod peněz, a k tomu ještě odpadnuvší administrativa spojená s dokladováním oněch transakcí, budila v těchto společnostech jisté pochyby o fungování dosavadního systému „cashflow“ toku peněz v bankovním systému a ve světě vůbec.

6.8 PŘEDCHŮDCI KRYPTOMĚN

Netradičně se odchýlím od evropského a amerického kontinentu a přemístíme se na území Afriky. Z pohledu populačního, ekonomického, technologicky vyspělého a národohospodářské politiky se jedná o kontinent, který je prakticky ve všech jmenovaných odvětvích v pozadí za „standardem“ světa. Na území Afriky chybí rozlehlá internetová komunikační síť, dálnice, odpadní sítě, kanály, atd. Oproti globálnímu světu strádá v mnoha odvětvích, ale protože je to kontinent tzv. rozvojový, snad právě proto zde nalezneme první předchůdce kryptoměn. Státy na území Afriky měly obecně velmi nestabilní měnu, špatnou dopravní a komunikační infrastrukturu. A protože některé vzdálenosti mezi řadovou vesnicí a městem byly velmi vzdáleny, i více než 100 km, což je pro Evropana zdánlivě nepředstavitelné, bylo velmi těžké na tomto území vybudovat smysluplnou komunikační a bankovní infrastrukturu. Pro banky bylo z tohoto pohledu velmi obtížné vybudovat na tomto území svoje pobočky a smysluplnou a plnohodnotnou finanční službu. Leckdy se stávalo, že byla otevřena bankovní pobočka na území vesničky, která měla pár desítek obyvatel, ale byla z dopravního a logistického hlediska velmi důležitou pro další spojení okolních měst. Kromě bídné dopravní infrastruktury komplikuje situaci i nízká gramotnost obyvatel a zároveň velmi slabá právní ochrana věřitelů. Mimoto i velmi špatná schopnost státní správy evidovat a legitimovat obyvatele, případně vůbec možnost doložit adresu daného obyvatele. V roce 2014 bylo v zemích OECD na 1 000 obyvatel 1 450 bankovních účtů, v některých částech Afriky toto číslo kleslo pod hranici 300.¹⁴² Bankovní sektor byl pro Afriku celkem oříšek. U bankomatů byl poměr jen 5,8 zařízení vůči 75 na 100 000 obyvatel.¹⁴³ Dostupnost výběru hotovosti z bankomatů byla tak omezena vzdáleností mezi jednotlivými bankomaty, ale zároveň různými geopolitickými problémy země. Nejen to bylo příčinou rozšíření kreditového systému. Bankomaty díky špatnému a nestabilnímu připojení, jak na elektronickou, tak elektrickou síť často nevydávaly onu chtěnou hotovost. Tento stav měl na vývoj a prosperitu velmi zásadní vliv. Obyvatelé země měli ztížený přístup k hotovosti a museli jej kompenzovat směnnými obchody. Co se týče

---

¹⁴² AFRICAN DEVELOPMENT BANK GROUP [on-line]. Basel's principals and Africa's Banking system. AfDB AEB Volume 6 Issue 5 2015 [cit. 2020-08-28]. Dostupné on-line: https://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Knowledge/AEB_Vol_6_Issue_5_2015_The_Banking_System_in_Africa__Main_Facts_and_Challenges-10_2015.pdf

¹⁴³ Zdroj viz:

<https://data.worldbank.org/indicator/FB.ATM.TOTL.P5?end=2018&start=2018&type=shaded&view=map&year=2018>

standardního systému bankovní soustavy, tj. půjčky a úvěry, tak ty byly a nadále jsou pro obyvatele drahé a neatraktivní, což z pohledu územního rozvoje a národního hospodářství je velmi důležitý prvek k rozvoji společnosti. Ale zároveň omezuje možnosti investovat do rozvoje, a k tomu snižuje konkurenceschopnost obyvatel a de facto celého kontinentu. Nicméně dostupnost mobilních služeb překonala malé pokrytí bankami a bankomaty. V roce 2002 si britská organizace Gamos všimla, že obyvatelé Ugandy, Ghany a Botswany používají kredit (předplacených karet do mobilních telefonů) jako náhradu za peníze a bankovní převody. Místo posílání peněz si posílali kredit do telefonů a ten prodávali dál. Vznikl tak sofistikovaný systém velmi podobný s bankovním s tím rozdílem, že zde nebyl ustanoven řídicí orgán, který by spravoval a dohlížel na správu peněžního toku mezi uživateli systému. Pokročilejší verzi představila společnost mCel v Mosambiku roku 2004 a později 2007, kdy vznikla M-Pesa v Keni.¹⁴⁴ Služba se velmi rychle ujala a do roku 2018 se rozšířila do více než 10 zemí k 29 milionům zákazníků, pro které zajišťuje vklady, převody a výběr peněz, platby účtů, nákup kreditu, převody mezi bankovním účtem a omezeně úvěry a pojištění.¹⁴⁵ Pro bankovní systém tato atypická forma komunikace a reálné fungování kreditového systému přineslo světu důležitý poznatek. Společnost nepotřebuje banky k tomu, aby existovaly bankovní služby, respektive to, že společnost nepotřebuje dozorující orgán, který by stanovoval „pravidla hry“. Mezi zákazníky tohoto systému platilo jedno zásadní pravidlo - „důvěra“. Ostatní formy nebyly třeba. V Africe se tento systém osvědčil a na jisté bázi je aktuální do dnešního dne. Jeden poznatek z tohoto systému přeci ještě vyplynul na povrch, platilo pravidlo důvěry jako všeobecného a klíčového kritéria fungování v systému, ale zároveň pravidlo, které stanovilo, že pro přesouvání nějaké hodnoty rychle a bezpečně stačilo pouhé komunikační minimum, tedy vhodný komunikační protokol a spojení. Banka v tomto ohledu pozbývala apriori svého významu jako instituce a stala se spíše službou. Geopolitická situace v Africe ovšem vyústila v malou revoluci a americké banky, které půjčily svým zákazníkům velké peníze si začaly uvědomovat, že lidé často nemají na to, aby své závazky splatili. Tyto rizikové půjčky byly navíc sofistikovaně transformovány a prodány dalším bankám a investorům. Často pak také s nesprávným ratingem, podle kterého vyplývalo, že se jedná o bezpečné produkty, u nichž nehrozí ztráta hodnoty. Čas ovšem ukázal, že nejen tyto produkty

---

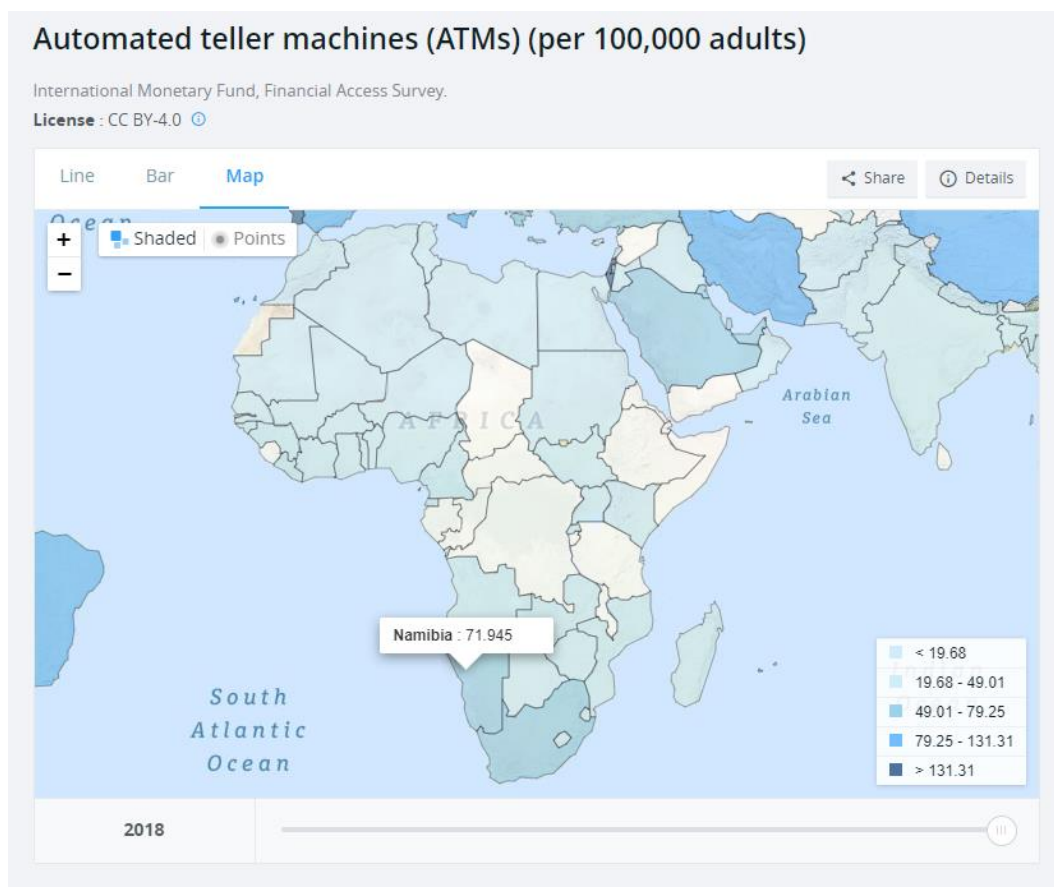
¹⁴⁴ M – mobilní, M – money, P – pesa = svahilsky peníze

¹⁴⁵ KALISKÝ, Boris – Bitcoin a ti druzí., IFS Publishing 2018 – st. 11, ISBN: 978-808-738-3711

byly kryty spíše „dobrým slovem“ než pravou hodnotou, kterou by bylo možno ocenit a umožnit.

146

Při nucené realizaci bankovního vývoje na rozvíjejícím se kontinentu není stát, potažmo jeho státní aparát, schopen průběžně a pružně reagovat a předvídat možné alternativy, natož rozpoznat krizi, protože jejich mechanismy jsou pomalé a často pod vlivem zájmových skupin. Řešení na poslední chvíli pocítí všichni občané na veřejných penězích, což přináší nárůst zadlužení, pokles kvality výrobků (kvality státních služeb) a leckdy nárůst daní. Občan v případě krize a tisknutí dalších a dalších prostředků, které se dostávají do oběhu nemá jinou alternativu ke státním penězům, které navíc spravují banky. Vlády často stanovují hodnotu peněz skrze své zástupce v národních bankách, a řadový občan dané země musí direktivou toto stanovení akceptovat bez možnosti sebemenší obrany. Banky a další různí zprostředkovatelé bankovního systému mají moc nad účty svých klientů, jsou schopni disponovat s důležitými informacemi o stavu účtu, o zůstatku,

¹⁴⁶ Převzato z dat dostupných k roku 2018:

<https://data.worldbank.org/indicator/FB.ATM.TOTL.P5?end=2018&start=2018&type=shaded&view=map&year=2018>

o průměrném zůstatku, a navíc svým zákazníkům mohou finance zabavit, resp. jim omezit přístup k jejich penězům.¹⁴⁷ Alternativy v podobě digitálních decentralizovaných peněz v moderní internetové, síťové době, tak ve vývoji byly nevyhnutelné

6.9 VIRTUÁLNÍ MĚNY

V roce 2014 byly virtuální měny definovány Evropským orgánem pro bankovníctví jako digitální reprezentaci hodnoty, která není vydávána centrální bankou daného státu ani jinou veřejnou autoritou a ani nemá nezbytně vztah k reálné měně. Je však zároveň tato měna používána fyzickými i právníckými osobami jako prostředek směny a může být posílána, uskladňována a směňována elektronicky bez nutnosti dozoru státních orgánů. Rozvoj internetu, počítačů a mobilních zařízení s sebou přinesl požadavek k rychlému, bezpečnému a efektivnímu nákupu zboží a služeb prostřednictvím platebních terminálů.¹⁴⁸ Tyto platební brány jsou stále ve větší míře využívány k rychlému nákupu zboží i služeb. Společně s tímto rozvojem se více rozvíjela myšlenka virtuální měny, neboli elektronické měny. Rostoucí popularita sociálních sítí, která přišla v letech 2009 až do současnosti (Facebook, Google, Twitter, Intagram, TikTok, aj.) a vedle toho rostoucí popularita některých internetových a počítačových her, jako World of Tanks, World of Warcraft, Clash of Clans, Clash Royale a v poslední době velmi oblíbená hra Fortnite dodávala sílu komunitě ke vzniku herních/komunitních virtuálních měn.

Často se jedná svým rozsahem o uzavřené světy spravované vývojáři daných her či sociálních sítí, kde uživatelé mohou tyto virtuální peníze jednak získat, ale také směnit prostřednictvím různých tzv. requestů¹⁴⁹. Po překročení určité hranice je možné si virtuální peníze směnit u obchodníka podle jejich kurzu za peníze reálné, anebo zde platí obdoba směnného prodeje, kdy hráč/zákazník smění svůj kostým, postavičku ve hře za reálné peníze, peníze jsou poté směněny mezi hráči individuálně, aniž by došlo ke směně v tomto virtuálním světě. Obecně však platí, že směnný kurz je většinou stanoven vývojáři, neboli správci onoho

---

¹⁴⁷ Na základě soudního rozhodnutí, exekučního příkazu, aj.

¹⁴⁸ Například Paypal, Alipay, Googlepay, atd.

¹⁴⁹ Úkolů

systému, a směna v tomto případě nepodléhá podobě zákona o směnárnách. Peníze takto směněné mají často podobu bodů, tokenů nebo tzv. zlatých mincí.¹⁵⁰

Z hlediska použitelnosti a systematizace byly peníze ECB rozděleny na čtyři kategorie;

- a) Regulované fyzické peníze (bankovky a mince),
- b) Neregulované fyzické peníze (atypické lokální měny),
- c) Regulované digitální peníze (vklady skrze banky a elektronické peníze)
- d) Neregulované digitální peníze (virtuální měny).

Do kategorie virtuálních měn jsou zejména řazeny ty měny, které obíhají a fungují v rámci virtuálních ekonomik světa on-line počítačových her. Do této sféry spadá též Bitcon, dnes největší a nejhodnotnější zastupitel pro celou kategorii kryptoměn.¹⁵¹

6.10 ELEKTRONICKÉ PENÍZE VS. VIRTUÁLNÍ MĚNY

Pro pochopení základních rozdílů mezi kryptoměnami, platidly, bankovkami národní měny, elektronickými penězi a virtuálními penězi je důležité poznamenat klíčové rozdíly. Přestože se všechny tyto kategorie velmi podobají a shodují se ve svém digitálním charakteru a funkci prostředku výměny, jsou elektronické peníze denominovány v reálných měnách (CZK, EUR, CHF), přičemž je zde důležitá vazba na prostředí, kde byly tyto měny vydány. Je právně definována a je zde určitá kontrola nad procesem emise, stahování z oběhu a případné výměny elektronických peněz za reálné peníze. Tyto kompetence zpravidla spadají do kompetencí tradičních regulátorů v čele s národní bankou dané země. Obecně lze říci, že se s elektronickými penězi pojí méně rizik jako s měnou virtuální, která toliko nepodléhá kontrole centralizovaného systému země.

---

¹⁵⁰ Srovnání EBA, Application of current EU financial services law to crypto-assets [on-line], dostupné <https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2545547/67493daa-85a8-4429-aa91-e9a5ed880684/EBA%20Report%20on%20crypto%20assets.pdf>

¹⁵¹ ECB Virtual currency schemes. *Evropská centrální banka zpráva* k říjnu 2012. ECB. [cit. 2020-08-28]. s. 13. Definice a kategorizace virtuálních měn. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/virtualcurrencyschemes201210en.pdf>

Podle směrnice EU by virtuální měny neměly být zaměňovány s elektronickými penězi¹⁵² ani s širším pojmem „peněžní prostředky“¹⁵³ a dokonce ani s peněžní hodnotou uchovávanou na nástrojích, pro něž platí výjimka podle čl. 3 písm. k) a l) směrnice (EU) 2015/2366. Evropské právo dále reflektuje potřebu upravit právní rámec virtuální měny, která se používá v herním prostředí, tzv. herní měny, které lze používat výlučně v rámci konkrétního herního prostředí. I když mohou být virtuální měny často využívány jako prostředek platby, mohly by být použity také pro jiné účely a najít širší uplatnění, jako prostředek směny, k investičním účelům, jako produkty pro ukládání hodnoty nebo k použití v on-line kasinech. Deklarovaný cíl této směrnice je postihnout všechna možná použití virtuálních měn. Zajímavý je ovšem postoj směrnice, která rozlišuje mezi místními měnami a doplňkovými měnami. Místní měny, nazývané rovněž doplňkovými, které se používají ve velmi omezených sítích, jako je město nebo region, a mezi malým počtem uživatelů, by neměly být považovány za virtuální měny.¹⁵⁴

Elektronické peníze lze členit podle několika různých kritérií. Základním kritériem je, kdo nad elektronickými penězi vykonává dohled a kdo je jejich emitentem. Z praktického pohledu můžeme rozdělit tyto peníze na bankovní a nebankovní, podle toho, kdo je emitentem těchto peněz. Zda banka či fyzická nebo právnická osoba. Banka a její peníze na rozdíl od fyzické osoby musí splňovat kritéria, která jsou ohraničena právním řádem. V České republice musí banka disponovat s bankovní licencí udělenou Českou národní bankou podle ustanovení § 4 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách ve spojení s ustanovením § 9 zákona č. 370/2017 Sb, o platebním styku. Naopak fyzická či právnická osoba není vázána ničím v kontextu vytvoření své virtuální měny. Jeho měna nesmí ovšem bránit v oběhu klasické národní měny a tato s ní nesmí být zaměňována či padělána, protože pak by se jednalo o trestný čin padělání peněz či jeho ekvivalent omezení zákonné měny v oběživu.

---

¹⁵² Ve smyslu čl. 2 bodu 2 *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o omezitelném dohledu nad touto činností, o změně směrnice 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES (Úř. věst. L 267, 10.10.2009)*. Dostupné [on-line] na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0110&from=ET>

¹⁵³ Ve smyslu čl. 4 bodu 25 *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES (Úř. věst. L 337, 23.12.2015, s. 35)*. Dostupné [on-line] na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2366>

¹⁵⁴ *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018*. Dostupné [on-line] na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32018L0843>

7 KRYPTOMĚNY

7.1 DEFINICE POJMU KRYPTOMĚNA

Definice kryptoměny není nikterak stanovena, nicméně její charakteristika je obsažena v několika publikacích, odborných článcích a statích po celém světě. Pro definici a charakteristiku kryptoměny v digitálním světě můžeme například použít dokument Evropské centrální banky, který stanoví pro kryptoměnu;

- a) Mají digitální podobu,
- b) Jsou spojené se specifickými riziky,
- c) Jsou využívány pro on-line transakce,
- d) Jsou neregulovány,
- e) Jejich celková hodnota a zásoba může záviset pouze na emitentovi,
- f) Není nad nimi vykonáván centrální dohled,
- g) Jejich hodnota je poměrně hodně volatilní, není stálá.

Vedle toho musím též poznamenat, že pro další vymezení specifík kryptoměn je důležité zejména využívání decentralizovaných peer-to-peer počítačových sítí a dalších kryptografických výpočtů (grafických karet, telefonů) na dosažení anonymity transakcí a tím de facto tak zabezpečení fungování celého systému.

Na základě výše uvedených kritérií můžeme definovat kryptoměnu jako měnu, která je výhradně digitální, nepodléhá centralizovanému dohledu, tedy je decentralizovaná. V tom případě je též neregulovaná a může být částečně anonymní. Rovněž by kryptoměna neměla být zastřešena nebo opřena o právní entitu či společnost, která má dominantní nebo velké postavení v globálním pojetí a prostřednictvím svých prostředků by mohla využívat internetovou síť peer-to-peer pro zajištění chodu. Pak by tímto způsobem nastalo výrazné nahrazení role centrální instituce (národní banky). Dalším klíčovým aspektem kryptoměny je, že by měl být znám a pevně určen celkový počet jednotek/účetních jednotek měny a k tomu by měl být též předem oznámen a určen autorem měny, nejlépe ve formě bílého papíru.¹⁵⁵

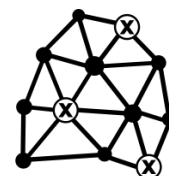
¹⁵⁵ Bílý papír, tzv. white paper funguje jako jakýsi zakládající listina kryptoměny, která se ovšem nikam do žádného rejstříku nezapisuje. Většinou se uveřejňuje na stránkách zakladatele.

Oxford Dictionaries definuje kryptoměnu jako digitální měnu, která používá šifrování pro regulaci tvorby nových jednotek měny a ověřování přesunu finančních prostředků, nezávisle na centrální bance.¹⁵⁶ Této definici je však potřeba vytknout, že mylně, a dokonce chybně naráží na to, že se spolu s šifrováním pro regulaci tvorby nových jednotek měny má nějakým způsobem dopouštět nové generace nové měny. Šifrování je přirozený proces, který má zejména ochraňovat nejenom převody uvnitř sítě, ale má chránit na druhé straně uživatele a majitele účtu, kteří realizují převody, směny v této síti.

7.2 ZÁKLADNÍ VLASTNOSTI KRYPTOMĚN

7.2.1 Decentralizovanost

System nepotřebuje centrální autoritu, nepotřebuje dohled. Síť sama o sobě dosahuje shody o svém stavu. Platební transakce uvnitř sítě jsou zabezpečovány a ověřovány širokou škálou individuálních počítačů. Měna jako taková nepodléhá autoritativnímu dohledu.

7.2.2 Celosvětově a časově neomezený rozsah

Transakce jsou závislé pouze na připojení do sítě, respektive jsou závislé na připojení k internetu a funkčnosti kryptoměnové sítě. System uchovává přehled o jednotkách dané kryptoměny a jejich vlastnictví.

7.2.3 Bezpečnost a transparentnost

Vlastnictví jednotek kryptoměny se prokazuje výhradně kryptograficky, nepodléhají autoritativnímu dohledu, a tudíž vymáhání z jejich držby, vlastnického práva jsou velmi komplikované. Obecně však platí, že je síť silně šifrována a šifrování zaručuje relativně velkou bezpečnost proti zásahům hackerů. Transparentnost se odvíjí od veřejného záznamu transakcí, které se zaznamenávají do jedné sdílené historie, která je navíc volně přístupná a nepodléhá žádné registraci.

¹⁵⁶ Cryptocurrency is defined as a digital currency in which encryption techniques are used to regulate the generation of units of currency and verify the transfer of funds, operating independently of a central bank. Dostupné [on-line] na: <https://cointelegraph.com/news/oxford-english-dictionary-adds-satoshi-bitcoins-smallest-unit>

7.2.4 Anonymita

S platební transakcí nejsou spojeny žádné osobní údaje, propojení mezi účtem a osobou zná pouze vlastník účtu. Ovšem i ten v některých případech nemusí být jednoznačně identifikován,

protože účet může předat jiné osobě. Systém umožňuje provádět transakce, ve kterých dochází ke změně vlastníka jednotek kryptoměny. Pokyn k provedení transakce může vydat pouze entita, která prokáže aktuální vlastnictví těchto jednotek, pokud jsou současně zadány dva rozdílné pokyny ke změně vlastnictví stejných jednotek kryptoměny, systém provede nejvýše jednu operaci.

7.2.5 Nízké nebo žádné poplatky za transakce

Na rozdíl od velkých bankovních transferů napříč kontinenty a k tomu ještě třeba v jiné měně zde odpadáva povinnost hrazení určitých poplatků za provedení transakce. Náklady spojené s využíváním sítě jsou primárně hrazeny odměnou za těžbu a to až do doby vytěžení finálního množství kryptoměny, jako v případě BTC. U jiných jsou poplatky v řádech pár set až tisíců jednotek kryptoměny.

7.2.6 Transakce je neodvolatelná

Je to stejné jako na burze. V okamžiku, kdy potvrdíte svoji výši příhozu, je to neodvolatelné. V okamžiku, kdy transakce splňuje veškeré náležitosti pro potvrzení, je tento pokyn okamžitě zpracován a je neodvolatelný – nevratný. Není zde totiž třetí osoba, která by mohla dohlížet na systém transakce, není zde nikdo, kdo by mohl autoritativně rozhodnout o neplatnosti převodu.

7.2.7 Důvěryhodnost

Tím, jak se postupem času nakládá s kryptoměnami de facto už jako s hotovým prostředkem směny, se zvyšuje renomé používání každodenně ve světě mezi lidmi napříč kontinenty. Důvěryhodnost je klíčem každé vyspělé měny. Je ovšem zapotřebí, aby kryptoměny nebyly výsadním právem elitářských skupin, spíše než to, aby byly využívány co největší skupinou lidí po celém světě.¹⁵⁷

¹⁵⁷ LÁNSKÝ, Jan – Kryptoměny. CH Beck 2018, str. 2 – 3. ISBN 978-807-400-7224

8 LEGISLATIVNÍ STAV KRYPTOMĚN VE SVĚTĚ

8.1 RUSKÁ FEDERACE

Pevný řád v rukou prezidenta Ruské federace přijal celkem kontroverzní rozhodnutí, které na jednu stranu ochraňuje národní měnu (rubl), na druhou stranu ovšem zabraňuje jakémukoliv obchodování s kryptoměnami. Rozhodnutí míří zejména na zákaz používání Bitcoinu jako prostředku měny. Ruská centrální banka varovala své obyvatele před používáním virtuálních měn, protože by mohly být spojeny s gangy zapojenými do praní špinavých peněz a financování terorismu. CBR v roce 2014 vydala prohlášení, že virtuální měny jsou nezákonné podle článku 27 federálního zákona o centrální bance Ruské federace.¹⁵⁸ V roce 2018 byl předložen návrh zákona o digitálních finančních aktivech. Dne 20. ledna 2018 byl zveřejněn na úřední desce ministerstva financí, a 20. března 2018 byl představen návrh zákona ve státní dumě. Zákon definuje „těžbu“ jako aktivity zaměřené na vytvoření kryptoměny za účelem obdržení kompenzace ve formě kryptoměny. Těžba je považována za podnikatelskou činnost podléhající zdanění, pokud těžba překročí limity spotřeby energie stanovené vládou po dobu tří měsíců po sobě jdoucích. Smí se na nich podílet pouze kvalifikovaní investoři s výjimkou případů, které budou podle zpráv centrální bankou později definovány. Tokeny a mince jsou ve směnce klasifikovány jako majetek, a nejsou považovány za zákonné platidlo. Zákon i nadále reflektuje nemožnost výměny kryptoměn za rubly nebo cizí měnu. Výměna žetonů za rubl a cizí měnu je povolena, ale pouze prostřednictvím licencovaných operátorů. Autoři tvrdí, že tato nařízení umožní zahrnout mince a žetony do konkurzní podstaty nebo do pozůstalosti zesnulé osoby.¹⁵⁹ Protože se tento zákon zároveň dotýká osobního vlastnictví a nakládání s vlastnictvím, bylo nutné upravit příslušné ustanovení zákona. Samostatně byly zavedeny změny občanského zákoníku s cílem chránit práva vlastníku kryptoměnových mincí a žetonů.¹⁶⁰

---

¹⁵⁸ Bitcoins cannot be used in Russia – Prosecutor General’s Office – RT.com [cit. 2020-08-30]. Dostupné on-line <https://www.rt.com/business/bitcoin-russia-use-ban-942/> Srovnání: https://www.morganlewis.com/-/media/files/publication/outside-publication/chapter/gliblch1_russia_sept2018.ashx?la=en&hash=531989BBFA6717FAD80E79DF30986F7F161C1B80

¹⁵⁹ Regulation of Cryptocurrency Around the World – LOC.gov [cit. 2020-08-30] Dostupné on-line <https://www.loc.gov/law/help/cryptocurrency/world-survey.php#russia>

¹⁶⁰ Přehled ruského zákona v on-line podobě, Ruská дума. Dostupné na: [http://asozd2c.duma.gov.ru/addwork/scans.nsf/ID/B91DEDFBCF19B4E04325825C0032641E/\\$FILE/424632-7_26032018_424632-7.PDF?OpenElement](http://asozd2c.duma.gov.ru/addwork/scans.nsf/ID/B91DEDFBCF19B4E04325825C0032641E/$FILE/424632-7_26032018_424632-7.PDF?OpenElement)

8.2 FINSKÁ REPUBLIKA

Finská republika v roce 2014 prvně reagovala na kryptoměny jako na komoditu, tj. že nejsou měnou, protože neplní tradiční definici peněz.¹⁶¹ V roce 2017 Finský úřad pro finanční dohled vydal doporučení, že kryptoměny jsou investiční alternativy naplněné rizikem, a rovněž poznamenal, že v závislosti na počáteční nabídce mincí mohou existovat regulační účinky nákupu, například pravidla EU o alternativních investičních fondech. Ovšem postupem času se pohled zákonodárského sboru na kryptoměny výrazně změnil. V témže roce vydal finanční úřad další doporučení, které je dost zásadní pro budoucí směnný obchod a kurz kryptoměn. Uvedl v něm, že směnný kurz je stanoven v době realizace BTC, tj. když se stane hotovostí, a že kryptoměnové záznamy by měly být uchovávány po dobu šesti let.

Na základě odvolacího soudu Åbo bylo údajně zajištěno, že BTC z trestné činnosti měly být aukčně vydrženy. Finské celní orgány měly zabavit v souvislosti s drogovými zločiny BTC v hodnotě 19 milionů EUR, což v té době bylo přibližně 23,5 milionu USD. V návaznosti na to, vydala Finská vláda pokyn, jakým způsobem se měly zabavené BTC ukládat.¹⁶²

V dubnu roku 2019 byl schválen zákon, který byl později podepsán finským prezidentem. Zákon upravuje poskytovatele kryptoměnových služeb, včetně burz, poskytovatelů úschovných peněženek a emitentů kryptoměn. Poskytovatelé kryptoslužeb se od platnosti tohoto zákona budou muset zaregistrovat u úřadu finančního dohledu v zemi a splnit zákonné požadavky. Finská republika je jistým prismatem, daňovým kryptoměnovým světem. Ústřední daňová rada totiž poskytla Bitcoinu status osvobození od DPH tím, že jej klasifikovala jako finanční službu. S BTC se ve Finsku zachází jako s komoditou, nikoliv jako s měnou. Při převodu do jiné měny platí pravidla pro zdanění kapitálových zisků. Pokud se měna používá jako forma platby za zboží a služby, považuje se za obchod, a zvýšení hodnoty, které by měna mohla získat poté, co byla získána, je poté zdanitelná. Prodej BTC se ztrátou hodnoty ve srovnání s původní kupní cenou nelze odečíst podle finského zákona o daních z příjmů, protože taková ztráta hodnoty není v zákoně konkrétně popsána

---

¹⁶¹ Bitcoin Judged Commodity in Finland After Failing Money Test. *Bloomberg.com* [online]. 2014 [cit. 2020-08-30]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2014-01-19/bitcoin-becomes-commodity-in-finland-after-failing-currency-test>

¹⁶² Dostupné z <https://www.nyteknik.se/digitalisering/finska-tullen-auktionerar-ut-bitcoin-6900140>

jako odpočitatelná.¹⁶³ Prodej BTC vyústil v milionové výnosy finského daňového úřadu. Úřad sledoval jak ty, kteří obchodují, tak i ty, kteří používají kryptoměnu.¹⁶⁴

8.3 SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Slovenská republika vydala už v roce 2013 varování, když Národní banka Slovenska informovala širokou veřejnost, že virtuální měny nejsou národními měnami a že tedy jejich neoprávněná výroba, je trestným činem.¹⁶⁵ Ministr financí Peter Kažimír poznamenal, že obchod s kryptoměnami, který je neregulovaný a anonymní, zahrnuje rizika terorismu a organizovaného zločinu. BTC a jiné kryptoměny chtěl zdanit speciálním zákonem¹⁶⁶

Dne 23. března 2018 ministerstvo financí SK zveřejnilo pokyny, které vysvětlují, že příjmy pocházející z kryptoměn musí být zdaněny a že jakýkoliv druh výměny, jako je výměna virtuální měny za poskytnuté aktivum nebo službu nebo za jinou virtuální měnu, musí být považován za zdanitelný převod. V pokynu se dále uvádí, že s virtuálními měnami musí být v okamžiku transakce zacházeno jako s tzv. „krátkodobými finančními aktivitami jinými než peníze“ a oceněnými za tržní hodnotu, a že kryptoměny přímo získávané z těžby, musí být vedeny v podrozvaze, dokud nejsou prodány nebo zobchodovány.¹⁶⁷

8.4 KYPERSKÁ REPUBLIKA

Kyperská centrální banka vydala varování, v němž reaguje na to, že virtuální měny nejsou zákonným platidlem. Že neexistují žádná zvláštní regulační ochranná opatření k pokrytí ztrát z jejich používání, a že jejich ceny podléhají volalitě.¹⁶⁸

Pověstný daňový ráj EU lze v jistých směrech aplikovat i na kryptoměny.

---

¹⁶³ Regulation of Cryptocurrency Around the World – LOC.gov [cit. 2020-08-30] Dostupné on-line <https://www.loc.gov/law/help/cryptocurrency/world-survey.php#finland>

¹⁶⁴ SKÖN, Patrik. Helsingfors [online]. 2017 [cit. 2020-08-30]. Dostupné z:

<https://svenska.yle.fi/artikel/2017/09/24/skatteforvaltningen-bitcoin-ger-miljoner-i-skatteintakter>

¹⁶⁵ Národná banka Slovenska [on-line]. NBS [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: https://www.nbs.sk/en/press/all-press-releases/press-release/_narodna-banka-slovenska-s-warning-to-the-public-on-bitcoin

¹⁶⁶ Spectator [on-line]. Spectator.sme.sk [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: <https://spectator.sme.sk/c/20733083/financial-minister-plans-to-start-taxing-bitcoin.html>

¹⁶⁷ Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/10386/2018-721 k postupu zdaňovania virtuálnych mien [on-line]. Dostupné na: <https://src.bna.com/xod>

¹⁶⁸ Central Bank of Cyprus [on-line]. CBC 2014 [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: <https://www.centralbank.cy/en/announcements/07022014>

8.5 SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO

Německý úřad pro finanční dohled kvalifikuje virtuální měny/kryptoměny jako zúčtovací jednotky, a tedy jako finanční nástroj.¹⁶⁹ Podniky a osoby, které zajišťují získávání tokenů, provádějí hlavní makléřské služby v tokenech prostřednictvím on-line obchodních platforem, a jsou mimo jiné, obecně povinni předem získat povolení od Federálního finančního dozorového úřadu.¹⁷⁰

Federální finanční dozorčí úřad v únoru roku 2018 zveřejnil informace o regulačním posouzení ICO a žetonech, mincích a kryptoměnách, na kterých jsou založeny.¹⁷¹ Ve zprávě uvádí, že společnosti zapojené do ICO musí případ od případu posoudit, zda ICO lze považovat za finanční nástroje. Jako jsou převoditelné cenné papíry, podíly v podnicích kolektivního investování nebo investice jako takové nebo za cenné papíry, které vyvolávají potřebu vyhovět příslušnému finančnímu právnímu předpisu. V témže roce zveřejnilo německé spolkové ministerstvo financí pokyny k zacházení s BTC a jinými virtuálními měnami na dani z přidané hodnoty (DPH). Ministerstvo financí ve své zprávě naráží na překážky, které spočívají v transakcích směňujících na tradiční měnu za BTC a naopak, nebo k tomu jiné virtuální měny, které v jistých směrech představují zdanitelné dodání jiných služeb za protiplnění, ale v témže případě spadají pod osvobození od DPH. Zpráva dále uvádí, že s BTC nebo jinými virtuálními měnami, které se používají jednoduše jako platební prostředek se zachází stejně jako s tradičními platebními prostředky. Používání BTC nebo jiných virtuálních měn za jiným účelem než jako platební prostředek proto není zdanitelné. Tyto pokyny jsou v souladu s rozhodnutím Evropského soudního dvora (ESD) Hedqvist ze dne 22. října 2015.¹⁷² Virtuální herní peníze, které reálně představují měny ve hrách, zejména v on-line hrách, nejsou tímto rozsudkem osvobozeny od DPH, protože představují platební prostředek ve smyslu zákon o DPH.

---

¹⁶⁹ Ve smyslu zákona č. 2776/1961 Sb., o bankách v pozdějším znění, změněn k 10. červenci 2020. Dostupný na: <http://www.gesetze-im-internet.de/kredwv/KWG.pdf>

¹⁷⁰ Bankovní zákon, viz ustanovení § 32 (tamtéž). [on-line] https://www.bafin.de/EN/Aufsicht/FinTech/VirtualCurrency/virtual_currency_node_en.html

¹⁷¹ Zpráva BaFin [on-line] dostupná na: https://www.bafin.de/SharedDocs/Downloads/DE/Merkblatt/WA/dl_hinweisschreiben_einordnung_ICOs.pdf?__blob=publicationFile&v=2

¹⁷² Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 22. října 2015 ve věci C-264/14. [on-line]. Dostupný na: <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9F43C85A336CFE45B823B63FC4F08EC0?text=&docid=170305&pageIndex=0&doclang=cs&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&id=17409830>

Ministerstvo financí se rovněž zabývalo několika závažnými otázkami, týkajícími se zdanění těžby, digitálních peněženek a on-line obchodních platforem.¹⁷³ Německá banka v této souvislosti uvedla, že BTC nelze kvalifikovat jako virtuální měnu. Podle experta v oblasti plateb Bundesbank Dirka Schradeho, není BTC ani virtuální měnou, ani digitálními penězi, protože nesplňuje typické funkce měny, ani není součástí národního měnového systému nebo jeho koše. V návaznosti na tento rozhovor Dirk Schrade prostřednictvím Bundesbank doporučuje používat výraz „krypto token“.¹⁷⁴

8.6 ŠVÝCARSKÁ KONFEDERACE

Švýcarsko je v kontextu vývoje přijímání kryptoměn jedno z nejprogressivnější. Švýcarská vláda začala dne 2. listopadu 2017 prosazovat kanton Zug jako centrum pro kryptoměny a začínající Fintech. Kancelář obchodního rejstříku začala přijímat kryptoměny, respektive BTC a ETH jako platbu za správní náklady/poplatky.¹⁷⁵ Obchodní rejstřík dále přijímá kryptoměny jako věcný vklad pro účely založení společnosti. Nicméně Švýcarský kanton Zug je v tomto ohledu výjimečně progresivní, už jen proto, že umožňuje platit různé poplatky spojené zejména s vkladem dokumentů do obchodního rejstříku. Zároveň i založení a vymazání společností, jak to tak u těchto rejstříků bývá. Ale to nejzásadnější je to, že si stanovili určitou hranici, kterou lze platit tyto poplatky v kryptoměnách.

¹⁷³

Dostupné

[on-line]

na:

https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/BMF_Schreiben/Steuerarten/Umsatzsteuer/Umsatzsteuer-Anwendungserlass/2018-02-27-umsatzsteuerliche-behandlung-von-bitcoin-und-anderen-sog-virtuellen-waehrungen.pdf?__blob=publicationFile&v=1

¹⁷⁴ Deutsche Bundesbank Eurosystem. [on-line] DBE 2018. [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: <https://perma.cc/K8EK-VZJM>

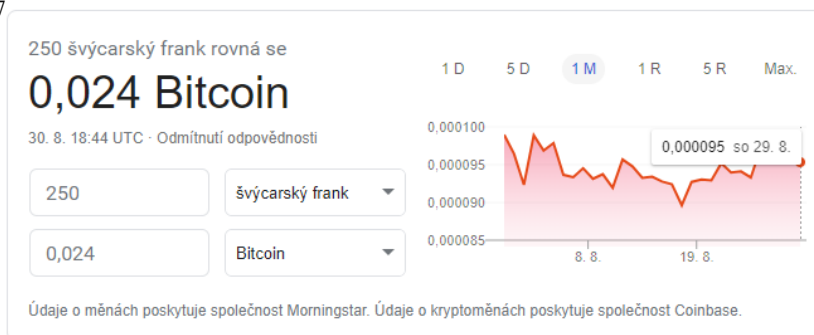
¹⁷⁵ Oficiální sdělení Švýcarského kantonu Zug [on-line]. Kanton Zug [cit. 2020-08-30]. Dostupné na:

<https://www.zg.ch/behoerden/volkswirtschaftsdirektion/handelsregisteramt/aktuell/handelsregisteramt-zug-akzeptiert-kryptowaehrungen-bitcoin-und-ether-als-zahlungsmittel>

Od 1. července 2016 lze za BTC platit registrační poplatky rezidentů až do výše 200 CHF, což je reálně hodnota 4 500 – 5 000 Kč (k dnešnímu dni 0,020 BTC).

Město Zug zde hrálo průkopnickou roli. Byl to první státní orgán na světě, který přijal BTC jako platební prostředek, a de facto uznal tento prostředek za měnu, když s ní dále nakládal a hospodařil. Z pohledu úřadu bylo ovšem administrativně nutné určit kurzovní hodnotu k datu převodu a k datu transakce, což mohlo trošku omezit prvotní nadšení, ovšem úspěchu ve věci to nebránilo.¹⁷⁶

Úspěch města Zug, které obývá více než 120 tis. obyvatel, nenechal na sebe dlouho čekat. A tak se ke „kryptoměnové revoluci“ přidalo město Chiasso v kantonu Ticino. Od 1. ledna 2018 začaly úřady přijímat BTC jako platby daně a to až do výše 250 CHF.¹⁷⁷

Následně, dne 16. února 2018, byl zveřejněn dokument Švýcarského úřadu pro dohled nad finančním trhem (FinMa) a pokyny k regulačnímu zacházení s ICO, které doplňuje dřívější pokyny FinMa ze září roku 2017.¹⁷⁸ V současné době neexistuje žádná regulace specifická pro ICO, ani příslušná judikatura nebo konzistentní právní doktrína. Úřad dále uvedl, že vzhledem k tomu, že každé nové ICO je navrženo jiným způsobem, je třeba případ od případu rozhodnout, zda a jaké finanční předpisy jsou v daném případě použitelné. V ICO dostávají investoři

¹⁷⁶ Oficiální sdělení Švýcarského kantonu Zug [on-line]. Kanton Zug [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: <https://www.zg.ch/behoerden/volkswirtschaftsdirektion/handelsregisteramt/aktuell/bitcoin-als-sacheinlage?searchterm=bitcoin>

¹⁷⁷ Oficiální sdělení Švýcarského města Chiasso [on-line]. Kanton Ticino [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: <https://www.zg.ch/behoerden/volkswirtschaftsdirektion/handelsregisteramt/aktuell/handelsregisteramt-zug-akzeptiert-kryptowaehrungen-bitcoin-und-ether-als-zahlungsmittel>

¹⁷⁸ FinMa ze dne 29. září 2017 [on-line]. Dostupné na: <https://www.finma.ch/en/~media/finma/dokumente/dokumentencenter/myfinma/1bewilligung/fintech/wegleitung-ico.pdf?la=en>
srovnání: <https://www.finma.ch/en/~media/finma/dokumente/dokumentencenter/myfinma/4dokumentation/finma-aufsichtsmittelungen/20170929-finma-aufsichtsmittelungen-04-2017.pdf?la=en&hash=9DCC5C1FF8F61C9AA9412FAD2D7C70533F341EF2>

mince nebo žetony založené na blockchainu výměnou za prostředky, které převádějí. Žetony jsou vytvářeny a ukládány buď na blockchainu speciálně vytvořeném pro ICO, nebo na již existujícím blockchainu. Švýcarský úřad pro dohled nad finančním trhem ovšem rozlišuje mezi platebními tokeny (kryptoměny), tokeny nástrojů a tokeny aktiv. Platební tokeny (kryptoměny) jsou definovány jako tokeny, které se používají jako platební prostředek nebo jako peněžní prostředek nebo převod hodnoty. Obslužné tokeny jsou ty, které poskytují digitální přístup k aplikaci nebo službě prostřednictvím infrastruktury, založené na blockchainu. Tokeny aktiv představují aktiva, jako je dluh nebo pohledávka za majetkem vůči emitentovi. Podle úřadu jsou tokeny aktiv analogickým akciím, dluhopisům a derivátům. Provozovatelé směnárenského obchodu by pak měli podléhat povolení od tohoto úřadu podle Federálního zákona o infrastruktuře finančního trhu a tržního nakládání a obchodování s cennými papíry a deriváty.¹⁷⁹ Pokud se tak tokeny, přijaté v rámci sítě ICO, kvalifikují jako cenné papíry, bude obchodování vyžadovat povolení od FinMa. Cenné papíry jsou definovány jako „standardizované certifikované“ nebo „necertifikované“ cenné papíry, deriváty a zprostředkované cenné papíry, které jsou vhodné pro hromadné standardizované obchodování. To znamená, že jsou veřejně nabízeny k prodeji ve stejné struktuře a nominální hodnotě, nebo jsou umístěny u více než dvaceti klientů najednou, pokud nebyly vytvořeny speciálně pro jednotlivé protistrany.¹⁸⁰ FinMa v tomto ohledu pak nezachází s platebními žetony ani s užitkovými žetony, jejichž jediným účelem je udělit digitální přístupová práva jako cenným papírům. Avšak cenné papíry, které mají v době vydání další investiční účel nebo jediný investiční účel, stejně jako tokeny aktiv, které jsou standardizované a vhodné pro hromadné standardizované obchodování, jsou klasifikovány jako cenné papíry. Fondy, shromážděné v ICO, obecně nelze kvalifikovat jako vklady ve smyslu zákona o bankách. Pokud však existují závazky s charakterem dluhového kapitálu, například příslib vrátit kapitál se zaručeným výnosem, pak by takové ICO vyžadovalo, aby organizátor získal bankovní licenci.¹⁸¹ Pokud by byla aktiva shromážděná jako součást ICO spravována externě třetími stranami, použijí se ustanovení zákona o systémech

---

¹⁷⁹ Viz zákon 958.1 o infrastruktuře finančního trhu a tržního nakládání a obchodování s cennými papíry a deriváty. Dostupné [on-line] na: <https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/20141779/201708010000/958.1.pdf>

¹⁸⁰ Tamtéž

¹⁸¹ Viz zákon 951.31 o kolektivním investování. Dostupné [on-line] na: <https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/19340083/201601010000/952.0.pdf>

kolektivního investování.¹⁸² Ustanovení o boji proti praní peněz a financování terorismu, která vedou k řadě požadavků na hloubkovou kontrolu, směřující na ICO platebního tokenu (kryptoměny), jakmile mohou být tokeny technicky převedeny na infrastrukturu blockchainu.¹⁸³ Kromě toho výměna kryptoměny za nekryté peníze nebo jinou kryptoměnu, stejně jako nabídka služeb k převodu tokenů, pokud poskytovatel služeb udržuje soukromý klíč (poskytovatel peněženky pro úschovu), stejně spouští požadavky náležité péče podle zákona o praní peněz.¹⁸⁴

V září roku 2017 FinMa uzavřela neautorizované poskytovatele falešné/nedůvěryhodné kryptoměny E-coin. FinMa vydala obecné varování o falešných kryptoměnách pro investory. Kromě toho byly na varovný seznam kvůli podezřelé činnosti zařazeny další tři společnosti (Suisse Finance GmbH in Liquidation, Euro Solution GmbH, Animax United LP).¹⁸⁵

Švýcarsko je členěno do jednotlivých kantonů. Prostřednictvím svých úřadů je povinno vybírat od svých občanů, společností, aj. daň z příjmu z majetku podle celkového majetku dané osoby. Do této složky by se měla řadit aktiva i pasiva s peněžní hodnotou. To však platí pro daňové poplatníky, kteří jsou rezidenty v jejich kantonu. Daňové sazby se mezi jednotlivými kantony liší. Kanton Zug ve svém prohlášení uvedl, že s kryptoměnami se pro daňové účely zachází jako s cizími měnami a podléhají dani z majetku.¹⁸⁶ Držitelé BTC nebo jiných kryptoměn jsou zdaněni sazbou stanovenou daňovými úřady k 31. prosinci toho kterého roku. Jako příklad lze uvést, že sazba daně z BTC stanovená 31. prosince 2017 Švýcarskou federální daňovou správou byla 13 784,38 CHF.¹⁸⁷ Tato sazba má formu doporučení pro jednotlivé kantony a jejich daňové úřady.

Currencies	Reference date	Currency
BTC	1 =	13'784.380000 CHF

Gold coins and precious metals	Reference date	
Vreneli	Fr. 20.- =	233.90 CHF
Napoléon	Fr. 20.- =	233.90 CHF
Gold	1 kg =	40'292.65 CHF
Palladium	1 kg =	30'156.45 CHF
Platinum	1 kg =	29'300.95 CHF
Silver	1 kg =	504.70 CHF

¹⁸² Viz zákon

¹⁸³ Viz zákon 952.0 o bankách a spořitelkách. Dostupné [on-line] na: <https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/19970427/201601010000/955.0.pdf>

¹⁸⁴ Viz zákon Act. 7 no. 3.6

¹⁸⁵ Swiss Financial Market Supervisory Authority [on-line]. FINMA. Dostupné na: <https://www.finma.ch/en/news/2017/09/20170919-mm-coin-anbieter/>

¹⁸⁶ Kanton Zug. [on-line]. Zug. Dostupné na: <https://www.zg.ch/behoerden/finanzdirektion/steuerverwaltung/kryptowaehrungen/download/Kryptowaehrungen%20-%20Merkblatt%20def.%20-%202030.11.2017.pdf/download>

¹⁸⁷ Course Listing Federal Income Tax 2018 k 31. prosinci 2017 [on-line]. Dostupné na: <http://perma.cc/9JCD-MHSE>

Spolková rada ve své odpovědi dne 15. listopadu 2017 oznámila, že vytvoří speciální pracovní skupinu zabývající se kryptoměnami a jejich právních aspektů a dopadů. Dne 18. ledna 2018 byla založena speciální pracovní skupina Blockchain/ICO v Bernu. Spadala pod státní sekretariát pro mezinárodní finance (Staatssekretariat für internationale Finanzfragen, SIF) se zapojením spolkového úřadu pro spravedlnost, Švýcarského úřadu pro dohled nad finančním trhem (FinMa) a v úzké konzultaci s daným odvětvím pracovní skupina přezkoumá právní rámec a určí případnou potřebu jednat. Do čela této skupiny byl obsazen státní tajemník Jörg Gasser¹⁸⁸, dále ředitel Federálního úřadu pro spravedlnost Martin Dumermuth¹⁸⁹ a výkonný ředitel FinMa (CEO) Mark Branson.¹⁹⁰ Skupina měla úzce spolupracovat s průmyslem a zapojit zainteresované podniky. Cílem této skupiny je práce na zvýšení právní bezpečnosti, zachovat integritu finančního centra a zajistit technologicky neutrální regulaci. Práce skupiny měla mj. vyjasnit regulační rámce a má i nadále zajistit, aby bylo Švýcarsko dostatečně atraktivním místem v této oblasti. Pracovní skupina by měla podávat zprávu Federální radě (švýcarské vládě) ke konci každého roku.¹⁹¹

Švýcarsko zavedlo novelou zákona o bankách ze dne 1. ledna 2019 licenci FinTech, která umožňovala zájemcům přijímat veřejné vklady až do výše 100 milionů CHF. Držitelé licence mohou navíc těžit z uvolnění požadavků ve srovnání s tradiční bankovní licencí.¹⁹²

Poslední novinkou na území Švýcarska, týkající se kryptoměn, je snížení transakčních „důvěryhodných“ převodů v kryptoměně z původních 5 000 CHF na 1 000 CHF. FinMa prostřednictvím těchto opatření provádí mezinárodní standardy, schválené v polovině roku 2019, a uznává zvýšená rizika praní špinavých peněz v této oblasti.¹⁹³

---

¹⁸⁸ CV viz. https://www.swissbanking.org/en/bankers-association/organization/20191114-5000-cv_sbvgl_gasser_en.pdf

¹⁸⁹ Viz. <https://www.staatskalender.admin.ch/displayperson.html?dn=cn=Dumermuth%20Martin%20KYTQA0,ou=Direktion,ou=Bundesamt%20fuer%20Justiz,ou=Eidg.%20Justiz-%20und%20Polizeidepartement,ou=Bundesrat&pos=0&size=0>

¹⁹⁰ CV viz. <https://www.finma.ch/en/~media/finma/dokumente/lebenslaeufer/cv-gl-branson.pdf?la=en>

¹⁹¹ Oficiální stránky Federální rady.[on-line]. Portál Švýcarské vlády [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: <https://www.admin.ch/gov/de/start/dokumentation/medienmitteilungen.msg-id-69539.html>

¹⁹² Oficiální stránky FinMa.[on-line]. Úřad pro dohled nad finančním trhem [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: <https://www.finma.ch/en/documentation/dossier/dossier-fintech/innovation-und-aufsicht-2019/>

¹⁹³ Oficiální stránky FinMa.[on-line]. Úřad pro dohled nad finančním trhem. Březen 2020 [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: <https://www.finma.ch/en/news/2020/02/20200207-mm-finiv/>

9 LEGISLATIVA KRYPTOMĚNY V ČR

9.1 POSTOJ ČNB K VIRTUÁLNÍM MĚNÁM

BTC, ETH ani žádná jiná kryptoměna není v současné době považována českou legislativou za peníze. Podle zákona o evidenci tržeb není v tomto ohledu možné vystavovat faktury na částky v uvedených kryptoměnách, ani v jejich jednotkách 0,5 BTC a v tomto kontextu není ani možno vést v kryptoměnách účetnictví. Vyplývá to přinejmenším ze samotné zákonné dikce, ale též z vyjádření ČNB, které odpovídá sice na jinou otázku, ale má formálně větší přesah. ČNB byla dotazována, zda „*je k obchodování s BTC nebo k jejich směně potřebné povolení ČNB?*“. Odpověď na tuto otázku byla následující; „*Data evidovaná v protokolu BTC nemají charakter pohledávky držitele BTC za jinou osobou, nejsou to tedy bezhotovostní peněžní prostředky ani elektronické peníze ve smyslu ustanovení § 4 ZPS, resp. peněžní prostředky ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. c) ZPS.*“¹⁹⁴

Nákup ani prodej BTC na vlastní účet podle této zprávy nepředstavují žádnou z platební služeb a to ani dle § 3 odst. 1 ZPS, z tohoto není vyjmuta ani bezhotovostní směna s cizí měnou (§ 2 odst. 1 písm. e) ZPS). Zpráva dále uvádí, že převod ani směna nepředstavuje reálně žádnou platební službu ve smyslu zákona ZPS, reálně by se po výše uvedeném dalo odvodit, že majitel účtu není povinen zákazníkovi vystavit účtenku podle zákona o evidenci tržeb. A to proto, že kryptoměna není uznaná jako peníze. To jako důvod č. 1., důvod č. 2 by spočíval zejména v tom, že by se musel určit směnárenský kurz k hodnotě BTC v době směny, což dle zákona o směnárenské činnosti nenaplnuje znaky stanovené v ustanovení § 11, když by musel provozovatel uveřejňovat na své provozovně kurzovní lístek. Nota bene když podle tohoto zákona neprovádí směnárenskou činnost, ale volnou živnost na živnostenský list nebo něco jiného. Obvykle by se stanovil kurz koruny české k jiné měně podle obchodního kurzu – kurzovního lístku ČNB, ale zde se opět naráží na onen problém s tím, že kryptoměny nejsou obecně považovány za peníze, a proto se v tomto smyslu nedaní a zároveň se nepřijímají ani do oběhiva.

---

¹⁹⁴ Obchodování s bitcoiny. [on-line]. Česká národní banka. únor 2014 [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/casto-kladene-dotazy/.galleries/stanoviska_a_odpovedi/pdf/obchodovani_s_bitcoiny.pdf

Obchodování s BTC nevyžaduje povolení ČNB, povolení k obchodování ČNB nemůže ani udělit a jako takové nepodléhá dohledu ČNB. Informační povinnost ČNB se v těchto případech neuplatní.

Výjimkou povolení a dohledu ČNB jsou případy, kdy se obchoduje s deriváty na BTC nebo jinou kryptoměnou, a tyto obchody mohou v závislosti na podobě obchodování naplnit znaky investičních nástrojů. K obchodování s nimi může být spojeno povolení obchodníka s cennými papíry. Dalšího nuceného zásahu ČNB by bylo třeba v případech, kdyby se jednalo o zřízení fondu se správou fondu investujícího do kryptoměn. V tomto případě by se jednalo minimálně o povolení ČNB, či za určitých podmínek by postačovala i pouhá registrace. Třetí výjimkou by bylo provádění platebních transakcí v souvislosti s organizací obchodů s kryptoměny, např. v rámci burzy zaměřené na virtuální měny. Pokud by určitá osoba prováděla převody bezhotovostních peněžních prostředků nebo elektronických peněz mezi kupujícími a prodávajícími a byly by naplněny znaky poskytování platební služeb.¹⁹⁵

9.2 TRESTNĚ PRÁVNÍ ASPEKT KRYPTOMĚN

Trestně právní rovina je v České republice stanovena trestním zákoníkem. Pachatel, který se dopustí trestného činu proti hospodářské činnosti spočívající v padělání peněz nebo bude ohrožovat oběh tuzemských peněz a nahrazovat je jinými, tzv. náhražkovými, může být potrestán odnětím svobody až na šest měsíců v souladu s ustanovením § 239 odst. 1 TZ.

Ač některé kryptoměny čím dál tím více naplňují základní vlastnosti peněz, neexistuje jejich pevná a jednotná definice, která by vedla k jejich legislativnímu ukotvení. V okamžiku, kdybychom vyžadovali regulaci pro kryptoměny tak, aby se daly kryptoměny považovat z pohledu práva za peníze, tak by musely podléhat klasickým pravidlům pro peníze. Tím pádem by ovšem ztrácely svoje kouzlo, podléhaly by centralizaci a nejednalo by se v tomto ohledu za kryptoměnu „nezávislou měnu“ na vládním aparátu.

V červnu roku 2019 předložilo Ministerstvo financí návrh zákona, kterým reagoval na změnu zákona AML, včetně některých dalších zákonů jako třeba

---

¹⁹⁵ Obchodování s bitcoiny. [on-line]. Česká národní banka. únor 2014 [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/casto-kladene-dotazy/.galleries/stanoviska_a_odpovedi/pdf/obchodovani_s_bitcoiny.pdf

živnostenského. Novela reflektovala na celosvětový fenomén kryptoměn a jejího pokusu o legalizaci a regulaci. Zákon AML měl zavádět novou definici virtuální měny jako elektronicky uchovávanou jednotku, která je současně schopna plnit platební, směnnou či investiční funkci. Novela zákona obsahovala i negativní výčet, v jakém případě se o virtuální měnu nejedná (např. zaknihované cenné papíry, investiční nástroje, aj.).

Z dnešního pohledu tuto definici naplňují přední kryptoměny jako je BTC, ETH, LTC a další. Vedle této změny má novela ambici zakomponovat do živnostenského oprávnění novou činnost spojenou s kryptoměnami. Měla by vzniknout nová samostatná skupina pojmenovaná „Poskytování služeb spojených s virtuální měnou podle zákona upravujícího opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu“, a toto samostatné odvětví by mělo spadat do volných živností. Připravovaný zákon o evidenci skutečných majitelů v reflektoru předkládané novely reaguje i na situaci, za níž by osoba takto podnikající měla splňovat bezúhonnost skutečného majitele a dalších osob, které by tuto činnost obstarávaly. Podnikající fyzická osoba v tomto specifickém odvětví bude v budoucnu s největší pravděpodobností podléhat povinné registraci do speciálního rejstříku. Povinnou osobou má být skutečně každý, respektive ten, kdo v této oblasti poskytuje služby spojené s virtuální měnou. Do výčtu služeb patří zejména koupě, prodej, uchovávání a správa portfolia, nebo zprostředkování nákupu a prodeje virtuální měny. Předložená novela reaguje též na případy poskytování dalších služeb spojených s virtuální měnou. Do toho segmentu spadá zprostředkování směny kryptoměn s penězi nebo jinými kryptoměnami, přijímání plateb za zboží a služby v kryptoměnách nebo provozování bankomatu pro směnu kryptoměn. Z návrhu zákona dále vyplývá, že by zamýšlená povinnost zápisu do nově vzniklého registru byla podmíněna zákonnou podmínkou pod trestem sankce nebo zákazu činnosti, či její pozastavení na dobu určitou.¹⁹⁶

---

¹⁹⁶ Regulace činností spojených s kryptoměnami. [on-line]. Právní prostor říjen 2019 [cit. 2020-08-30]. Dostupné na: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/financi-pravo/regulace-cinnosti-spojenych-s-kryptomenami>

V současné době není BTC v České republice uznán legislativou ani Českou národní bankou za peníze ani za tuzemskou či zahraniční měnu. V návaznosti na to nemůže být regulován zákonem o platebním styku, který reflektuje použití měny zákonné, mezinárodně uznatelné. Ministerstvo financí ČR ovšem reaguje na potřebu jistého právního ukotvení virtuální měny a na základě výše uvedeného spolu s novelou zákona č. 253/2008 se snaží vytvořit pevný rámec proti legalizaci výnosů z trestné činnosti. Novela obecně definuje a vymezuje fungování virtuálních měn tak, aby nedocházelo k praní špinavých peněz či financování terorismu.

Zde si dovolím citaci zákona 25 „*Nepřijímejte roli, kterou vám podstrkuje společnost. Stvořte sami sebe – vybudujte si novou identitu, jež bude vzbuzovat pozornost a nikdy nebude publikum nudit. Radši buďte tvůrcem vlastního image, než abyste umožnili ostatním, aby ho formovali za vás. Přidejte svému běžnému jednání a vystupování drobet teatrálnosti – vaše moc vzroste a váš obraz získá formát i důvěryhodnost.*“¹⁹⁷ Častokrát je společností podsouváno, že virtuální měny jsou výplodem nadnárodních korporací a že jsou stvořeny za účelem hromadění zisku a výnosu z trestné činnosti. Na druhé straně společnost ovšem nevidí, že určitý mechanismus, které kryptoměny do společnosti jako nový prvek přinášejí, mohou ulehčit a zefektivnit každodenní fungování společnosti v případě styku s úřady, v případě karetních a platebních transakcí atd. BTC a jiné kryptoměny tak, jak plynul čas, si získávají svoji důvěru nejenom uvnitř komunity, ale postupem času i společnosti po celém světě.

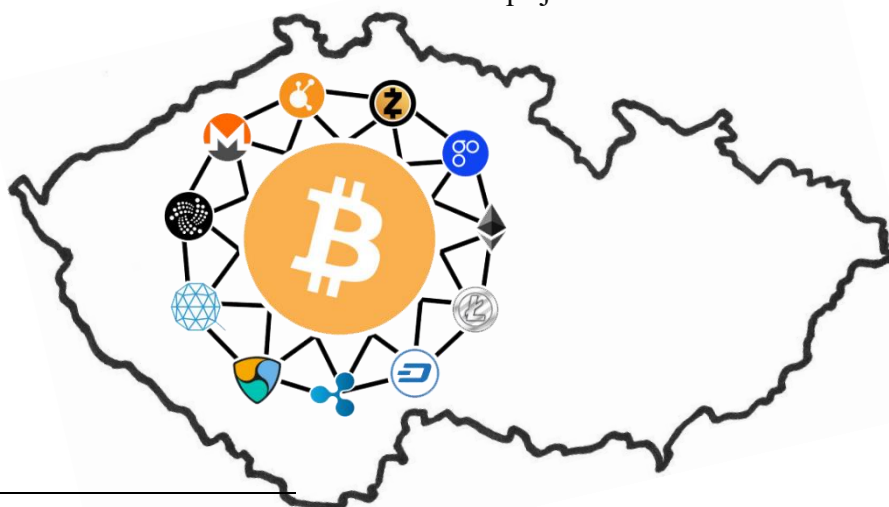
---

¹⁹⁷ GREENE, Robert – 48 zákonů moci., Bratislava 2019 – st. 108, ISBN: 978-808-100-4841

9.3 ÚSTAVA ČR A KRYPTOMĚNY

U emise jednotek kryptoměn a následného určení do oběhu mezi peněžní oběhivo nejde ani tolik o dohled centrální banky, ale o systém tvorby peněz. Kdybychom se ze dne na den rozhodli zrušit zákonnou měnu a Českou národní banku, mělo by to dominový efekt na celou společnost a odvětví. Neznamenaloby to pouhé vyškrtnutí článku 98 z Ústavy ČR, omezilo by to i některé pravomoci prezidenta republiky jmenovat členy bankovní rady ČNB. ČNB označuje za zákonné peníze a platné bankovky, které jsou vydány ČNB. Znamenalo by to přinejmenším vynětí tohoto ustanovení anebo zrušení ČNB jako takové. Ovšem ČNB by nebyla jediná, kterou by lavina v podobě tohoto vykonstruovaného procesu smetla. Zaměstnavatelé by podle ustanovení § 142 odst. 1 ZP přestali vyplácet svým zaměstnancům mzdu či plat, protože by neměli stanovené zákonné platidlo, a muselo by je v tomto případě analogicky nahradit platidlo jiné. Za této situace lze říci, že by se doba směnného obchodu zcela navrátila.¹⁹⁸

V České republice a obecně v Evropě se BTC nebyvale dařilo a stále daří. V srpnu roku 2014 si dokonce ministr financí Velké Británie koupil Bitcoin za 20 liber, aby ukázal světu svůj pozitivní vztah ke kryptoměnám. Rok 2014 byl důležitý v několika aspektech. Vznikla jedna z prvních HW peněženek, pomocí nichž bylo možné uchovávat kryptoměny jiným, než obvyklým způsobem (tj. papírová peněženka a SW peněženka). V témže roce Microsoft poukázal na to, že propad ceny kryptoměn nutně neznamená propad zájmu o virtuální měny. Microsoft se totiž na konci roku 2014 rozhodl přijímat BTC.¹⁹⁹

¹⁹⁸ STROUKAL, Dominik – Ekonomické bubliny, Grada Publishing 2019 – st. 18 – 23., ISBN: 978-802-712-1946

¹⁹⁹ STROUKAL, Dominik, SKALICKÝ, Jan – Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti, Grada Publishing – 2018 – st. 59 – 60, ISBN: 978-802-710-7421

STROUKAL, Dominik – Ekonomické bubliny, Grada Publishing 2019 – st. 18 – 23., ISBN: 978-802-712-1946

9.4 VIRUS SARS-cov2 & KRYPTOMĚNY

²⁰⁰Prvním velkým testem „stability“ měny si prodělal BTC v době celosvětové pandemie viru SARS-cov2 (COVID-19), kdy se i na ostatních kryptoměnách projevilo, že jistým směrem fungují jako každá jiná riziková aktiva. Potřeba nuceného oběhu bankovek a platidel v tomto směru dopadla i na svět kryptoměn. Cena jedné jednotky BTC (1 BTC) se od vyhlášení nouzového stavu v České republice skoro ztrojnásobil. Hodnota 1 BTC 9. února 2020 oscilovala kolem hodnoty \$9 920/1 BTC, měsíc na to spadla cena jednoho BTC na \$ 5 218. Kryptoměny prošly náročným obdobím, které není zdaleka u konce. Jejich růst je velmi podobný růstu některých hedgových fondů k akciím. Na druhou stranu je potřeba říci, že některé akcie a kryptoměny v tomto ohledu našly svoje nové dno, ke kterému se velmi pravděpodobně zpět hodně dlouho nepřiblíží.²⁰¹

²⁰⁰ Graf kurzu Bitcoin. Dostupné [on-line] na: https://finex.cz/kryptomena/bitcoin/?gclid=Cj0KCQjwv7L6BRDxARIsAGj-34qM4_hoZMn_uF53I8uO-xF5HyK9LR4thkT10LkfeYf22ZWe-VfVuNgaAnQyEALw_wcB

²⁰¹ VANÍČEK, Milan – J&T Banka, březen 2020 Praha. Dostupné [on-line] na: https://nazory.jtbank.cz/1180714-kryptomeny.html?gclid=Cj0KCQjwv7L6BRDxARIsAGj-34rOVh5IyRzlfZGozsgeSjnpv1mPUe-HzJcUUVA4tiDqfIXfBsihDadsaAsglEALw_wcB

9.5 OBCHODOVÁNÍ & KRYPTOMĚNY

Obchodování s kryptoměnami může být do jisté míry výdělečnou činností, ale jako každé obchodování může vést k velkým ztrátám. Většina obchodníků preferuje obchodování s BTC, přitahuje je jeho postupná stabilita, která je odlifrována od snad příliš velké volatility ostatních kryptoměn. Nicméně i ostatní kryptoměny mohou být velmi výdělečnou činností. Vždy však platí, že by si měl každý obchodník být minimálně jistý tím co dělá, a za jakým účelem. V první fázi by si měl danou kryptoměnu nastudovat, aby věděl do čeho „investuje“. Některé z kryptoměn mohou být pouhým „pokusným králíčkem“ ve světě digitálních měn. Některé kryptoměny totiž vznikají za účelem inovace, a ty tak mohou představovat jinou novou a efektivní vlnu. Této vlně určitá a leckdy movitá společnost důvěřuje. Naoko tak představují bezpečný způsob výdělku kvůli stoupající hodnotě měny, avšak na druhé straně mohou selhat ihned poté, co si „movitá společnost“ vybere svoje prostředky zpět. Stačí pouhý převod na jinou měnu.²⁰² Velké cenové pohyby kryptoměn jsou lákadlem pro začínající i zkušené investory. Během jednoho dne se totiž cena jednotky BTC může pohybovat v řádech 10, 100 i 1000 USD/1BTC. Na tradičních centralizovaných burzách by tento lavinový nárůstový efekt vyvolal spuštění ochranných mechanismů, a pravděpodobně by zastavil obchodování. Přílišný nárůst a pokles není silnou parketou těchto burz. Velké pohyby nabízejí obchodníkům potenciální velké zisky, a logicky vzato na druhé straně velké ztráty. Obchodník, který investoval do BTC v době od ledna do února roku 2020 nevěřil vlastním očím, co se dělo o měsíc později v březnu, a už vůbec nechápal, co se stalo během následujících pár měsíců, když z jedné jednotky BTC z hodnoty \$5 218 hodnota 1BTC vzrostla nad hladinu \$12 000.

²⁰² HARTMAN, Ondřej – Začínáme na burze – ALBATROS Media, a.s. – 2018, st. 221 – 222., ISBN: 978-802-650-7802

²⁰³ BITCOIN price. COINDESK. Dostupné [on-lin] na: <https://www.coindesk.com/price/bitcoin>

U příležitostného obchodování s digitální měnou je též velmi důležité pozadí a renomé společnosti, entity, která digitální měnu vlastní. Na přelomu 2012 vznikaly dokonce i sociální společnosti, které se zaměřovaly na profesionální investory. Příkladem takovéto společnosti je Sumzero, kterou vlastní dvojčata Winklevossoví.²⁰⁴ Po jejich nechvalně mediálně známé právní bitvě s majoritním vlastníkem sociální sítě Facebook Markem Zuckerbergem, se bratři přesunuli na sociální sítě investičního typu.²⁰⁵ Dnes je sociální síť Sumzero jednou z největších sítí na světě, kterou tvoří úzká skupinka obchodníků po celém světě, kteří sdílejí svoje investiční zkušenosti. Zajímavé je, že sociální síť tohoto typu má velmi přísná kritéria pro získání členství. Zhruba 75% žadatelů je odmítnuto. Po získání členství tito lidé získají mj. přístup do investiční sekce, kde ostatní uživatelé platformy sdílejí svoje zkušenosti.²⁰⁶

²⁰⁴ MEZRICH, Ben. Bitcoin Billionaires. Little Brown 2019., st. 32 - 34 ISBN: 978-1-4087-1190-3

²⁰⁵ CHRYSTAN, Paul. Ten Years After Facebook, Divya Narendra Continues To Innovate. Forbes. Dostupné [on-line] na: <https://www.forbes.com/sites/chrystanpaul/2014/02/20/ten-years-after-facebook-divya-narendra-continues-to-innovate/#71df587e266f>

²⁰⁶ JANNARONE, John. The Return of Facebook's Winklevoss Twins. The wall street journal. Dostupné [on-line] na: <https://www.wsj.com/articles/SB10000872396390444433504577651750662070974>

9.6 OBČANSKÝ ZÁKONÍK & KRYPTOMĚNY

Z pohledu občanského zákoníku lze obecně tedy o kryptoměnách říci, že jsou to věci v právním slova smyslu. Podle příslušné normy je to věc, která je rozdílná od osoby, a slouží k potřebě lidí například směnou, nebo nákupem.²⁰⁷ Podle občanského zákoníku kryptoměna ovšem naplňuje další znaky;

- a) Zastupitelnost, c) Nehmotná věc,
- b) Movitá věc, d) Nezužitelná.

Dle negativního výčtu se v tomto ohledu nejedná o ovladatelnou část vnějšího světa s povahou samostatného předmětu, proto se jedná o nehmotnou zastupitelnou movitou věc. Zastupitelnost je určena v tomto případě směnou, výměnou za jinou věc téhož druhu 1BTC = 2ETH, atd. Naopak věcí nezužitelnou by se mělo jednat dle mého názoru tehdy, pokud by se kryptoměna používala výhradně za účelem spotřebování či zpracování. Což není primární určení kryptoměny. Ke skladu nebo ke zcizení nejsou kryptoměny určeny už vůbec.²⁰⁸

Právní vakuum nastává v okamžiku, kdy bychom překlopili legislativní problematiku do dědického práva. Zde právo totiž nepamatuje na to, že by v dědickém řízení byl soud, potažmo notář, který by měl za povinnost pátrat po majetku pozůstalého v tzv. digitálním světě. Notář, ba ani soud tuto povinnost nemají. Zákonná díkce jim to totiž neukládá. Pro tyto případy se může stát, že je v „digitální síti“ velká řada nevyužitých digitálních jednotek kryptoměn. Nicméně obecně notář může pátrat po zemřelém v okamžiku, kdy to dědicové oznámí nebo požadují. Bude-li ovšem některý z dědiců tvrdit, že zemřelý vlastnil kryptoměny, je velmi obtížné se k takovému účtu bez přístupových údajů dostat a jakkoliv tak uspokojit dědice a jeho pozůstalostní nárok.²⁰⁹ Čínská lidová republika je v tomto ohledu napřed, a od 1. ledna 2021 mohou pozůstalí dědit veškeré digitální měny, včetně kryptoměn.²¹⁰

²⁰⁷ Viz ustanovení § 489 a násl. zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník

²⁰⁸ TYLEČEK, Ondřej – Blockchain - právní (ne)regulace v ČR a ve světě. Právní prostor únor 2019. Dostupné [on-line] na: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/pravo-it/blockchain-pravni-ne-regulace-v-cr-a-ve-svete#link-note-5>

²⁰⁹ SANDRO, Elčić – Odvrácená strana zabezpečení kryptoměn. Hospodářské noviny 2018. Dostupné [on-line] na: <https://archiv.ihned.cz/c1-66149180-zabezpeceni-kryptomen-ma-odvracenou-stranu-dedictvi-v-bitcoinech-muze-znamenat-trauma-15-procent-jich-mizi-do-nenavratna>

²¹⁰ Čínští občané mohou nově legálně dědit kryptoměny. Blog Crypto Kingdom květen 2020. Dostupné [on-line] na: <https://blog.cryptokingdom.tech/cs/clanek/cinsti-obcane-mohou-nove-legalne-dedit-kryptomeny>

9.7 KRYPTOMĚNY JAKO INVESTICE

V roce 2010 si floridský programátor Laszlo Hanyecz pořídil pár lahodných pizz za 10 000 Bitcoinů. Kdyby si tehdy koupil pizzu za svoje prostředky, byl by dnes miliardář.²¹¹

Když si mladý Rus na konci roku 2017 koupil za 35BTC byt v Praze, je jistým důkazem toho, že si lze za Bitcoinů koupit něco nespoteřovatelného a nehnutelného.²¹² Nutno podotknout že nevím, o jaký byt a v jaké lokalitě se jednalo, ale z dnešního úhlu pohledu by se jednalo o byt za částku překračující hranici 9 000 000 Kč. S ohledem na to, že průměrná cena bytu v Praze se za 1m² pohybuje okolo částky 100 000 Kč, mohlo se jednat o byt o rozloze kolem 80 – 100m².²¹³ Každopádně na konci roku 2017 měl BTC zatím nejvyšší hodnotu v samostatné historii. 1BTC se vyšplhal nad hranici 400 000 Kč, čili v té době se mohlo jednat o daleko vyšší „transakci“, než se domnívám.

Automobilový průmysl v čele s luxusními značkami jako je Italské Lamborghini a Anglický Rolls-Royce vyslyšely dobu, a v roce 2017 se připojily k jisté alternativě platit za nový vůz v jiné měně. Bitcoinem šlo pořizovat oficiálně automobily.²¹⁴

Jeden z největších tuzemských prodejců technologie Alza.cz umožnila svým potenciálním zákazníkům nakupovat Bitcoinů už v roce 2017. Byla tak na území České republiky mezi prvními, kteří tuto technologii zavedli do svých prodejen a umožnili zákazníkům platbu v BTC na denní bázi. Alza nejenže umožňuje od tohoto roku nákup Bitcoinů za koruny a eura, ale umožňuje svým zákazníkům platit za zboží v této virtuální měně.²¹⁵

V roce 2018 se pražská metropole stala celosvětovou jedničkou v příjímání Bitcoinů. Kryptoměnou bylo možno zaplatit ve vícero obchodech a místech, než v New Yorku nebo Tokiu. V Praze bylo možno mezi obchodníky zaplatit v této

---

²¹¹ VÁVRA, Jan. E15 květen 2020. Dostupné [on-line] na: <https://www.e15.cz/kryptomeny/krypto-graf-tydne-bizarni-vyroci-pred-deseti-lety-utrtil-bitcoiny-za-pizzu-dnes-by-byl-miliardar-1369936>

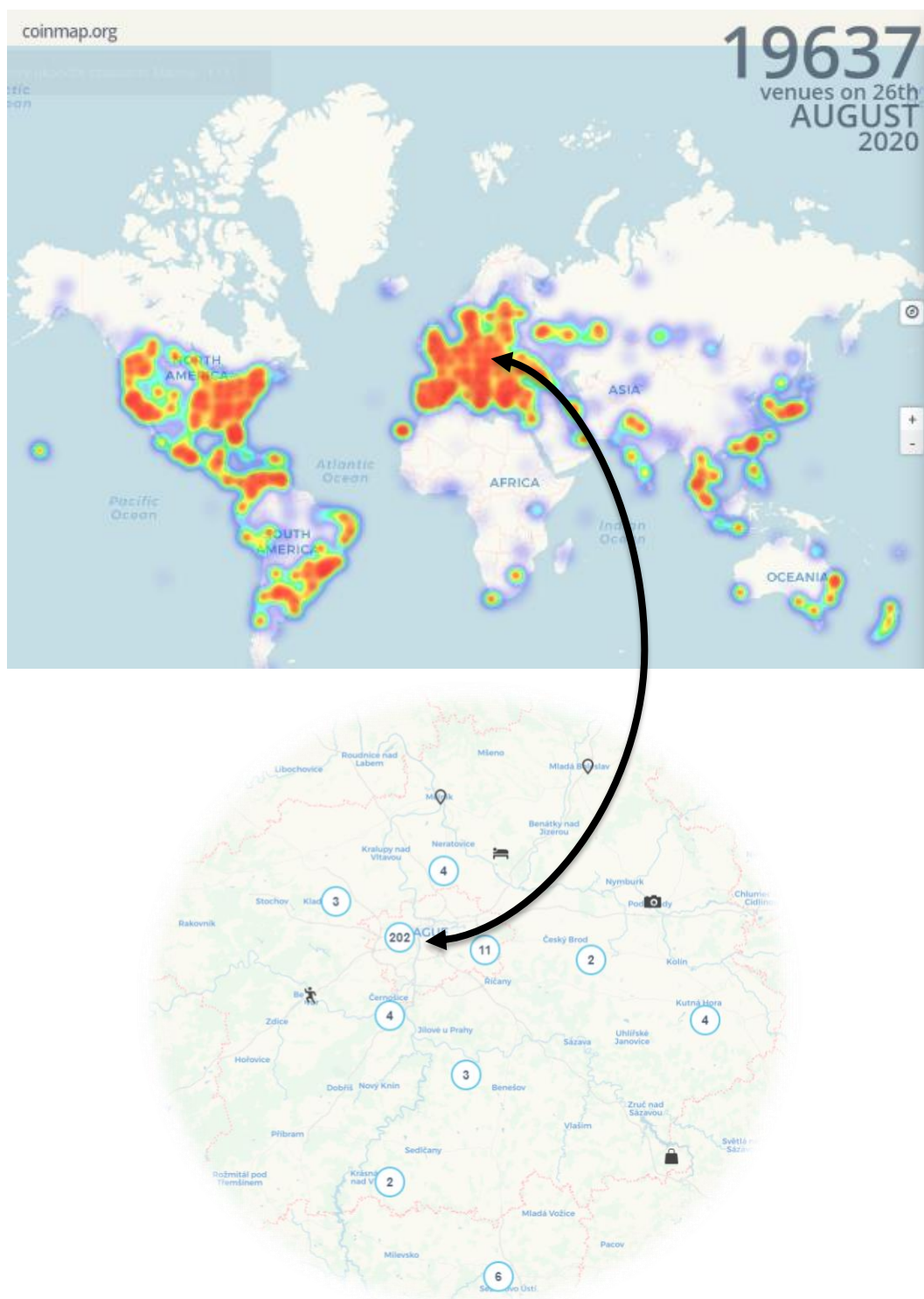
²¹² ČEPEROVÁ, Klára – Byznys. Dostupné [on-line] na: <https://byznys.ihned.cz/c1-65998020-v-praze-se-prodal-byt-jen-za-bitcoiny-jako-teprve-druha-nemovitost-na-svete-rus-za-nej-dal-35-bitcoinu>

²¹³ CENOVÁ MAPA – Developerský trh v Praze za květen a červen 2020. Dostupné [on-line] na: <https://www.cenovamapa.org/GetDocument.ashx?DocumentID=4ab139ba-ae61-4131-a6f1-b09a354977be>

²¹⁴ BUREŠ, David – AUTO.cz. Dostupné [on-line] na: <https://www.auto.cz/bitcoin-dobyva-automobilovy-svet-za-modni-kryptomenu-uz-koupite-lamborghini-i-rolls-royce-111947>

²¹⁵ FAJMON, Martin – MOBiLNET.cz. Dostupné [on-line] na: <https://mobilenet.cz/clanky/alza-umozni-nakupovat-za-bitcoiny-ma-i-vlastni-automaty-32882> srovnání: <https://www.alza.cz/platba-bitcoiny-a-btc-automaty-alza>

měně na 155 místech. V roce 2020 se počet přehoupl lehce přes hranici 200. Podle portálu Coinmap.org je aktuálně na světě více než 13 000 obchodních míst, které přijímají Bitcoinů nebo jinou formu kryptoměn.²¹⁶ Bude zajímavé sledovat vývoj v následujících letech. Velmi pravděpodobně bude překročen magický milník 20 000 obchodních míst, ve kterých jsou přijímány BTC.

²¹⁶ HEJKRLÍK, Pavel – BYZNYS 2018. Dostupné [on-line] na: <https://byznys.ihned.cz/c1-66221890-praha-je-celosvetovou-jednickou-v-prijimani-bitcoinu-kryptomenou-zaplatite-na-vice-mistech-nez-v-new-yorku-nebo-toku>

10 DANĚ A KRYPTOMĚNY

Daňová soustava České republiky co do svého objemu není zrovna pro obyčejného smrtelníka není tolik přehledná. Nicméně i kryptoměny podléhají určitému odvodu na dani. Do daňové povinnosti řadíme vždy ty kryptoměny/virtuální peníze, které v průběhu let nabudou na své původní hodnotě. První důležitý aspekt pro vyměření daně obecně je, jaká byla původní pořizovací hodnota kryptoměny. Druhým hodnotícím kritériem je, jaká výstupní hodnota měny ze systému byla v době zúčtovací. Daně jsou kapitolou sama pro sebe, a jejich soustava je velmi rozvrstvená.

Problematika zdaňování kryptoměn ovšem nabízí pro daňové poradce daleko více otázek. Obecně se kryptoměny v této formě dají rozdělit na tři různá odvětví; účetní aspekty a daňové aspekty, vedle toho též na regulaci kryptoměn pomocí daňových zákonů a nařízení. Pro účely této práce se budu zabývat pouze daní z přidané hodnoty a kryptoměny jako účetní jednotky.

10.1 KRYPTOMĚNY A DPH

Daň z přidané hodnoty je z pohledu České republiky daní harmonizovanou, neboť je členem Evropské unie. S ohledem na judikaturu Soudního dvora Evropské unie to v jistých směrech zlehčuje legislativní a zdaňovací proces, protože rozsudek SDEU vyřešil řadu otázek a uvádí také mj. to, že transakce s kryptoměnami jsou předmětem daně, a vedle toho též upravuje otázku zabývající se osvobození od daně. Pro Finanční správu, potažmo Českou republiku, je rozsudek SDEU závazný. Je tak pravděpodobné, že se jím příslušné orgány budou v určených mantinelech pohybovat. Směna kryptoměn je předmětem daně z přidané hodnoty, protože se jedná o provozování směny za úplatou. Tuto činnost však lze zařadit coby činnost finanční, která je od daně osvobozena bez nároku na odpočet daně. Předmětem daně z přidané hodnoty ovšem není samotná těžba kryptoměn, což vychází ze stanoviska SDEU, podle kterého se o předmět DPH jedná v okamžiku, kdy existuje jednoznačná spojitost mezi poskytnutou službou a přijatou úplatou. Samotná těžba kryptoměny však často skončí bezvýsledně, a případná odměna za těžbu je stejně tak náhodná jako výhra v loterii.²¹⁷

---

²¹⁷ Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 22. října 2015 ve věci C-264/14. (Hedqvist)

Od 1. července 2017 byla rozšířena legislativa týkající se DPH. Od té doby je možné ručení za daň DPH v souvislosti s kryptoměny. Legislativa naráží na případy, kdy je možné ručit za DPH v případě, že odběratel zaplatí za zboží nebo služby v některé z aktuálních virtuálních měn.²¹⁸

Určitou právní problematiku však tvoří metodický pokyn k aplikaci zákona o evidenci tržeb vydané Generálním finančním ředitelstvím, kde k aplikaci ustanovení § 5 písm. d) zákona č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb uvádí, že povinnost k evidenci EET vzniká i platbou v jiných formách, tedy včetně plateb ve virtuálních měnách.²¹⁹

Obecně je předmět daně upraven v ZoDPH v ustanovení § 2. Na kryptoměny se vztahuje tehdy, kdyby se jednalo o zdanitelné plnění, které by bylo svým rozsahem předmětem daně a není od daně osvobozeno. Pro základ daně je počáteční nabývací titul z vlastnického práva k jedné jednotce kryptoměny, a posléze její výstupní hodnota.²²⁰ Vedle toho je předmětem daně vše, co podléhá dodání zboží nebo poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v tuzemsku. Osoba povinná z daně je ta osoba, která uskutečňuje ekonomické činnosti na území tuzemska jako FO, PO. A mimoto je každý, kdo překročí hranici 1 000 000 Kč, jejíž obrat za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne tuto hranici, je vyjmut z plnění a osvobozen od daně. Jsou to ty osoby, které uskutečňují pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně.²²¹

²¹⁸ MAREŠ, Milan – EPRAVO.cz září 2018. Kryptoměny z účetního a daňového hlediska. Dostupné [on-line] na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/kryptomeny-z-ucetniho-a-danoveho-hlediska-108117.html>

²¹⁹ Generální finanční ředitelství. Metodický pokyn k aplikaci zákona o evidenci tržeb. Dostupné [on-line] na: https://www.etrzby.cz/assets/cs/prilohy/Methodika_k_evidenci_trzeb_v2-0.pdf

²²⁰ Dle ustanovení § 36 ve spojení s 36 odst. 6 písm. d) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

²²¹ Ustanovení § 6 ZoDPH

10.2 KRYPTOMĚNY JAKO ÚČETNÍ JEDNOTKA

Z pohledu účetnictví je virtuální měna velmi problematická. Legislativní proces v České republice tomto ohledu zcela jistě nereagoval na potřeby daňových poradců a odborné veřejnosti. V současné době je doporučovaný způsob vykazování kryptoměn pro daňové účely, a to sice jako zásoby. V jistých směrech se ovšem spekuluje nad tím, že by se virtuální měny mohly řadit jako cenné papíry ve výpisech jako nehmotný majetek, či dokonce jako ceniny. V tomto ohledu však jednotná úprava neexistuje. Ministerstvo financí prosazuje, aby se v případě snížení hodnoty kryptoměn vytvářely opravné položky. Ty by měly efektivně reflektovat na tuto situaci. Velmi problematické může být doložení zůstatků na účtu s kryptoměnami při účetní závěrce. Jednak proto, protože by zůstatek účtu měl zcela jistě souhlasit se zůstatkem na výpisu z elektronické peněženky, ale také protože ne u všech typů kryptoměn tato peněženka existuje. Je tak potřeba mít alespoň čestné prohlášení od dané osoby, anebo mít opis či výpis z burzy. Přední daňový poradci ovšem v tomto ohledu narážejí na to, že výpis z burzy či její opis by nemusel obstát před orgánem státní správy, či před kontrolou z finančního úřadu.²²²

Oceňování virtuálních měn se řídí klasickou právní úpravou. Při nákupu kryptoměn je použita jako první pořizovací cena, a při výstupu, vyskladnění, odkoupení, je pak hodnota virtuální měny oceněna metodou FIFO²²³, anebo aritmetickým průměrem kryptoměny v průběhu zdaňovacího/kalendářního období.

²²² MAREŠ, Milan – EPRAVO.cz září 2018. Kryptoměny z účetního a daňového hlediska. Dostupné [on-line] na: <https://www.epravo.cz/top/clanky/kryptomeny-z-ucetniho-a-danoveho-hlediska-108117.html>

²²³ First in-First out, tamtéž.

11 NÁKUP BITCOINU

11.1 VÝBĚR PENĚŽENKY

Výběr peněženky je zásadní pro pohodlné užívání a nakládání uživatele s kryptoměny. Virtuální/kryptoměnové peněženky řadíme podle toho, jaký mají účel, a zároveň podle toho, jaký typ zabezpečení obsahují. Jejich primární účel je k uchování jednotek měny a jejich následná distribuce v síti.

11.1.1 Mobilní peněženka

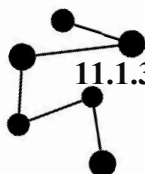

Klíč adresy, algoritmus, a další funkce, spravuje aplikace v chytrém telefonu nebo tabletu. Je uživatelsky přívětivá, snadná na ovládání a může být biometricky zabezpečena.

11.1.2 Desktopová peněženka

Klíč a adresy spravuje stolní počítač nebo notebook pomocí speciálního programu. Některé programy dokonce umožňují využívání vašeho PC k ukládání záznamů v síti.

11.1.3 Bitcoinový klient/full node

Počítač funguje jako uzel v bitcoinové síti, jeho prostředí běží na klientovy dané kryptoměny a zároveň slouží jako peněženka.

11.1.4 Webové peněženky

Klíče a adresy spravuje třetí strana na svých serverových zařízeních, ke kterým se uživatel připojuje přes webový prohlížeč počítače, telefonu nebo tabletu.

11.1.5 Hardwarové peněženky

Jsou specializovaná zařízení, která se připojí k počítači, telefonu nebo tabletu, a uchovávají klíče a potvrzují transakce.

11.1.6 Papírové peněženky

Jsou vytištěny na klasickém papíru, kde je uveden speciální soukromý klíč a k němu příslušející veřejný klíč.

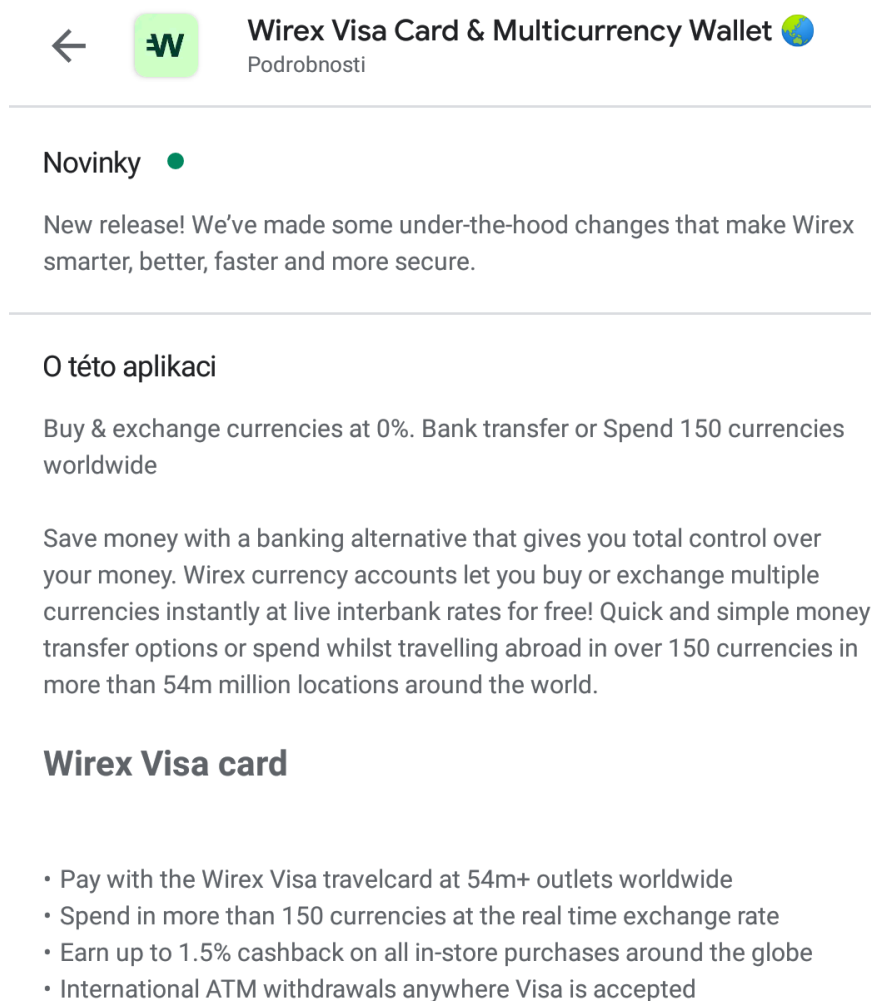

11.2 SIMULOVANÝ NÁKUP BTC

Pro účely simulovaného nákupu hodnoty Bitcoinu jsem použil společnost Wirex wallet. Společnost poskytuje rychlé, výhodné a pohodlné nakoupení jednotek kryptoměn. Kromě BTC si uživatel/investor může zakoupit Ethereum, Litecoin, Euro, US Dollar, Australský Dollar, Japonský Yen a další. Společnost uživateli zároveň nabízí možnost získání platební karty, skrze kterou je možné platit standardně v obchodech s tím, že se odečítá hodnota, kterou máte v peněžence.

V první fázi je nutné si stáhnout aplikaci v app store určeného pro prostředí apple iOS nebo android.²²⁴

← **Wirex Visa Card & Multicurrency Wallet** [Podrobnosti](#)

Novinky ●

New release! We've made some under-the-hood changes that make Wirex smarter, better, faster and more secure.

O této aplikaci

Buy & exchange currencies at 0%. Bank transfer or Spend 150 currencies worldwide

Save money with a banking alternative that gives you total control over your money. Wirex currency accounts let you buy or exchange multiple currencies instantly at live interbank rates for free! Quick and simple money transfer options or spend whilst travelling abroad in over 150 currencies in more than 54m million locations around the world.

Wirex Visa card

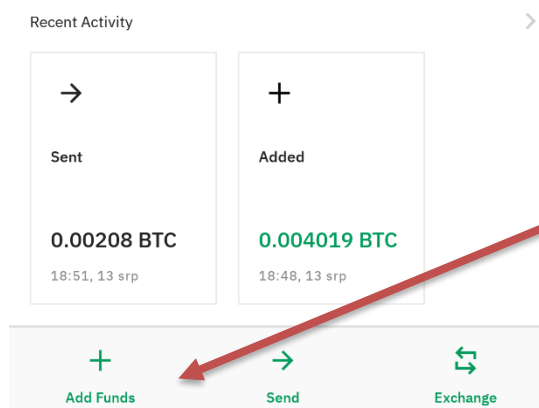
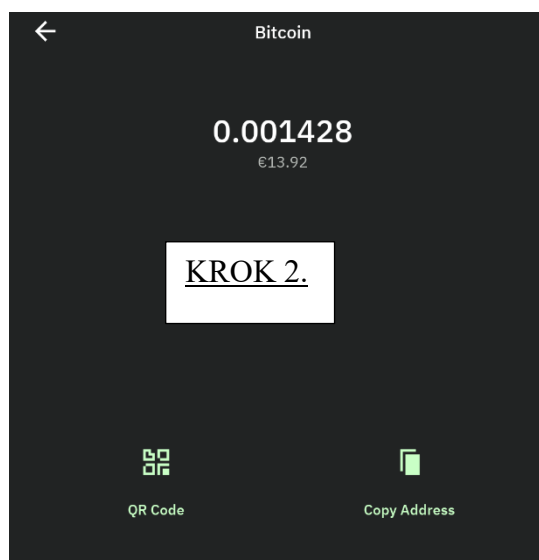
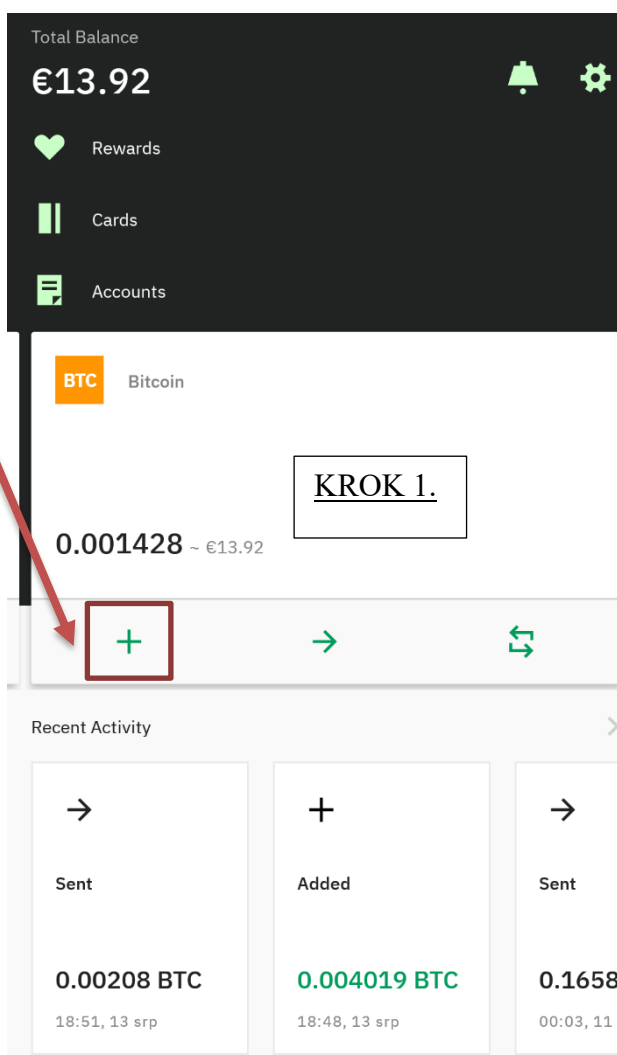
- Pay with the Wirex Visa travelcard at 54m+ outlets worldwide
- Spend in more than 150 currencies at the real time exchange rate
- Earn up to 1.5% cashback on all in-store purchases around the globe
- International ATM withdrawals anywhere Visa is accepted

²²⁴ Pro prostřední apple iOS. App Store: <https://apps.apple.com/cz/app/wirex-visa-card-wallet/id1090004654?l=cs>

Pro prostřední android OS. Play Store: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.wirex>

Po nainstalování, registrování naší identity a ověření e-mailové adresy si vybereme další možnosti. Jakou měnu chceme nakoupit, v našem případě Bitcoin, a klikneme na tlačítko + (přidat prostředky).

Pro přidání jednotek virtuální měny zmáčkneme „Add Funds“ / přidat prostředky.

KROK 3.

Vybereme platební metodu pro převod, popřípadě si přidáme novou kartu určenou pro převod.

← Enter Amount

Add Funds

From Linked Card

MasterCard **** 1603
Added 11.08.2019

Link New Card

KROK 4.

Po zadání platebních údajů si zvolíme na displeji požadovanou hodnotu, kterou chceme vložit. Aplikace umožňuje zadat jednotkové množství virtuální měny, anebo částku v aktuální hodnotě v měně € nebo \$.

How much would you like to add?

EUR

0

MAX

0 BTC

Calculate in Bitcoin

Continue

1	2	3
4	5	6
7	8	9
.	0	ⓧ

KROK 5.

← Enter Amount

How much would you like to add?

BTC

0.001428

MAX

€14.29

Calculate in Euro

Continue

1	2	3
4	5	6
7	8	9
.	0	ⓧ

Po zadání požadované hodnoty v měně nebo v jednotkách virtuální měny budeme pokračovat a potvrzovat stisknutím tlačítka „continue“.

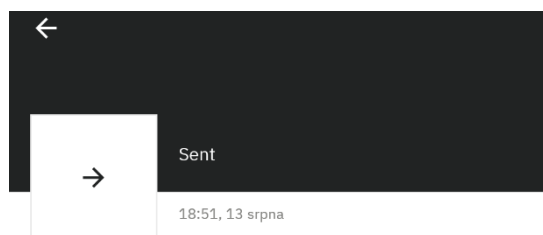

KROK 6.

Požadované množství si pro kontrolu ještě jednou ověříme, zda odpovídá požadovanému množství a hodnotě a následně potvrdíme.

Aplikace – společnost si účtuje 1% z nakoupené celkové hodnoty jednotky virtuální měny. V současné době není na trhu výhodnější směnárenský poplatek za „zprostředkování“ nákupu. Burzy jsou jistou výjimkou, ovšem nejsou tak stabilní.

KROK 7.

0.00208 BTC

From
BTC

Fee
0.000511 BTC

To
1EM3iWavZ8m5Mb2gBnjuooj82aoXyg17wm

Blockchain link
f6c61f92e9449286c2475efdfdd37964c370c137f7fc6fbd5d0e
f8c1bfee90ee

Čekání na příjem prvních virtuálních jednotek dané měny může být někdy nepříjemně dlouhé, avšak v současné situaci trvá maximálně 10 až 20 minut. S obdrženými prostředky, měnou, můžeme posléze nakládat podle své vůle. Pro vlastnictví tohoto typu jsou obvyklé standardní procesy. S tímto právem můžeme disponovat, měnit/dělit, posílat, zrušit, či někomu darovat. Toto je identifikační číslo peněženky a řádek, kde je uveden. Blockchain link slouží pro identifikaci převodu, a záznamu v síti. Lze si jej veřejně zjistit.²²⁵

[Contact Support](#)

²²⁵

Ověření dostupné [on-line] na:
<https://www.blockchain.com/cs/btc/tx/1aa5ba3287fb9bb874ba56ed7f17a829e36c1d0db0868ffd6c6e2710e91354e9>

12 ZÁVĚR

Cílem této práce bylo zanalyzovat české právní prostředí, vývoj a základní daňové aspekty kryptoměn. Jako sekundární téma této práce bylo zjistit, zda vybrané země, v rámci společenství EU a mimo něj, se aktivně právním rámcem kryptoměn zabývají. Popřípadě jak je regulují. Za tímto účelem byla práce rozdělena do jedenácti částí, které se dále člení na různý počet kapitol. Podstatná část práce je ovšem obsažena v pěti kapitolách.

Co se zdrojů týče, byla práce doslova přizpůsobena době. Většina zdrojů vychází z on-line webového prostředí. Není mnoho odborné literatury v českém jazyce, která by komplexně shrnovala téma této práce. V současné chvíli je velmi málo odborné literatury, která by přímo souvisela s kryptoměnami, právem a daněmi. Odborná monografie vycházela převážně z ověřených internetových zdrojů a publikací. Velká část pramenů byla použita převážně z anglicky mluvících zemí, částečně pak v češtině, výjimečně v ruštině a němčině. V úvahu připadaly i zdroje tištěné, odborné publikace jednotlivých právních časopisů a vydavatelů. Bohužel pandemie viru SARS-COV-2 přístup k těmto zdrojům značně zkomplikovala. Využil jsem tak v maximální možné míře jejich on-line podobu, včetně jejich komentářů.

V první kapitole jsem přistoupil k tomu, abych vyjasnil historický vývoj peněz jako platidla s tím, že se v celé práci snažím dávat velký důraz na zlatý standard. Několik tisíc let před naším letopočtem bylo totiž zlato a vzácné kamení bráno jako stabilní prvek ve společnosti, a to skrze majetkové třídy společnosti. Nakonec tento prvek lze spatřovat i v posledních několika letech, kdy nastala velká finanční krize, kterou můžeme datovat od 2007 až do 2010. I přes globální krizi, která si troufám říci je před námi. Vždy se v těchto těžkých dobách, a to jak majetní, tak i nemajetní lidé ubírali ke koupi nějakého omezeného prvku ve společnosti, který je ideálně neregulován státem a má stabilní hodnotu. V tomto ohledu vždy vyhrály vzácné kovy (zlato, stříbro, platina) a nakonec i diamanty. Důkazem toho je vývoj ceny jednotlivých kovů v posledních letech.

Druhá kapitola práce je věnována legislativnímu exkurzu koruny Československé. V době, kdy byla země po první světové válce zdecimována bylo třeba uchopit národohospodářskou politiku a nový stát pevně do rukou tak, aby se zemi a novou měnu státu podařilo získat světovou důvěru a renomé. V této kapitole se relativně komplexně zabývám legislativním vývojem koruny československé. Kdy bylo nejprve nutno vymyslet klíč z přechodu koruny Rakousko-Uherské a poté zavést vlastní měnu, kterou bylo nutno stabilizovat aktivitami země, národním bohatstvím a mezinárodními kontrakty. V budování nového státu jsme obstáli, byli jsme v Evropě špičkou. Měli jsme dobrý průmysl, velmi dobré vztahy s okolními zeměmi a vytvářela se nová politika a bilaterální, mezinárodní kontakty a vztahy. Před vypuknutím druhé světové války jsme měli velmi stabilní měnu, která se mohla chlubit téměř nejvyšším podílem zlata, který byl kryt v bankách. Národní vize zlatého standardu, tehdejšího ministra financí Dr. Aloise Rašína, byla v roce 1936 na svém vrcholu. O pár let později vypukla druhá světová válka a vývoj a hodnota koruny Československé byla značně oslabena. Po krutém období druhé světové války přišly další nelehké časy pro české obyvatelstvo. Komunistický režim svojí ideologií zničil velmi prosperující a dobře fungující peněžní systém, který přežil i těžké období druhé světové války. Až v roce 1971 byl zrušen zlatý standard v USA a kapitalismus začal na globální úrovni růst. Později se objevily nové pojmy, například jako kvantitativní uvolňování, a peníze v očích velkých obchodníků přestaly do jisté míry představovat základní funkci. Uchovatele hodnoty.

Ve třetí kapitole se zabývám základními pojmy peněžního prostředí tak, aby bylo jasno, co to jsou kryptoměny, virtuální měny a digitální měny. Popřípadě jaké jsou mezi nimi rozdíly, a jaké zásadní znaky oddělují měnu státu od měny virtuální. V této části jsem došel k závěru, že výše uvedené pojmosloví je defacto totéž, jen některé země je pojmenovávají odlišně. Používá se spíše jako synonymum, přičemž každý stát tuto terminologii uchopil jinak. V tomto ohledu tak není globálně sjednocena terminologie. Zároveň v kapitole uvádím příklady předchůdců digitálních peněz. Po obsahové stránce mají všechny uvedené příklady společného jmenovatele. Pro daný stát byly ve své době zakázané a jednalo se o trestný čin padělání peněz. Systém tehdy nebyl připraven na změnu a nikdo se nechtěl „aklimatizovat“ a přizpůsobovat.

Čtvrtá kapitola plynule navazuje na vysvětlené pojmy, se kterými pracuje samostatně v přechodí kapitole s tím, že uvádí a dále pojmenovává další klíčové parametry pro pochopení kryptoměn. Tato část má stejně jako peněžní systém jakékoliv země společného jmenovatele. Je to důvěra a bezpečnost v měnu. Jestliže širší obyvatelstvo nedůvěřuje svojí národní měně, svým představitelům, svým institucím, svému státu, snaží se většinou hledat alternativu, jak si uchovat svoje vydělané prostředky. Leckdy tak investují do portfolia nadnárodních společností, pořizují si drahé šperky, kameny atp. Tímto krokem se snaží diverzifikovat svoje prostředky proto až nastane krize. Tím pádem by nebylo dotčeno jejich portfolio, obsahující akcie a případné ztráty národní měny (hodnoty peněz).

Pátá část práce přinesla zjištění, že většina států Evropského společenství i zemí mimo EU kryptoměny výrazným způsobem nedoporučují nebo přímo zakazují. Popřípadě se snaží vytvořit takovou právní regulaci, která zamezuje používání kryptoměn pod hrozbou vynucené sankce. Nicméně řada států, které jsou v práci obsaženy mají od kryptoměn spíše odstup. Nijak se vůči nevymezují. Ve Švýcarsku dokonce může občan platit místní poplatky do určené hodnoty jednotky BTC. Švýcarsko se snaží být v tomto ohledu progresivní zemí, která chce umožnit používat svým obyvatelům moderní platební prostředek. Dle mého přesvědčení se vydává správným směrem. Z pohledu daňové problematiky jsou zde země, které kryptoměny osvobodily od daně a tím je defacto legalizovaly a jinak je víc neregulují. Dohledal jsem, že se jedná se o Bělorusko a Japonsko. Naopak Bolívie se rozhodla kryptoměny úplně zakázat.

Následná část je věnována legislativě v České republice, která nějakým způsobem zasahuje do právního rámce kryptoměn. Česká národní banka se ve svém stanovisku jasně vyjádřila o tom, že kryptoměny nevnímá jako peníze ani jako prostředek směny. Nicméně pro potřeby směnárenské použity mohou být, ač jsou extrémně volatilní. Z pohledu občanského zákoníku se jedná o věc, která je zastupitelná, nehmotná, nezužitelná a je movitá. Z pohledu Ústavy a zákoníku práce dovozují, že by musely mít kryptoměny status oběživa nebo peněz. Jinak s nimi v tomto smyslu nelze ani nakládat. Tedy, že by sloužily například jako odměna za odvedenou práci. V kontextu peněz to má však daleko větší důsledky třeba na samotné fungování ČNB, která vykonává

dohled nad měnou. V této kapitole poukazují také na to, že s kryptoměnou jako prostředkem směny obchodovat lze. V minulosti totiž byly realizovány zajímavé obchody (nákup pizzy, nákup bytu, nákup automobilu atp.). Z pohledu trestního práva se na kryptoměny vztahuje ustanovení, které předvídá negativní vztah pachatele k národní měně. Jedná se o ustanovení postihující padělání peněz nebo ohrožování oběhu tuzemských peněz a nahrazování je jinými. Globální svět, dle mého přesvědčení, hledí na kryptoměny jako na schopného konkurenta národním měnám. Jsem zvědav, kde budeme za pár let. Snad Česká republika nebude k tomuto fenoménu lhostejná.

V předposlední kapitole se věnuji daňovým aspektům nakládání s kryptoměny. Rozebral jsem dvě možné situace, které by mohly v souvislosti s jednotlivými druhy příjmů nastat. Zhodnotil jsem je z hlediska relevance k obsaženému prvku a vyšlo mi, že je tento vztah velmi podobný jako u klasického daňového schématu v rámci daňové soustavy ČR. Dospěl jsem k závěru, že v případě krátkodobých či dlouhodobých investic budou takovéto aktivity podléhat klasickému režimu zdanění příjmů ze samostatné výdělečné činnosti. Podléhá tomu ovšem skutečnost, zda osoba používá kryptoměny k podnikatelským aktivitám či jako investiční portfolio. Například u zprostředkovatelské činnosti pro další osoby by se jednalo o příjmy ze samostatné činnosti, a to i za předpokladu, že se výhradně nemusí jednat o služby spojené s vlastním portfoliem. Z režimu DPH jsou podle judikátu SDEU vyjmuty směnné operace na BTC vs. fiat měna a napopak.

Závěrečná kapitola byla věnována reálnému nákupu malého množství kryptoměny. Konkrétně se v uvedeném případě jednalo o Bitcoin. Jedná se o postup, který předpokládá, že dotyčný má staženou uvedenou aplikaci (Wirex). Má ověřený účet, potvrzený e-mailový účet, telefonní číslo a do prostředí aplikace si buď ze své banky převedl nějaké prostředky, nebo pomocí NFC nahrál svoji platební kartu. Celý postup je velmi stručně popsán a uveden po jednotlivých krocích. Od stáhnutí aplikace po ověření a nákup celý proces trvá cca dvě hodiny. Záleží ovšem na vytížení sítě.

S ohledem na to, že jsou kryptoměny komplexním odvětvím, ke kterému není v současné době tolik materie, není je možné obsáhnout do nejmenších detailů v jedné práci úplně. Téma kryptoměn je širokým právním pojmem. Rozšiřuje neurčité právní pojmy v českém právním řádu. Můžeme je řešit v trestněprávní rovině, pracovněprávní, občanskoprávní, obchodněprávní, a nakonec i v dědické posloupnosti. Troufám si v kontextu práce tvrdit, že kryptoměna Bitcoin je ve světě považována za seriózní globální měnu, jen si to státy a mocnosti nechtějí připustit.

Ke dni odevzdání práce byla tržní kapitalizace Bitcoin ve výši \$ 1 111 462 232 835 (1,1 bilion dolarů), což je přibližně **24 735 703 137 966 Kč**. Veřejný dluh České republiky k dnešnímu dni osciluje kolem hodnoty 2 263 676 000 000 Kč. Aktuální hodnota kapitalizace BTC odpovídá dvanáctinásobku veřejného státního dluhu ČR. V roce 2019 když jsem začal psát tuto práci byla hodnota 1x BTC kolem \$ 10 000 a kapitalizace \$ 132 215 145 410. V březnu tohoto roku BTC překonal hranici **\$ 60 000**. Jeho aktuální hodnota k termínu odevzdání práce je **\$ 59 119**.

13 SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY

13.1 KNIŽNÍ LITERATURA

13.1.1 KNIŽNÍ LITERATURA ČESKÁ

- (1) LACINA, Vlastislav. *Alois Rašín*. 1. vydání. Mladá fronta, 1992. 21/54 s. ISBN 80-204-0303-5
- (2) VENCOVSKÝ, František. *Vztestupy a propady československé koruny*. 1. vydání. Oeconomica, 2003. 18/227 s. ISBN 80-245-0497-9
- (3) NOHEJLOVÁ-PRÁTOVÁ, Emanuela. *Základy numismatiky*. 2. vydání. Academia Praha, 1986. 336 s.
- (4) RAŠÍN, Alois. *Finanční a hospodářská politika československá do konce roku 1921*. Praha: Tiskem a nákladem Pražské akciové tiskárny v Praze, 1922, 70/152 s. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.econlib.cz/zlatyfond/html/zf0015.htm>
- (5) REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012. 14/424 s. ISBN 978-80-7261-240-6
- (6) POLOUČEK, Stanislav a kolektiv. *Peníze, banky, finanční trhy*. 1. vydání. C.H.Beck, 2009. 415 s. ISBN 978-80-7400-152-9
- (7) KALISKÝ, Boris. *Bitcoin a ti druzí.*, IFS Publishing 2018. s. 11/136, ISBN: 978-808-738-3711
- (8) LÁNSKÝ, Jan. *Kryptoměny*. CH Beck 2018, str. 2 – 3/160. ISBN 978-807-400-7224
- (9) STROUKAL, Dominik. *Ekonomické bubliny*, Grada Publishing 2019 s. 18 – 23./240., ISBN: 978-802-712-1946
- (10) HARTMAN, Ondřej. *Začínáme na burze*. ALBATROS Media, a.s. 2018, s. 221 – 222./272, ISBN: 978-802-650-7802
- (11) STROUKAL, Dominik, SKALICKÝ, Jan. *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti*, Grada Publishing – 2018 – s. 59 – 60/200, ISBN: 978-802-710-7421

13.1.2 KNIŽNÍ LITERATURA ZAHRANIČNÍ

- (12) GRAEBER, David. *Debt: The First 5,000 Years*, 2011. ISBN 978-1-933633-86-2
- (13) FRISBY, Dominic – *Bitcoin, The Future of money?* s. 202/304, ISBN: 978-1-78352-3
- (14) DR. HOSP, Julian. *Kryptomeny*. Tatran, 2018 s. 25-6,169/172, ISBN: 978-80-222-0945-8
- (15) POPPER, Nathaniel. *Digital Gold*. Penguin books, 2015, s. 261 – 263/416. ISBN: 978-0-241-18099-0
- (16) SAIFEDEAN, Ammous. *The Bitcoin standard*, Wiley, 2018, s. 41 – 43/304, ISBN: 978-111-947-3862
- (17) NOTHAUS, von Bernard. *The Liberty Dollar Solution to the Federal Reserve*. Independently published 2018 s. 490, ISBN: 978-173-104-7472
- (18) MEZRICH, Ben. *Bitcoin Billionaires*. Little Brown 2019., st. 32 – 34/384, ISBN: 978-1-4087-1190-3

13.2 PRÁVNÍ PŘEDPISY

13.2.1 ZÁKONY ČESKÉ

- (1) Zákon č. **2/1918** Sb., jímž se zřizují nejvyšší Správní úřad ve státě československém
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1918/001-1918.pdf>
- (2) Zákon č. **11/1918** Sb., o zřízení samostatného státu československého (reciproční zákon)
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1918/007-1918.pdf>
- (3) Zákon č. **49/1918** Sb., o zavedení obchodních platidel
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1918/007-1918.pdf>
- (4) Zákon č. **505/1919** Sb., o výměně jednokorunových a dvoukorunových bankovek
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/105-1919.pdf>
- (5) Zákon č. **122/1920** Sb., jímž se stanoví zásady jazykového práva v republice Československé.
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1920/026-1920.pdf>
- (6) Zákon č. **103/1928** Sb., o soustavě drobných mincí
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1928/035-1928.pdf>
- (7) Zákon č. **262/1936** Sb., o nové úpravě československé měny
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1936/073-1936.pdf>
- (8) Zákon č. **455/1991** Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/39498/1/2>
- (9) Zákon č. **563/1991** Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/39611/1/2>
- (10) Zákon č. **21/1992** Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/39677/1/2>
- (11) Zákon č. **586/1992** Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/40374/1/2>
- (12) Zákon č. **235/2004** Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/57849/1/2>
- (13) Zákon č. **256/2004** Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/57888/1/2>
- (14) Zákon č. **262/2006** Sb., zákoník práce, ve znění pozdější předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/62694/1/2>
- (15) Zákon č. **253/2008** Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/67214/0/2>
- (16) Zákon č. **40/2009** Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/68040/1/2>
- (17) Zákona č. **136/2011** Sb. o oběhu bankovek a mincí a o změně zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/74301/1/2>
- (18) Zákon č. **89/2012** Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/74907/1/2>
- (19) Zákon č. **277/2013** Sb., o směnářské činnosti, ve znění pozdějších předpisů
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/80504/1/2>

- (20) Zákon č. **112/2016** Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů (novela č. 8/2018)
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/92550/1/2>
- (21) Zákon č. **370/2017** Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů (novela č. 5/2019)
Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/89262/1/2>

13.2.2 ZÁKONY CIZOJAZYČNÉ

- (1) ZÁKON DEU č. 958.1 o infrastruktuře finančního trhu a tržního nakládání a obchodování s cennými papíry a deriváty. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/20141779/201708010000/958.1.pdf>
- (2) ZÁKON DEU č. 2776/1967 Sb., o bankách ze dne 10. července 1961 v novelizovaném znění k 9. prosinci 2020. Gesetz über das Kreditwesen (Kreditwesengesetz - KWG). [cit. 2020-12-31]. Dostupné [on-line] na WWW: <http://www.gesetze-im-internet.de/kredwg/KWG.pdf>
- (3) ZÁKON CH č. 951.31 o kolektivním investování. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/19340083/201601010000/952.0.pdf>
- (4) ZÁKON CH č. 952 o bankách a spořitelnách. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/19970427/201601010000/955.0.pdf>
- (5) ZÁKON RU Č. 419059-7. Federal Law of the Russian Federation on Digital Financial Assets. Přehled ruského zákona v on-line podobě k 22. březnu 2018. Ruská дума. Dostupné [on-line] na WWW: <https://perma.cc/UM68-PKN8> a [http://asozd2c.duma.gov.ru/addwork/scans.nsf/ID/B91DEDFBCF19B4E04325825C0032641E/\\$FILE/424632-7_26032018_424632-7.PDF?OpenElement](http://asozd2c.duma.gov.ru/addwork/scans.nsf/ID/B91DEDFBCF19B4E04325825C0032641E/$FILE/424632-7_26032018_424632-7.PDF?OpenElement)

13.2.3 NAŘÍZENÍ ČESKÉ

- (1) Nařízení Národního výboru československého č. **19/1918** ze dne 2. listopadu 1918, jímž se zrušuje povolení platiti válečnou daň dluhopisy rakouských válečných půjček
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1918/003-1918.pdf>
- (2) Nařízení Národního výboru československého č. **30/1918** ze dne 9. listopadu 1918, kterým se zřizuje odborná finanční komise při úřadu pro finanční správu
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1918/005-1918.pdf>
- (3) Nařízení vlády republiky Československé č. **119/1919** ze dne 6. března 1919, o úpravě poměru k Rakousko-uherské bance
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/025-1919.pdf>
- (4) Nařízení vlády republiky Československé č. **240/1919** ze dne 12. května 1919, o obmezeném přijímání jedno- a dvoukorunových bankovek
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/050-1919.pdf>
- (5) Nařízení vlády republiky Československé č. **507/1919** ze dne 24. září 1919, o vydání státovek jedno- a pětikorunových
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/106-1919.pdf>
- (6) Nařízení vlády republiky Československé č. **363/1919** ze dne 4. července 1919, o vydání státovek znějících na 100 K československých
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/077-1919.pdf>
- (7) Nařízení vlády republiky Československé č. **395/1919** ze dne 22. července 1919, o vydání státovek znějících na 5000 K československých
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/085-1919.pdf>
- (8) Nařízení vlády republiky Československé č. **544/1919** ze dne 14. října 1919, o vydání státovek 500korunových československých.
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/113-1919.pdf>
- (9) Nařízení vlády republiky Československé č. **639/1919** ze dne 12. prosince 1919, o stažení bankovek tisícikorunových
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/135-1919.pdf>
- (10) Nařízení vlády republiky Československé č. **640/1919** ze dne 12. prosince 1919, o stažení bankovek tisícikorunových
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/135-1919.pdf>
- (11) Nařízení vlády republiky Československé č. **573/1919** ze dne 31. října 1919, o stažení bankovek stokorunových
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/121-1919.pdf>
- (12) Nařízení vlády republiky Československé č. **577/1919** ze dne 5. listopadu 1919, o vydání státovek 50korunových československých
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/122-1919.pdf>
- (13) Nařízení vlády republiky Československé č. **47/1920** ze dne 24. ledna 1920, o stažení vydání státovek na dvacet korun československých
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1920/009-1920.pdf>
- (14) Nařízení vlády republiky Československé č. **63/1920** ze dne 4. února 1920, o stažení bankovek 50korunových
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1920/013-1920.pdf>
- (15) Nařízení vlády republiky Československé č. **599/1920** ze dne 6. listopadu 1920, o vydání stokorunových státovek s datem 14. ledna 1920 a stažení stokorunových státovek s datem 15. dubna 1919
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1920/127-1920.pdf>

- (16) Nařízení vlády republiky Československé č. **107/1920** ze dne 24. února 1920, o vydání státovek na deset korun československých
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1920/021-1920.pdf>
- (17) Nařízení vlády republiky Československé č. **42/1921** ze dne 3. února 1921, o vydání státovek po 5000 korunách československých
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1921/011-1921.pdf>
- (18) Nařízení vlády republiky Československé č. **47/1922** ze dne 16. února 1922, o vydání prvních drobných mincí měny československé po 20 a 50 haléřích
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1922/015-1922.pdf>
- (19) Nařízení vlády republiky Československé č. **49/1922** ze dne 16. února 1922, o stažení drobných mincí 20haléřových měny rakousko-uherské a o zákazu dovážeti zelené mince této měny vůbec
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1922/015-1922.pdf>
- (20) Nařízení vlády republiky Československé č. **155/1922** ze dne 26. května 1922, o vydání korunových mincí měny československé
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1922/050-1922.pdf>
- (21) Nařízení vlády republiky Československé č. **161/1922** ze dne 30. května 1922, o stažení státovek 500 korunových československých
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1922/052-1922.pdf>
- (22) Nařízení vlády republiky Československé č. **195/1922** ze dne 22. června 1922, o ražbě dalších drobných mincí
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1922/067-1922.pdf>
- (23) Nařízení vlády republiky Československé č. **320/1922** ze dne 9. listopadu 1922, o stažení pětikorunových československých státovek s datem 15. dubna 1919
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1922/119-1922.pdf>
- (24) Vládní nařízení č. **246/1924** ze dne 6. listopadu 1924, o stažení drobných mincí po jednom, dvou a deseti haléřích korunové měny rakousko-uherské
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1924/119-1924.pdf>
- (25) Vládní nařízení č. **247/1924** ze dne 6. listopadu 1924, o stažení státovek po 1 a 50 korunách československých s datem 15. dubna 1919
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1924/119-1924.pdf>
- (26) Vládní nařízení č. **167/1928** ze dne 14. září 1928, o stříbrných pětikorunách a desetikorunách
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1928/056-1928.pdf>
- (27) Vládní nařízení č. **166/1928** ze dne 2. října 1928, o zákazu soukromého vyrovnání peněžních pohledávek a závazků vyjádřených korunami rakousko-uherskými mezi věřiteli nebo dlužníky československými a srbochorvatsko-slovinskými
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1928/056-1928.pdf>
- (28) Vládní nařízení č. **48/1934** ze dne 18. března 1938, o zevní úpravě nové stříbrné dvacetikoruny a dosavadních mincí stříbrných po 5 a 10 Kč
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1934/021-1934.pdf>

- (29) Vládní nařízení č. **263/1936** ze dne 9. října 1936, kterým se stanoví přesně hodnota koruny československé v poměru ke zlatu
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1936/073-1936.pdf>

13.2.4 VYHLÁŠKY ČESKÉ

- (1) Vyhláška Bankovního úřadu ministerstva financí č. **578/1919** ze dne 5. listopadu 1919, o vydání státovek 50korunových československých s datem 15. dubna 1919.
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/122-1919.pdf>
- (2) Vyhláška Bankovního úřadu ministerstva financí č. **641/1919** ze dne 12. prosince 1919, o vydání státovek 1000korunových československých s datem 15. dubna 1919.
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/135-1919.pdf>
- (3) Vyhláška Bankovního úřadu ministerstva financí č. **364/1919** ze dne 4. července 1919, o vydávání státovek jednotokorunových československých státovek s datem 15. dubna 1919.
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/077-1919.pdf>
- (4) Vyhláška Bankovního úřadu ministerstva financí č. **396/1919** ze dne 22. července 1919, o vydávání státovek na 5000 K československých s datem 15. dubna 1919.
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1919/085-1919.pdf>
- (5) Vyhláška Bankovního úřadu ministerstva financí č. **321/1922** ze dne 9. listopadu 1922, o stažení pětikorunových československých státovek s datem 15. dubna 1919
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1922/119-1922.pdf>
- (6) Vyhláška ministerstva financí č. **72/1926** ze dne 10. května 1926, o stažení pětikorunových státovek s datem 28. září 1921
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1926/040-1926.pdf>
- (7) Vyhláška ministerstva financí č. **19/1927** ze dne 9. března 1927, o vydání bankovek dvacetikorunových s datem 1. října 1926
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1926/040-1926.pdf>
- (8) Vyhláška ministerstva financí č. **36/1927** ze dne 4. dubna 1927, o vydání bankovek desetikorunových s datem 2. ledna 1927
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1927/012-1927.pdf>
- (9) Vyhláška ministra financí č. **129/1929** ze dne 10. září 1929, o vydání stříbrných pětikorun
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1929/047-1929.pdf>
- (10) Vyhláška ministerstva financí č. **15/1931** ze dne 20. ledna 1931, o vydání bankovek pětisetkorunových s datem 2. května 1929
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1931/009-1931.pdf>
- (11) Vyhláška ministerstva financí č. **34/1931** ze dne 21. února 1931, o vydání bankovek padesátikorunových s datem 1. října 1929
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1931/015-1931.pdf>
- (12) Vyhláška ministra financí č. **46/1931** ze dne 24. března 1931, o stažení niklových pětikorun
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1931/021-1931.pdf>
- (13) Vyhláška ministra financí č. **94/1931** ze dne 5. června 1931, o vydání stříbrných desetikorun obyčejných
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1931/021-1931.pdf>
- (14) Vyhláška ministerstva financí č. **90/1932** ze dne 17. června 1932, o vydání bankovek stokorunových z 10. ledna 1931
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1932/032-1932.pdf>
- (15) Vyhláška ministerstva financí č. **146/1933** ze dne 17. července 1933, o vydání bankovek tisícikorunových s datem 8. dubna 1932
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1933/047-1933.pdf>

- (16) Vyhláška ministerstva financí č. **219/1935** ze dne 27. listopadu 1935, o vydání bankovek tisícikorunových s datem 25. května 1934
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1935/064-1935.pdf>
- (17) Vyhláška ministerstva financí č. **79/1937** ze dne 21. května 1937, o stažení tisícikorunových státovek (tvaru I.) s datem 15. dubna 1919
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1937/025-1937.pdf>
- (18) Vyhláška ministra financí č. **88/1938** ze dne 22. dubna 1938, o vydání niklových pětikorun
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1938/027-1938.pdf>
- (19) Vyhláška ministerstva financí č. **119/1939** ze dne 25. dubna 1939, o stažení stokorunových státovek (tvaru II.) s datem 14. ledna 1920.
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1939/043-1939.pdf>
- (20) Vyhláška ministra financí č. **123/1940** ze dne 8. dubna 1940, kterou se uveřejňuje opatření Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze o některých náležitostech při obchodu s drahými kovy a výrobě předmětů z drahých kovů
Dostupné [on-line] na WWW: <http://ftp.aspi.cz/opispdf/1940/040-1940.pdf>

13.3 JUDIKATURA

13.3.1 JUDIKATURA ČESKÉ REPUBLIKY

- (1) METODIKA GFŘ č.j.: 44668/17/7100-10114-050011. *Metodický pokyn Generálního finančního ředitelství k aplikaci zákona o evidenci tržeb*. Dostupné [on-line] na WWW: https://www.etrzby.cz/assets/cs/prilohy/Methodika_k_evidenci_trzeb_v2-0.pdf
- (2) STANOVISKO ČNB. *Stanovisko České národní banky České republiky k obchodování s tzv. převodními tokeny*. Dostupné [on-line] na WWW: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/casto-kladene-dotazy/.galleries/stanoviska_a_odpovedi/pdf/k_obchodovani_s_prevodnimi_tokeny.pdf
- (3) REGULACE ČNB. *Stanovisko České národní banky České republiky k regulaci investičních fondů a tzv. initial coin offerings (ICOs)*. Dostupné [on-line] na WWW: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/casto-kladene-dotazy/.galleries/stanoviska_a_odpovedi/pdf/regulace_investicnich_fondu.pdf
- (4) OBCHODOVÁNÍ s BTC. *Česká národní banka doporučuje únor 2014*. [on-line]. [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/casto-kladene-dotazy/.galleries/stanoviska_a_odpovedi/pdf/obchodovani_s_bitcoiny.pdf
- (5) REGULACE. *Regulace činností spojených s kryptoměnami*. [on-line]. Právní prostor říjen 2019 [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/financni-pravo/regulace-cinnosti-spojnych-s-kryptomenami>

13.3.2 JUDIKATURA CIZOJAZYČNÁ

13.3.2.1 USA

- (1) Rozsudek Okresního soudu Spojených států americký, okres New York. *United states district court southern district of New York* [on-line]. Dostupné [on-line] na WWW: https://www.justice.gov/sites/default/files/usao-sdny/legacy/2015/03/25/Liberty%20Reserve%2C%20et%20al.%20Indictment%20-%20Redacted_0.pdf
- (2) MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI USA. *Tisková zpráva k rozhodnutí ministerstva spravedlnosti USA, Federal Bureau of investigation*. Charlotte [on-line]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://web.archive.org/web/20110321094220/http://charlotte.fbi.gov/dojpressrel/pressrel11/ce031811.htm> srovnání [on-line] <https://www.coinworld.com/news/precious-metals/2015/08/federal-government-to-return-millions-in-liberty-dollars-.html>

13.3.2.2 EVROPSKÁ UNIE

- (1) SMĚRNICE 2009/110/ES. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES ze dne 16. září 2009 o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu nad touto činností, a o změně směrnic 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES*. Úřední věstník L 267, 10.10.2009. Dostupné [on-line] na WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0110&from=ET>
- (2) SMĚRNICE 2015/2366. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2366 ze dne 25. listopadu 2015 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 a zrušuje směrnice 2007/64/ES*. Úřední věstník L 337, 23. prosince 2015 s. 35). Dostupné [on-line] na WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32015L2366>
- (3) SMĚRNICE 2018/843. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32018L0843>
- (4) ROZSUDEK Hedqvist C-264/14 Soudního dvora EU. *Rozsudek Soudního dvora pátého senátu ze dne 22. října 2015 ve věci C-264/14 Hedqvist*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A62014CJ0264>
- (5) EBA Report on crypto-assets. *European Banking Authority report k 9. ledna 2019. Application of current EU financial services law to crypto-asset*, dostupné [on-line] na WWW: <https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2545547/67493daa-85a8-4429-aa91-e9a5ed880684/EBA%20Report%20on%20crypto%20assets.pdf>
- (6) ECB Virtual currency schemes. *Evropská centrální banka zpráva k říjnu 2012*. ECB. [cit. 2020-08-28]. s. 13. Definice a kategorizace virtuálních měn. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/virtualcurrencyschemes201210en.pdf>

13.3.2.3 RUSKÁ FEDERACE

- (1) ZÁKON Č. 419059-7. *Federal Law of the Russian Federation on Digital Financial Assets*. Přehled ruského zákona v on-line podobě k 22. březnu 2018. Ruská дума. Dostupné [on-line] na WWW: <https://perma.cc/UM68-PKN8> a [http://asozd2c.duma.gov.ru/addwork/scans.nsf/ID/B91DEDFBCF19B4E04325825C0032641E/\\$FILE/424632-7_26032018_424632-7.PDF?OpenElement](http://asozd2c.duma.gov.ru/addwork/scans.nsf/ID/B91DEDFBCF19B4E04325825C0032641E/$FILE/424632-7_26032018_424632-7.PDF?OpenElement)
- (2) REGULACE. *Regulation of Cryptocurrency Around the World*. LOC.gov. [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.loc.gov/law/help/cryptocurrency/world-survey.php#russia>

13.3.2.4 FINSKÁ REPUBLIKA

- (1) SKÖN, Patrik. *Skatteförvaltningen har redan i flera år granskat virtuella valutor* Helsingfors. Svenska [online]. 2017 [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://svenska.yle.fi/artikel/2017/09/24/skatteforvaltningen-bitcoin-ger-miljoner-i-skatteintakter>

13.3.2.5 SLOVENSKÁ REPUBLIKA

- (1) VAROVÁNÍ NBS. *Oficiální tisková zpráva*. Národní banka Slovenskej republiky. NBS. [on-line]. NBS [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.nbs.sk/en/press/all-press-releases/press-release/narodna-banka-slovenska-s-warning-to-the-public-on-bitcoin>
- (2) REGULACE. *Finance minister plans to start taxing bitcoin*. Spectator.sme.sk [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://spectator.sme.sk/c/20733083/financial-minister-plans-to-start-taxing-bitcoin.html>
- (3) METODIKA MF č. 10386/2018-721. *Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky k postupu zdaňovania virtuálnych mien* [on-line]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://src.bna.com/xod>

13.3.2.6 KYPERSKÁ REPUBLIKA

- (1) VAROVÁNÍ CBC. *Attention to the risks associated with virtual currencies*. Central Bank of Cyprus [on-line]. CBC 2014 [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.centralbank.cy/en/announcements/07022014>

13.3.2.7 SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO

- (1) ZÁKON č. 2776/1967 Sb., o bankách ze dne 10. července 1961 v novelizovaném znění k 9. prosinci 2020. *Gesetz über das Kreditwesen* (Kreditwesengesetz - KWG). [cit. 2020-12-31]. Dostupné [on-line] na WWW: <http://www.gesetze-im-internet.de/kredwg/KWG.pdf>
- (2) STANOVISKO EBA BaFin. Federal Financial Supervisory Authority. Virtual Currency. [cit. 2020-12-31]. Dostupné [on-line] na WWW: https://www.bafin.de/EN/Aufsicht/FinTech/VirtualCurrency/virtual_currency_node_en.html
(https://www.bafin.de/SharedDocs/Downloads/EN/Merkblatt/WA/dl_fidierlaubnis_bub_a_en.html?jsessionid=988C54B599ABCC0C8C26A11D2FB664F3.1_cid393?nn=8054452)
- (3) STANOVISKO k ICOs. Zpráva z roku 2017. WA 11-Q4 4100-2017/0010. Hinweisschreiben. [cit. 2020-12-31]. Dostupné [on-line] na WWW: https://www.bafin.de/SharedDocs/Downloads/DE/Merkblatt/WA/dl_hinweisschreiben_einordnung_ICOs.pdf?__blob=publicationFile&v=2
- (4) EBA Op/2014/08. European Banking Authority Opinion on virtual currencies 4th July 2014. [cit. 2020-12-31]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/657547/81409b94-4222-45d7-ba3b-7deb5863ab57/EBA-Op-2014-08%20Opinion%20on%20Virtual%20Currencies.pdf?retry=1>
- (5) DR. WEIDMANN, Jens. Bitcoin is not a virtual currency ze dne 20. února 2018. Deutsche Bundesbank Eurosystem. [on-line] DBE 2018. [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://perma.cc/K8EK-VZJM>
- (6) ROZSUDEK Hedqvist C-264/14 Soudního dvora EU. *Rozsudek Soudního dvora pátého senátu* ze dne 22. října 2015 ve věci C-264/14 Hedqvist. Dostupné [on-line] na WWW: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX%3A62014CJ0264> a srov.: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=9F43C85A336CFE45B823B63FC4F08EC0?text=&docid=170305&pageIndex=0&doclang=cs&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=17409830>
- (7) STANOVISKO Federálního ministerstva financí SRN. Bundesministerium der Finanzen III C 3 – S 7160-b/13/10001 ze dne 27. března 2018 (2018/0163969) Dostupné [on-line] na WWW: https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/DE/Downloads/BMF_Schreiben/Steuerarten/Umsatzsteuer/Umsatzsteuer-Anwendungserlass/2018-02-27-umsatzsteuerliche-behandlung-von-bitcoin-und-anderen-sog-virtuellen-waehrungen.pdf?__blob=publicationFile&v=1

13.3.2.8 ŠVÝCARSKÁ KONFEDERACE

- (1) SDĚLENÍ Zug, *Oficiální sdělení Švýcarského kantonu Zug*. [on-line]. Kanton Zug [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.zg.ch/behoerden/volkswirtschaftsdirektion/handelsregisteramt/aktuell/handelsregisteramt-zug-akzeptiert-kryptowaehrungen-bitcoin-und-ether-als-zahlungsmittel>
- (2) SDĚLENÍ Chiasso, *Oficiální sdělení Švýcarského města Chiasso*. [on-line]. Kanton Zug [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.zg.ch/behoerden/volkswirtschaftsdirektion/handelsregisteramt/aktuell/handelsregisteramt-zug-akzeptiert-kryptowaehrungen-bitcoin-und-ether-als-zahlungsmittel>
- (3) STANOVISKO FinMa, *Oficiální stanovisko Swiss Financial Market Supervisory Authority ze dne 29. září 2017*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.finma.ch/en/~media/finma/dokumente/dokumentencenter/myfinma/1bewiligung/fintech/wegleitung-ico.pdf?la=en> srovnání: <https://www.finma.ch/en/~media/finma/dokumente/dokumentencenter/myfinma/4dokumentation/finma-aufsichtsmitteilungen/20170929-finma-aufsichtsmitteilung-04-2017.pdf?la=en&hash=9DCC5C1FF8F61C9AA9412FAD2D7C70533F341EF2>
- (4) ZÁKON č. 958.1 *o infrastruktuře finančního trhu a tržního nakládání a obchodování s cennými papíry a deriváty*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/20141779/201708010000/958.1.pdf>
- (5) ZÁKON č. 951.31 *o kolektivním investování*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/19340083/201601010000/952.0.pdf>
- (6) ZÁKON č. 952 *o bankách a spořitelnách*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/19970427/201601010000/955.0.pdf>
- (7) VAROVÁNÍ FinMa. *FinMa closes down coin providers and issues warning about fake cryptocurrencies*. Tisková zpráva ze dne 19. září 2017. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.finma.ch/en/news/2017/09/20170919-mm-coin-anbieter/>
- (8) STANOVISKO Zug. *Oficiální stanovisko Švýcarského kantonu Zug ze dne 30. listopadu 2017. Kryptowährungen*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.zg.ch/behoerden/finanzdirektion/steuerverwaltung/kryptowaehrungen/download/Kryptowaehrungen%20-%20Merkblatt%20def.%20-%2030.11.2017.pdf/download>
- (9) INCOME TAX 2018 FinMa. *Course listings Federal income tax 2018 k 31. prosinci 2017* [on-line]. Dostupné [on-line] na WWW: <http://perma.cc/9JCD-MHSE>
- (10) PRACOVNÍ SKUPINA Blockchain / ICO, *Oficiální stránky Federální rady Švýcarska*. [on-line]. Portál Švýcarské vlády [cit. 2020-08-30]. Federální rada založila pracovní skupinu ke dni 18. ledna 2018, která se má zabývat otázkami kolem kryptoměn. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.admin.ch/gov/de/start/dokumentation/medienmitteilungen.msg-id-69539.html>

- (11) STANOVISKO FinMa 2019. *FinMa responded to the numerous enquiries concerning „stable coins“ projects with a supplement to its initial coin offerings guidelines. The FinTech licence has meanwhile also been attracting interest.* Oficiální stránky FinMa.[on-line]. Úřad pro dohled nad finančním trhem [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW:<https://www.finma.ch/en/documentation/dossier/dossier-fintech/innovation-und-aufsicht-2019/>
- (12) STANOVISKO 2020. *FinSA/FinIA: follow-up regulation by FinMa ke dni 7. únor 2020.* Oficiální stránky FinMa.[on-line]. Úřad pro dohled nad finančním trhem. Březen 2020 [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.finma.ch/en/news/2020/02/20200207-mm-finiv/>
- (13) CEO SBA. Jörg Gasser, *Swiss Bankers Association*. Dostupné [on-line] na WWW: https://www.swissbanking.org/en/bankers-association/organization/20191114-5000-cv_sbvg_gl_gasser_en.pdf
- (14) DIREKTOR FDJP Bern, Martin Dumermuth *Švýcarská federální kancelář*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.staatskalender.admin.ch/displayperson.html?dn=cn=Dumermuth%20Martin%20KYTQA0,ou=Direktion,ou=Bundesamt%20fuer%20Justiz,ou=Eidg.%20Justiz-%20und%20Polizeidepartement,ou=Bundesrat&pos=0&size=0>
- (15) CEO FinMA, Mark Branson *Swiss Market Supervisory Authority* Dostupné [on-line] na WWW: https://www.finma.ch/en/~/_/media/finma/dokumente/lebenslaeufe/cv-gl-branson.pdf?la=en

13.4 INTERNETOVÉ ZDROJE

13.4.1 INTERNETOVÉ ZDROJE ČESKÉ

- (1) PEICHLLOVÁ, Adéla. *Právní úprava měny po vzniku ČSR, zřízení bankovního úřadu Ministerstva financí a jeho fungování v prvním roce jeho činnosti*. [on-line]. 31. s. Dostupné [on-line] na WWW: https://karolinum.cz/data/clanek/1129/PHS_43.53-83.pdf
- (2) KALABIS, Zbyněk. *Pracovat a šetřit*. Projděte si život a dílo Aloise Rašína. Měšec.cz [online]. [cit. 2020-08-22]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.mesec.cz/clanky/pracovat-a-setrit-projdete-si-zivot-a-dilo-aloise-rasina/>
- (3) ČNB. Rašínova měnová reforma. [on-line]. Česká národní banka. [cit. 2020-08-22]. Dostupné [on-line] na WWW: https://www.historie.cnb.cz/cs/menova_politika/1_vznik_a_stabilizace_samostatne_ceskoslovenske_meny/rasinova_menova_reforma.html
- (4) PENIZE. *Historický vývoj peněz*. Penize [on-line]. [cit. 2019-09-09]. Dostupné [on-line] na WWW: <http://penize.org/historie-penez/>
- (5) KUČERA, Jiří. [on-line]. *100 let koruny Československé*. [cit. 2020-08-20]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://blog.stavitel.cz/?p=1933>
- (6) SEDLÁČEK, Tomáš. [on-line]. *Co jsou peníze aneb filozofie peněz*. [cit. 2020-08-20]. Dostupné [on-line] na WWW: <http://blog.aktualne.cz/blogy/tomas-sedlacek.php?itemid=12082>
- (7) ZLAŤÁKY.CZ [on-line]. *Cena zlata a grafy zlata*. [cit. 2020-08-20]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://zlataky.cz/cena-zlata-a-grafy-zlata>
- (8) ZLATO.CZ [on-line]. *Fronty na zlato v Německu*. [cit. 2020-08-20]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.zlato.cz/zlato/fronty-zlato-nemecku/>
- (9) IDNES.CZ [on-line]. *Cena zlata v korunách zlomila dosavadní rekordy*. Může růst i nadále. [cit. 2020-08-20]. ČTK článek ze dne 19. května 2020. Dostupné [on-line] na WWW: https://www.idnes.cz/ekonomika/zahranicni/zlato-cena-rekord-krize-investice-pandemie-covid-19-koruna-dolar.A200519_153409_eko-zahranicni_mato
- (10) WEINER, David EZLATO [on-line]. *Zlato v datech* [cit. 2020-08-20]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.ezlato.cz/zlato-v-datech/cz/t-230/>
- (11) MORÁVEK, P., LITICHLEB, J. : *Jílovské zlaté doly*. Regionální muzeum Jílové u Prahy, 2002, Jílové u Prahy. Dostupné [on-line] na WWW: http://www.geology.cz/svet-geologie/vylety/pruvodce/Jilovsky_zlatonosny_revir.pdf
- (12) SOUČEK, Ondřej E15 [on-line]. *Doly Darkov a ČSA to mají spočítané*. Těžba tam skončí nejpozději v únoru roku 2021 [cit. 2020-08-22]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.ezlato.cz/zlato-v-datech/cz/t-230/>
- (13) PRÁVNÍ PROSTOR. *Regulace činností spojených s kryptoměny*. [on-line]. Právní prostor říjen 2019 [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/financni-pravo/regulace-cinnosti-spojenych-s-kryptomenami>

- (14) VANÍČEK, Milan, J&T Banka, březen 2020 Praha. Dostupné [on-line] na WWW: https://nazory.jtbank.cz/1180714-kryptomeny.html?gclid=Cj0KCOjwv7L6BRDxARIsAGj-34rOVh5IyRzlfZGozsgeSjnvplmPUe-HzJcUUVA4tDqfIXfBsihDadsaAsglEALw_wcB
- (15) TYLEČEK, Ondřej. *Blockchain - právní (ne)regulace v ČR a ve světě*. Právní prostor únor 2019. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/pravo-it/blockchain-pravni-ne-regulace-v-cr-a-ve-svete#link-note-5>
- (16) CRYPTO Kingdom. *Čínští občané mohou nově legálně dědit kryptoměny*. Blog Crypto Kingdom květen 2020. Dostupné [on-line] na WWW: <https://blog.cryptokingdom.tech/cs/clanek/cinsti-obcane-mohou-nove-legalne-dedit-kryptomeny>
- (17) SANDRO, Elčíc. *Odvracená strana zabezpečení kryptoměn*. Hospodářské noviny 2018. Dostupné [on-line] na WWW: <https://archiv.ihned.cz/c1-66149180-zabezpeceni-kryptomen-ma-odvracenou-stranu-dedictvi-v-bitcoinech-muze-znamenat-trauma-15-procent-jich-mizi-do-nenavratna>
- (18) VÁVRA, Jan. *E15* květen 2020. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.e15.cz/kryptomeny/krypto-graf-tydne-bizarni-vyroci-pred-deseti-lety-utratil-bitcoiny-za-pizzu-dnes-by-byl-miliardar-1369936>
- (19) ČEPEROVÁ, Klára. *Byznys*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://byznys.ihned.cz/c1-65998020-v-praze-se-prodal-byt-jen-za-bitcoiny-jako-teprve-druha-nemovitost-na-svete-rus-za-nej-dal-35-bitcoinu>
- (20) CENOVÁ MAPA. *Developerský trh v Praze za květen a červen 2020*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.cenovamapa.org/GetDocument.aspx?DocumentID=4ab139ba-ae61-4131-a6f1-b09a354977be>
- (21) BUREŠ, David. *Bitcoin dobývá automobilový svět*. AUTO.cz. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.auto.cz/bitcoin-dobyyva-automobilovy-svet-za-modni-kryptomenu-uz-koupite-lamborghini-i-rolls-royce-111947>
- (22) FAJMON, Martin. *Alza umožní nakupovat za bitcoiny*. MOBiLNET.cz. Dostupné [on-line] na WWW: <https://mobilenet.cz/clanky/alza-umozni-nakupovat-za-bitcoiny-ma-i-vlastni-automaty-32882> srovnání: <https://www.alza.cz/platba-bitcoiny-a-btc-automaty-alza>
- (23) HEJKRLÍK, Pavel, *Praha je celosvětovou jedničkou v přijímání BTC*. BYZNYS 2018. Dostupné [on-line] na WWW: <https://byznys.ihned.cz/c1-66221890-praha-je-celosvetovou-jednickou-v-prijimani-bitcoinu-kryptomenou-zaplatite-na-vice-mistech-nez-v-new-yorku-nebo-toku>
- (24) MAREŠ, Milan. *Kryptoměny z účetního a daňového hlediska*. EPRAVO.cz září 2018. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.epravo.cz/top/clanky/kryptomeny-z-ucetniho-a-danoveho-hlediska-108117.html>

13.4.2 INTERNETOVÉ ZDROJE CIZOJAZYČNÉ

- (1) GERDESMEIER, Dieter. *The role of wealth in money demnad*. [on-line]. Deutsche Bundesbank Germany, 1996. 56 s. Dostupné [on-line] na WWW: <https://poseidon01.ssrn.com/delivery.php?ID=344118088088083070105019004013096065052088069085027026127042120025029031009005021040005001063108005068085025011008023014059042118022004101126117082114081011023029113089096071072069101092085031090122008100&EXT=pdf>
- (2) MITH, Yves. *What is Debt? – An Interview with Economic Anthropolgologist David Graeber*, Nakedcapitalism, 2011. [on-line]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.nakedcapitalism.com/2011/08/what-is-debt-%E2%80%93-an-interview-with-economic-anthropologist-david-graeber.html>
- (3) BUSINESSINSIDER [on-line]. *Bitcoin price record high*. [cit.2021-03-12]. MARKETS článek ze dne 19. února 2021. Dostupné [on-line] na WWW: <https://markets.businessinsider.com/currencies/news/bitcoin-price-record-high-btc-cryptocurrency-market-cap-1-trillion-2021-2-1030101053>
- (4) AMADEO, Kimberly [on-line]. *Gold Price History from 30 B.C. to Today*. THEBALANCE [cit. 2020-08-22]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.thebalance.com/gold-price-history-3305646>
- (5) WAGNER, Gary [on-line]. *Gold closes at a new all-time record high-now within striking distance of \$2000*. KITCO [cit. 2020-08-03]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.kitco.com/commentaries/2020-07-31/Gold-closes-at-a-new-all-time-record-high-now-within-striking-distance-of-2000.html>
- (6) NOTHAUS von Bernard. *The Liberty Dollar*. Dostupné [on-line] na WWW: <http://libertydollar.org/ld/press-kit/images.htm>
- (7) ROCHESTER, Teresa [on-line]. *Convicted killer's financial victims can try to recoup losses*. VCSTAR [cit. 2020-08-28]. Dostupné [on-line] na WWW: <http://archive.vcstar.com/news/crime/convicted-killers-financial-victims-can-try-to-recoup-losses-ep-363305560-352013661.html> Srovnání: <https://www.fbi.gov/news/stories/fools-gold>
- (8) SANTORA, Marc, RASHBAUM, William K., PERLROTH Nicole [on-line]. *Online Currency Exchange Accused of Laundering \$6 Billion*. The New York Times [cit. 2020-08-28]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.nytimes.com/2013/05/29/nyregion/liberty-reserve-operators-accused-of-money-laundering.html> Srovnání BBC: <https://www.bbc.com/news/technology-22680297>
- (9) AFRICAN DEVELOPMENT BANK GROUP [on-line]. *Basel's principals and Africa's Banking system*. AfDB AEB Volume 6 Issue 5 2015 [cit. 2020-08-28]. Dostupné [on-line] na WWW: https://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Knowledge/AEB_Vol_6_Issue_5_2015_The_Banking_System_in_Africa_Main_Facts_and_Challenges-10_2015.pdf Srovnání EBA, Application of current EU financial services law to crypto-assets[on-line], Dostupné [on-line] na WWW: <https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2545547/67493daa-85a8-4429-aa91-e9a5ed880684/EBA%20Report%20on%20crypto%20assets.pdf>
- (10) ECB Virtual currency schemes. *Evropská centrální banka zpráva k říjnu 2012*. ECB. [cit. 2020-08-28]. s. 13. Definice a kategorizace virtuálních měn. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/virtualcurrencyschemes201210en.pdf>
- (11) OXFORD english, *Definiton of cryptocurrency*. Cryptocurrency is defined as a digital currency in which encryption techniques are used to regulate the generation of units of currency and verify the transfer of funds, operating independently of a central bank. Dostupné [on-line] na WWW: <https://cointelegraph.com/news/oxford-english-dictionary-adds-satoshi-bitcoins-smallest-unit>

- (12) RT, *Bitcoins cannot be used in Russia*. Prosecutor General's Office – RT.com [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.rt.com/business/bitcoin-russia-use-ban-942/> srovnání: https://www.morganlewis.com/-/media/files/publication/outside-publication/chapter/gli-blch1_russia_sept2018.ashx?la=en&hash=531989BBFA6717FAD80E79DF30986F7F161C1B80
- (13) BLOOMBERG, *Bitcoin Judged Commodity in Finland After Failing Money Test*. *Bloomberg.com* [online]. 2014 [cit. 2020-08-30]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2014-01-19/bitcoin-becomes-commodity-in-finland-after-failing-currency-test> srovnání Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.nyteknik.se/digitalisering/finska-tullen-auktionerar-ut-bitcoin-6900140>
- (14) LOC, *Regulation of Cryptocurrency Around the World* – LOC.gov [cit. 2020-08-30] Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.loc.gov/law/help/cryptocurrency/world-survey.php#finland>
- (15) CHRYSTAN, Paul. *Ten Years After Facebook, Divya Narendra Continues To Innovate*. *Forbes*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.forbes.com/sites/chrystanpaul/2014/02/20/ten-years-after-facebook-divya-narendra-continues-to-innovate/#71df587e266f>
- (16) JANNARONE, John. *The Return of Facebook's Winklevoss Twins*. *The wall street journal*. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.wsj.com/articles/SB10000872396390444433504577651750662070974>

13.5 GRAFY

- (1) KITCO [on-line]. *Multi year gold* [cit. 2020-08-28]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.kitco.com/charts/historicalgold.html>
- (2) LBMA. *London Gold Price 1968 – 2020*. [cit. 2020-08-30] Dostupné [on-line] na WWW: http://www.lbma.org.uk/_blog/lbma_media_centre/post/record-gold-price/
- (3) ZLAŤÁKY.CZ [on-line]. *Cena zlata a grafy zlata* [cit. 2020-08-22]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://zlataky.cz/cena-zlata-a-grafy-zlata>
- (4) GOLDPRICE [on-line]. *Goldprice up to date* [cit. 2020-08-28]. Dostupné [on-line] na WWW: <https://goldprice.org/gold-price-history.html>
- (5) WORLDBANK [on-line] *BTC Price globally*. Automated teller machines. ATM's [cit. 2020-08-30] Dostupné [on-line] na WWW: <https://data.worldbank.org/indicator/FB.ATM.TOTL.P5?end=2018&start=2018&type=shaded&view=map&year=2018>
- (6) FINEX [on-line]. *Graf kurzu Bitcoin*. [cit. 2020-08-30] Dostupné [on-line] na WWW: https://finex.cz/kryptomena/bitcoin/?gclid=Cj0KCQjwv7L6BRDxARIsAGj-34qM4_hoZMn_uF53I8uO-xF5HyK9LR4thkT10LkfeYf22ZWe-VfVuNgaAnQyEALw_wcB
- (7) COINDESK *BITCOIN price actualy*. [cit. 2020-09-09] Dostupné [on-line] na WWW: <https://www.coindesk.com/price/bitcoin>

13.6 APLIKACE

- (1) WIREX Card & Wallet, *aplikace pro prostřední apple iOS*. App Store Dostupné [on-line] na WWW: <https://apps.apple.com/cz/app/wirex-visa-card-wallet/id1090004654?l=cs>
- (2) WIREX Card & Multicurrency Crypto Wallet, *aplikace pro prostřední android OS*. Play Store. Dostupné [on-line] na WWW: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.wirex>

13.7 TRANSAKCE

Ověření provedené transakce [provedeno 2020-08-13 15:21] dostupné [on-line] na WWW: <https://www.blockchain.com/cs/btc/tx/1aa5ba3287fb9bb874ba56ed7f17a829e36c1d0db0868ffd6c6e2710e91354e9>

Adresa: 3LK14Ck7KsCUgfy2sS5xPmbo6rhud7p84u

Block: 643526

Sigscript: 0020d6c0d963358fba616ffe44e6898c80ac66285d3d794933e80382cc6f5db71314

FAKULTA PRÁVNICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

